

371.83

๑

๘๓

การศึกษาเปรียบเทียบทางอารยธรรมของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ โรงเรียนมัธยมแบบประสม
ภาคศึกษา ๑๑ ปีการศึกษา ๒๕๑๓

ปริญญานิพนธ์

ของ

จิตรดาริ เนตรหิน

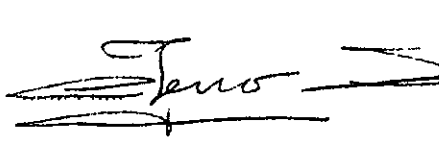
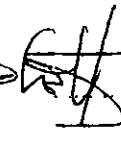
THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปัญหานี้จนบัดนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้.

ทศวรรษ รุทนะ ประธาน

สมภาร อภิพันธ์ กรรมการ

  กรรมการ

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ เพราะผู้เขียนได้รับคำแนะนำและช่วยเหลืออย่างดียิ่ง
จาก รองศาสตราจารย์นายวิชาญ เฉลียว สุมาวงศ์ อาจารย์ ดร. วีรยุทธ วิเชียรโชติ
อาจารย์สมกร อดิพันธ์ ที่ได้กรุณาเป็นพี่ปรึกษา ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณอาจารย์บงอร เสดนต์ ที่กรุณาช่วยตรวจแก้และให้ข้อคิดเห็นบางประการ
เพื่อทำให้การวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์ ผู้เขียนขอขอบคุณคุณอำนาจ เลิศพันธ์ ที่ช่วยแนะแนวทาง
และช่วยแก้ไขปัญหาตลอดมา ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

จิตรารีย์ เนตรหิน

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑	บทนำ
	๑
	ความมุ่งหมายทั่วไปในการวิจัย
	๔
	ความมุ่งหมาย เฉพาะในการวิจัย
	๕
	ความสำคัญของการวิจัย
	๕
	ขอบ เขตของการวิจัย
	๖
	กำจำกัดความศัพท์เฉพาะ
	๖
๒	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและสมมติฐานในการวิจัย
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
	๙
	เหตุผล เบื้องหลังสมมติฐานของการวิจัย
	๑๖
	สมมติฐานการวิจัย
	๒๓
๓	วิธีดำเนินการ
	ที่มาและการ เลือกรูปแบบตัวอย่าง
	๒๘
	ขนาดของ กลุ่มตัวอย่าง
	๒๙
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
	๒๙
	การรวบรวมข้อมูล
	๓๕
	วิธีจัดกระทำข้อมูล
	๓๕
	สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
	๓๗
๔	ผลของการวิจัย
	สถิติลักษณะต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัยข้อมูล
	๔๔
	การแปลผลตามสมมติฐานข้อที่ ๑.๑ - ๑.๓
	๔๔
	การแปลผลตามสมมติฐานข้อที่ ๒.๑ - ๒.๓
	๕๖

บทที่	หน้า
๕	อภิปรายผลการวิจัย ๖๔
๖	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ
	ความมุ่งหมายของการวิจัย ๗๒
	สมมติฐานการวิจัย ๗๒
	กลุ่มตัวอย่าง ๗๓
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ๗๓
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย ๗๔
	สรุปผลการวิจัย ๗๔
	ข้อเสนอแนะบางประการ เพื่อประโยชน์แก่การศึกษา
	และการวิจัยในครั้งต่อไป ๗๕
บรรณานุกรม	๗๘
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.	๘๓
ภาคผนวก ข.	๘๓
ภาคผนวก ค.	๘๖

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
๑ กานิยมทางอาชีพความมั่นคงปลอดภัย และค่า t ของแบบสอบถาม	๓๐
๒ กานิยมทางอาชีพความรายได้ และค่า t ของแบบสอบถาม	๓๑
๓ กานิยมทางอาชีพความเป็นผู้นำและค่า t ของแบบสอบถาม	๓๒
๔ กานิยมทางความเป็นผู้อิสระ และค่า t ของแบบสอบถาม	๓๓
๕ กานิยมด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง ความก้าวหน้า และค่า t ของแบบสอบถาม	๓๓
๖ กานิยมทางด้านการบริการสังคม และค่า t ของแบบสอบถาม	๓๔
๗ กานิยมทางความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ และค่า t ของแบบสอบถาม	๓๕
๘ จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามรายได้ของผู้ปกครอง เพศ และสายการ เรียน	๓๖
๙ จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสายการ เรียนและอาชีพที่นักเรียนสนใจ	๓๖
๑๐ แสดงผลกานิยมทางอาชีพความมั่นคงปลอดภัยตามเพศ สายการ เรียน รายได้ของผู้ปกครอง	๔๔
๑๑ แสดงความแตกต่างของกานิยมความมั่นคงปลอดภัยตาม interaction ของสายการ เรียนและรายได้ของผู้ปกครอง	๔๕
๑๒ แสดงผลกานิยมด้านรายได้ตามเพศ สายการ เรียน รายได้ของผู้ปกครอง	๔๖
๑๓ แสดงผลกานิยมด้านผู้นำตามเพศ สายการ เรียน รายได้ของผู้ปกครอง	๔๗

ตาราง	หน้า
๑๔ แสดงผลค่านิยมด้านความเป็นอิสระตามเพศ สายการ เรียน รายไ้ของผูปลูกครอง	๔๘
๑๕ แสดงผลค่านิยมด้านความมีเกียรติ ชื่อเสียง และความก้าวหน้า ตามเพศ สายการ เรียน รายไ้ของผูปลูกครอง	๔๘
๑๖ แสดงผลค่านิยมทางอาชีพด้านบริการสังคม ตามเพศ สายการ เรียน รายไ้ของผูปลูกครอง	๕๐
๑๗ แสดงผลค่านิยมด้านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ ตามเพศ สายการ เรียน รายไ้ของผูปลูกครอง	๕๑
๑๘ แสดงผลค่านิยมทางอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัย พิจารณาตามสายการ เรียน อาชีพที่สนใจ	๕๒
๑๙ แสดงผลความแตกต่างด้านความมั่นคงปลอดภัย พิจารณาตามอาชีพที่สนใจ	๕๓
๒๐ แสดงผลค่านิยมทางอาชีพด้านรายได้ พิจารณาทางด้านสายการ เรียน และอาชีพที่สนใจ	๕๔
๒๑ แสดงผลความแตกต่างด้านรายได้ พิจารณาทางด้านอาชีพที่สนใจ	๕๕
๒๒ แสดงผลค่านิยมทางอาชีพด้านผู้นำ พิจารณาตามสายการ เรียน และอาชีพที่สนใจ	๕๖
๒๓ แสดงผลค่านิยมด้านความเป็นอิสระ พิจารณาตามสายการ เรียน และอาชีพที่สนใจ	๕๖

ตาราง		หน้า
๒๔	แสดงผลกานินยมกานเก็บรพิภตชอเสียง พิจรณาตามสายการ เรียน และอารพพิสนใจ	๕๓
๒๕	แสดงผลกานินยมกานรการสังกม พิจรณาตามสายการ เรียน และอารพพิสนใจ	๕๔
๒๖	แสดงผลกานินยมกานความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ พิจรณาตามสายการ เรียน และอารพพิสนใจ	๕๕
๒๗	แสดงกาเฉลี่ยของกานินยมทางอารพแต่ละคาน	๕๕
๒๘	แสดงกาเฉลี่ยของกานินยมแต่ละชอ เปรียบ เทียบระหว่างสายสามัญ และสายอารพ	๖๐
๒๙	เสนอตัว เลขกะแนนรวมในหมวดความมั่นคงปลอดภัย เพื่อนำไปวิเกราะห ความแปรปรวน	๕๗
๓๐	ตัวอย่างการวิเกราะหความแปรปรวนในหมวดความมั่นคงปลอดภัย	๕๘
๓๑	เสนอตัว เลขกะแนนรวมในหมวดคุณน้า เพื่อนำไปวิเกราะหความแปรปรวน	๕๙
๓๒	ตัวอย่างการวิเกราะหความแปรปรวนในหมวดคุณน้า	๖๐๖

คำนำ

ในสังคมและวัฒนธรรมไทยแต่เดิมมา มีทัศนคติที่ว่า อาชีพรับราชการเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีเงิน มีความมั่นคง และไ้รับค่าตอบแทนยิ่งกว่าอาชีพใด ๆ ดังกล่าวที่ว่า "สิบพดคาไมเท่าหนึ่งพระยาเลี้ยง" แต่ปัจจุบันนี้แนวโน้มของสังคมและเศรษฐกิจของประเทศชาติเปลี่ยนแปลงไป ผลจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมนี้เองทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบงานอาชีพ ทั้งทางด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมในรูปการขยายตัวและเพิ่มพูนสำคัญขึ้นอย่างรวดเร็ว แนวโน้มของการพัฒนาประเทศในปัจจุบันจึงเน้นในด้านการส่งเสริมการมีงานทำมากขึ้น มีการพัฒนาแรงงานในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะแรงงานในระดับกลาง ซึ่งประเทศไทยกำลังขาดแคลนอยู่เป็นจำนวนมาก และเป็นปัญหาสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นรัฐบาลจึงได้เน้นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นผลิตแรงงานในระดับกลางได้อย่างมาก จึงให้ความสำคัญที่ปรากฏใน แผนพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สอง พ.ศ. ๒๕๑๐ - ๒๕๑๔ ว่า "ปัญหาการขาดแคลนกำลังคนระดับกลาง ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องเร่งในการขยายขนาดปริมาณ และคุณภาพของการศึกษา ทั้งระดับมัธยมศึกษาสามัญและมัธยมศึกษาอาชีพ"

ในขณะเดียวกัน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้ขยายปริมาณโรงเรียนมัธยมแบบประสมให้มากขึ้น โรงเรียนประเภทนี้เป็นโรงเรียนที่มีสายวิชาให้นักเรียนเลือกทั้งทางด้าน การเตรียมเข้ามหาวิทยาลัยและการศึกษาวิชาชีพที่จะออกประกอบอาชีพได้ทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษา ดังนั้นนักเรียนเหล่านี้จึงจำเป็น

จะคงพิจารณาเลือกสายอาชีพของตน

โดยทั่วไปการตัดสินใจเลือกอาชีพนั้น นักเรียนย่อมจะพิจารณาเลือกโดยคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น สถิติปัญหา ความถนัด ความสนใจ ทัศนคติ และก่านิยมของตนเอง เป็นสำคัญ

1966

กินส์เบิร์ก (Ginzberg) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจเลือกกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดว่า ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่แตกต่างกัน ซึ่งส่วนมากจะขึ้นอยู่กับความชอบของตนเอง เป็นใหญ่ โดยชี้แจงต่อไปว่า องค์ประกอบสำคัญเกี่ยวกับความชอบของบุคคลมี ๓ ประการ คือ ความต้องการ เป้าประสงค์ และก่านิยม ในบรรดาองค์ประกอบทั้งหลายนี้ ก่านิยมในการเลือกอาชีพนั้นว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ยังมีคนศึกษาน้อยมาก ผู้วิจัยจึงได้สนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้ เพราะก่านิยมจะเป็นเครื่องช่วยให้บุคคลได้ทราบจุดหมายและแนวทางในการปฏิบัติ ก่านิยมจะใช้เป็นหลักในการพิจารณาพฤติกรรมของบุคคล ดังเช่น ชาร์ง บัควี ได้ให้ความหมายของทัศนนิยมหรือก่านิยมว่า "หมายถึงกฎของการประพฤติปฏิบัติที่ปรุงแต่งพฤติกรรมของบุคคล และช่วยให้บุคคลได้รับผลในสิ่งที่ตั้งความปรารถนาไว้"

วูดรuff (Woodruff) กล่าวถึงบทบาทของก่านิยมในพฤติกรรมของมนุษย์ไว้ว่า บุคลิกภาพพัฒนาขึ้นมาโดยยกรากจากก่านิยมจากสิ่งแวดล้อมทางสังคม อย่างไรก็ตามก่านิยมทั้งหมดแต่ละบุคคลก็ถ้อยยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง (Ego-centric) คือก่านิยมเหล่านั้นเกิดจากการที่แต่ละบุคคลรู้สึกว่ามีค่าหมาย และมีความสำคัญสำหรับตน ฉะนั้นก่านิยมจึงเป็นสิ่งที่กำหนดความเชื่อ ความปรารถนา การมองโลกของบุคคล และเป็นพื้นฐานของความเกิดตลอดจนการกระทำ

๒

Eli Ginzberg, The Development of Human Resources, p. 72.

๓

ชาร์ง บัควี - ทฤษฎีจิตวิทยา หน้า ๒๔.

๔

Isahil D. Woodruff, "The Role of Value in Human Behavior", Journal of Social Psychology, 36:97, August, 1952.

รุช (Ruch) กล่าวถึงค่านิยมที่บุคคลยึดถืออยู่ว่า เป็นแรงจูงใจสำคัญที่มีต่อเป้าประสงค์ในชีวิตของเรา ถ้าเป้าประสงค์ใดที่จะไ้มาอันนี้ค่า เราก็กล่าวว่าเป้าประสงค์นั้นมีค่านิยมในระดับสูง เป้าประสงค์ใดที่จะไ้มาแล้วไม่คุ้มค่า หรือหากไ้โดยยาก เราก็กล่าวว่าเป้าประสงค์นั้นมีค่านิยมต่ำ และสิ่งใดก็ตามที่คนเราหลีกเลี่ยงก็กล่าวไ้ว่ามีค่านิยมในทางลบ เมื่อเป้าประสงค์ปรากฏชัดเจนนั่น และสามารถจะวัดไ้ไ้ความสำคัญของตนเองจริง ๆ ก็จะพยายามแสวงหาทางไ้ถึงซึ่งเป้าประสงค์นั้น ตัวอย่างเช่น ถ้าเป้าประสงค์ของคนไ้เงิน บุคคลนั้นก็จะมีค่านิยมในทุกสิ่งทุกอย่างที่เงินจะซื้อหาไ้ได้ หรือมีค่านิยมในทุกสิ่งทุกอย่างที่เงินจะไ้ ถ้าบุคคลนั้นมีเป้าประสงค์การทำงานเพื่อสังคม บุคคลนั้นก็จะเลือกค่านิยมทางการไ้บริการบุคคลเป็นส่วนไ้ใหญ่ เป็นต้น

เมื่อค่านิยมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญ ในฐานะที่ผู้วิจัยอยู่ในวงการศึกษและการแนะแนว จึงเห็นว่าจะไ้ศึกษาสภาพนักเรียนในปัจจุบันว่ามีความคิดในการเลือกอาชีพเป็นอย่างไร การศึกษาเรื่องความคิด ความเชื่อถือของบุคคลเป็นสิ่งที่สำคัญมาก โดยเฉพาะในเรื่องการวางแผนกำลังคน เพราะอิทธิพลของวัฒนธรรมและความเชื่อของสังคมรวมทั้งการวางแผนผิดพลาด มีตัวอย่างไ้เห็นมากพอสมควร เช่น ในประเทศอินเดีย ทั้ง ๆ ที่นักเรียนในประเทศอินเดียรู้ว่างานทำไ้ง่าย ถ้าจะเรียนเพื่อออกมาเป็นนักบัญชีหรือครูฝึกศึกษา แต่นักเรียนไม่ต้องการ เพราะต้องการจะเป็นทนายความหรือข้าราชการ ทั้ง ๆ ที่รู้งานประเภทนี้หายาก แต่ต้องการเป็นเช่นนั้น ทั้งนี้เพราะสังคมเห็นว่าทนายความและข้าราชการ มีเกียรติยศสูงกว่าเลขานุการ หรือครูฝึกศึกษา แม้แต่ในสหรัฐอเมริกานับว่ามัธยมไ้แต่ยังไม่ถึงงานทำ ก็ยังมีเกียรติและไ้รับการยกย่องในสังคมยิ่งกว่านักเรียนช่างไม้ที่เรียนจบและไ้งานทำแล้ว

สำหรับความคิดและความเชื่อถือของคนไทยที่ไ้เกียรติและยกย่องอาชีพบางอย่าง

๕

Floyd Leon Ruch, Psychology and Life, p. 149.

๖

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานวางแผนการศึกษา "การศึกษากับการพัฒนาประเทศ" การวางแผนการศึกษาสาขาต่าง ๆ โดยอาศัยหลักวิชา ฉบับที่ ๔ ๑๒๒ หน้า.

โดยเฉพาะอาชีพรับราชการ ก็ยังคงยืนยันในจิตใจอย่างแก้ไขไต่ถาม ทั้ง ๆ ที่อาชีพรับราชการในปัจจุบันนี้เป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่สูง แทนส่วนใหญ่ก็ยังนิยมที่จะไปผู้ตรวจหาของตนรับราชการ และมุ่งจะให้เรียนสูงขึ้นไปจนถึงระดับมหาวิทยาลัย คงจะเห็นได้ว่าปัญหาที่รัฐกำลังประสบ และหาทางแก้ไขอยู่ในปัจจุบันนี้ก็คือ ปัญหาที่นักเรียนหนึ่งเรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาและไม่สามารถสอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาได้ไม่มีงานทำ เพราะไม่มีความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพพอที่จะประกอบอาชีพได้ นับเป็นการสูญเสียบุคลากรกำลังคนของประเทศเป็นอย่างยิ่ง

ทุกวันนี้รัฐบาลปัจจุบันจึงได้ทุ่มเทเงินเป็นจำนวนมาก จัดตั้งโรงเรียนมัธยมแบบประสมขึ้น พยายามจัดหลักสูตรให้กว้างขวาง จุดประสงค์เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตน นโยบายการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมแบบประสม ก็เพื่อสนองความต้องการของประเทศในด้านผลิตกำลังคนในระดับกลาง และในระดับเดียวกัน เพื่อจะให้เด็กเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับนี้ จึงไม่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้มีวิชาชีพติดตัวออกไปประกอบอาชีพได้ การแนะแนวที่จัดในโรงเรียนจะเป็นบริการที่สำคัญบริการหนึ่ง ที่มีส่วนช่วยให้เด็กเรียนเลือกอาชีพได้ตามความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และสอดคล้องกับกำลังของตนเอง ดังนั้นการที่ศึกษาให้เข้าใจในเรื่องการนิยมทางการ เลือกอาชีพของนักเรียน จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง

ความมุ่งหมายทั่วไปของการวิจัย

จุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ก็เพื่อจะทราบแนวทางในการเลือกอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ว่าไ้ความมุ่งหมายหรือวางเกณฑ์ในการเลือกอาชีพไว้อย่างไร เพื่อที่ทราบว่าค่านิยมในการเลือกอาชีพของนักเรียนมีแนวโน้มไปในทางใด สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันของประเทศหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียน เพราะความเข้าใจในพฤติกรรมของนักเรียนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการแนะแนวอาชีพ แนะนำการศึกษา และแนะแนวทางด้านการปรับตัวทางสังคม

ของนักเรียน เป็นแนวทางที่จะใช้ศึกษาว่ากานิยมทางอาชีพของนักเรียนเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทั้งด้านส่วนตัว และสังคมหรือไม่อย่างไร / เพื่อจะศึกษาว่านักเรียนมีกานิยมทางอาชีพสอดคล้องกับความสามารถในอาชีพหรือไม่ เพราะนักเรียนในชั้นนี้จะต้องมีการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือออกประกอบอาชีพ ตามลักษณะความสนใจในอาชีพของตน ผลที่ได้รับจากการวิจัยจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงบริการการแนะแนวในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจัดบริการการแนะแนวอาชีพในโอกาสต่อไป

ความมุ่งหมาย เฉพาะของการวิจัย

๑. เพื่อทราบ เกณฑ์หรือแนวทางในการพิจารณาคุณลักษณะทางอาชีพโดยทั่วไปของนักเรียน
๒. เพื่อเปรียบเทียบกานิยมทางอาชีพของนักเรียน พิจารณาตามตัวแปร ๓ แบบ แบบ ๒ x ๒ x ๒ ตามตัวแปรดังนี้
 ๑. เพศ
 ๒. สายการ เรียน
 ๓. รายได้ของผูปกครอง
๓. เพื่อเปรียบเทียบกานิยมทางอาชีพของนักเรียน พิจารณาตามตัวแปร ๒ แบบ คือ
 ๑. อาชีพที่นักเรียนสนใจ
 ๒. สายการ เรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในชั้น

๑. จะใช้ทราบแนวโน้มในการพิจารณาคุณลักษณะทางอาชีพของนักเรียนมัธยมแบบประสมภาคศึกษา ๑๑

๒. เป็นแนวทางในการอบรมสั่งสอนให้สอดคล้องกับกานิยมทางอาชีพที่นักเรียนยึดถืออยู่ในปัจจุบันของนักเรียนมัธยมแบบประสมภาคศึกษา ๑๑
๓. เป็นแนวทางในการให้คำปรึกษาหารือการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับความสนใจ และกานิยมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมแบบประสมภาคศึกษา ๑๑
๔. เป็นการประเมินผลความก้าวหน้าของการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการให้ความรู้ทางอาชีพและปรับปรุงบริการแนะแนวให้ก้าวหน้า เมื่อการแนะแนวอาชีพและการให้ความรู้ทางอาชีพแก่นักเรียนมีประสิทธิภาพที่ดีแล้วย่อมจะเป็นแนวทางในการเปลี่ยนแปลงกานิยมทางอาชีพให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

๑. จะศึกษาวิจัยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนมัธยมแบบประสมภาคศึกษา ๑๑ ได้แก่โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุนารวีวิทยา เฉพาะปีการศึกษา ๒๕๑๓ เท่านั้น
๒. จะศึกษาวิจัยตามความมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

กานิยม (Value) มาเจนัว (Margonau) ให้จำกัดความว่า คือความพอใจ และความชอบการของบุคคล^๑

สกอตต์ (Scott) ให้จำกัดความกานิยมว่า เป็นความกิริยรวมของบุคคลซึ่งใช้ประเมินผลความดี ความเลว ความผิด ความถูก ที่เกิดจากการสังเกตหรือตรึกตรอง^๒

๑

Henry Margonau, New Knowledge in Human Values, p. 38.

๒

William L. Scott, Values and Organization, p. 3.

✓ กลักฮอร์น (Kluckhorn) ให้คำจำกัดความไว้ว่า ก่านิยมถือความกิริยวบอด
เกี่ยวกับสิ่งที่พึงปรารถนา ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการเลือกปฏิบัติ และผลของการกระทำของบุคคล^๘

✓ โรเซนเบิร์ก (Rosenberg) ให้ความหมายของก่านิยมไว้ว่า หมายถึงสิ่งที่
บุคคลสนใจ สิ่งที่ถูกกดต้องการ สิ่งที่ถูกกดรู้สึกเหมือนเป็นหน้าที่ สิ่งที่น่าหวาด หรือสิ่งที่พอใจ^{๑๐}

✓ ฟีนิกซ์ (Phenix) ให้ความหมายว่าก่านิยมถือความชอบ ความสามารถจำแนก
ให้เห็นความแตกต่างของความชอบ กับความไม่ชอบได้โดยการประ เนิมผล^{๑๑}

จากคำจำกัดความดังกล่าว ผู้วิจัยได้ให้คำจำกัดความเพื่อการวิจัยครั้งนี้ดังต่อไปนี้

✓ ก่านิยมทางอาชีพ หมายถึงการ เลือกคุณค่าลักษณะทางอาชีพตามที่ตนชอบและพอใจ
ผู้วิจัยได้ศึกษาคุณค่าลักษณะทางอาชีพโดยแบ่งออกเป็นด้าน ๆ ดังนี้คือ ความมั่นคงและปลอดภัย,
รายได้, ความเป็นผู้นำ, ความเป็นอิสระ, ความก้าวหน้า เกียรติยศ ชื่อเสียง, คุณลักษณะ
ทางการบริการสังคม, และความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ

ความสนใจในอาชีพ หมายถึงอาชีพที่นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ในโรงเรียนมัธยม
แบบประสม ภาคศึกษา ๑๑ ชอบและสนใจที่สุด

โรงเรียนมัธยมแบบประสม ได้แก่โรงเรียนราชสีมาวิทยาดัย ซึ่งเป็น
โรงเรียนมัธยมแบบประสมชาย และโรงเรียนสุนารีวิทยา จึงเป็นโรงเรียนมัธยมแบบประสม-
หญิง ในภาคศึกษา ๑๑

สายการเรียน ได้แก่สายสามัญและสายอาชีพ

สายสามัญ หมายถึงสายวิชาที่มีสอนในโรงเรียนมัธยมแบบประสม

^๘ Clyde Kluckhorn, Values and Value-Orientatation in the Theory of Action, p. 395.

^{๑๐} M. Rosenberg, Occupational and Values, p. 253.

^{๑๑} Philip H. Phenix, Philosony of Education, p. 549.

เพื่อบูพื้นฐานความรู้ให้นักเรียนสามารถไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาระดับสูง

สายอาชีพ หมายถึงสายวิชาที่มีสอนในโรงเรียนมัธยมแบบประสม

เพื่อบูพื้นฐานความรู้ให้นักเรียนสามารถไปศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษา หรือสถาบันการศึกษา
ที่ต่ำกว่าระดับปริญญา หรือออกไปประกอบอาชีพ โดยได้รับการฝึกฝนวิชาเน้ ๆ เพิ่มเติม

รายไ้ของผู้นปกครอง หมายถึงรายไ้ของมีคามารการรวมกัน ในกรณี
ที่นักเรียนไม่มีมีคามารการ ให้อัดรายไ้ของผู้นปกครอง โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นนักเรียน
ที่มาจากรอบกว้ที่ผู้นปกครองมีรายไ้สูง รายไ้ปานกลาง และรายไ้ต่ำ การแบ่งกลุ่ม
จำนวนนักเรียนตามรายไ้ของผู้นปกครอง ถึกจาก ๓๐ เปอร์เซนต์ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
ที่ผู้นปกครองมีรายไ้สูง และ ๓๐ เปอร์เซนต์ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ผู้นปกครองมีรายไ้ต่ำ
ส่วนถึก ๔๐ เปอร์เซนต์ กลาง เป็นจำนวนนักเรียนที่มาจากรอบกว้ที่ผู้นปกครองมีรายไ้

ปานกลาง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและข้อสมมติฐานในการวิจัย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

เรื่องระบบการนิยมเป็น เรื่องของนามธรรม ยากที่จะศึกษาให้เข้าใจได้อย่างถ่องแท้ และลึกซึ้ง จึงมีผู้ทำการวิจัยไว้น้อยมากนัก เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการนิยมทางอาชีพโดยตรง และเกี่ยวกับเรื่อง การเลือกอาชีพ ที่จะนำมาอ้างอิงประกอบได้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มีดังต่อไปนี้

เอกสารและงานวิจัยของต่างประเทศ

ซูเปอร์ (Supper) กล่าวว่า การวัดการนิยมนั้นมีความคล้ายคลึงกับการวัดความสนใจ ข้อทดสอบอาจจะใจสับสนเปลี่ยนแปลงได้ แต่การนิยมนั้นวัดได้ลึกซึ้งกว่าความสนใจ เพราะเขาถึงสภาพแท้จริงของชีวิต ในระหว่างวัยรุ่นประมาณอายุ ๑๕ - ๑๖ ปี การนิยมนั้นมีความสำคัญต่อการเลือกอาชีพ ตามความมุ่งหมาย หรือเกณฑ์ที่ตนใฝ่หาไว้เพื่อตนเอง

เจนเตอร์ส (Centors) ได้สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาการนิยมนั้นทางอาชีพขึ้นชุดหนึ่ง เรียกว่า Job Values and Desire Questionnaire เป็นคำถามเกี่ยวกับ การนิยมนั้นทางอาชีพ ๑๐ ข้อ ทดสอบกับผู้ใหญ่เพศชายรวม ๑๐๐๔ คน พบว่าการเลือกการนิยมนั้นของคนที่มีความฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน มีความแตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ พวกที่มีความฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง เลือกการนิยมนั้นเกี่ยวกับการได้มีโอกาสแสดงความรู้สึกของตนเอง หรือการมีโอกาสได้แสดงออก พวกที่มีความฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ หรือพวกคนงาน

เลือกทานิยมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน^๒

> ทอมซิงเกอร์ และ สเตฟเฟลอร์ (Singer and Stoffle) ได้ปรับปรุงแบบสอบถามของ เนเนเตอร์ส ที่เกี่ยวกับการนิยมนักเรียนมัธยมบาง พบว่านักเรียนหลายเลือกทานิยมเกี่ยวกับประการที่น่าสนใจ มีหรือเสี่ยง มีอำนาจ แตกต่างจากนักเรียนหญิง ซึ่งเลือกทานิยมทางการบริการสังคม^๓

✓ ในปี ค.ศ. ๑๙๕๖ - ๑๙๕๗ วิลสัน (Wilson) ได้จัดปีที่ ๔ แห่งวิทยาลัย-ดาร์ก ๑๖๕ คน ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามนั้นเป็นทานิยมทางอาชีพรวม ๑๖ ข้อ ปรับปรุงจากแบบสอบถามของ เนเนเตอร์ส กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตที่มาจากโรงเรียนรัฐบาล ๕๕ คน และมาจากโรงเรียนราษฎร์ ๓๓ คน โดยทั้งสองกลุ่มมาจากกรณกรรวิทย์ที่ความยาวค่า และรายได้ของกรณกรรวิทย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับกลุ่มที่มาจากโรงเรียนราษฎร์ มีความยาวค่าประณณอาชีพที่มีค่าแห่งการงานสูง และปรัายไคสูงกว่านิสิตที่มาจากโรงเรียนรัฐบาล ผลการวิจัยพบว่าทั้งสองกลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ รวม ๖ ข้อดังนี้คือ พวกนิสิตที่มาจากโรงเรียนรัฐบาล เลือกทานิยมเกี่ยวกับโอกาสที่จะไคปฏิบัติงานควยความสามารถ การอุทิศตนให้กับสังคมเป็นส่วนใหญ่ และการสะสมความรู้ ส่วนนิสิตที่มาจากโรงเรียนราษฎร์ เลือกทานิยมเกี่ยวกับโอกาสในด้านการตัดสินใจ และออกกำลัง มีความรับผิดชอบ และมีโอกาสไคติดต่อกับคนอื่นอยู่เสมอ^๔

ปี ค.ศ. ๑๙๖๓ มีผู้วิจัยพบว่า ทานิยมทางอาชีพของเค็ชชายเปลี่ยนแปลงไปเป็นแบบสมัยใหม่ แต่ทานิยมของบิคายังคงเป็นแบบโบราณ เค็ชชายที่ได้รับการอบรมเป็นแบบหัวเก่า

^๒ Morton Wagman, "Sex and Age Differences in Occupational Values", The Personnel and Guidance Journal, 3 (44):258-262, November, 1965, (citing Psychology of Social Class, by R. Contors)

^๓ S.L. Singer and D. Stoffle, "Sex Differences in Job Values and Desires", Personnel Guidance Journal, 1954, 32, 483-484.

^๔ W. Cody Wilson, "Value Differences between Public and Private School Graduates", Journal of Educational Psychology, 5(50):213-218, October, 1959.

หรือหัวโบราณส่วนใหญ่จะเลือกงานที่มีระดับสูง

เพอร์โรเน (Perrone) ได้ศึกษาวิจัยการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงชั้นปีที่ ๗ และปีที่ ๘ จำนวน ๑๘๖ คน พร้อมทั้งวัดการคาดหวังของนักเรียนเหล่านั้นด้วย ผลปรากฏว่ามีความคาดหวังและบุคลิก มีความคิดเห็นตรงกันว่า การเลือกงานอาชีพที่สำคัญที่สุดคือ รายได้สูง และความมั่นคงในอนาคต การเลือกโดยทั่วไปที่สำคัญได้แก่ การช่วยเหลือผู้อื่น การทำงานด้วยวัตถุ และไม่ต้องการทำตามคำสั่งใคร^๕

กริบบอนส์ และ โลเนส (Gribbons and Lohnos) ได้ศึกษาวิจัยถึงการเปลี่ยนการเลือกงานอาชีพในช่วงระยะเวลา ๕ ปี คือตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๕๘ - ๑๙๖๓ ของนักเรียนชายหญิง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเมืองบอสตัน จำนวน ๑๑๑ คน ผลปรากฏว่านักเรียนทั้งชายและหญิง เปลี่ยนการเลือกงานอาชีพ ตลอดระยะเวลา ๕ ปี เด็กหญิงมีการเลือกงานเกี่ยวกับการติดต่อกับคนและบริการสังคม ส่วนชายเลือกงานทางรายได้ ความปีเตอร์ติ และสิ่งเร้าภายนอก^๖

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๔ แชนนีย์ (Chanoy) ได้ศึกษาวิจัยการเลือกงานอาชีพของนักเรียนเกรด ๔ เกรด ๗ และเกรด ๙ พิจารณาองค์ประกอบทางบุคลิก ระดับชั้นเพศ และอาชีพของบิดามารดา กลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่มาจากชุมชน ๔ แห่งใน ๔ ตำบล รัฐโอไฮโอ ชั้นละ ๔๐ คน เป็นเด็กชาย ๔๐ คน เด็กหญิง ๔๐ คน รวมนักเรียนที่นำมาวิจัยครั้งนี้ ๘๐ คน ใช้แบบสอบถาม SSVVI (Short Form of the Vocational Values Inventory) เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกงานอาชีพ ๗ อย่าง คือความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความมีอิสระ เงิน เกียรติยศ ความมั่นคงปลอดภัย การควบคุมงาน และการรู้จักตนเองในเรื่องงาน ผลจากการวิจัยพบว่า

๕

Philip L. Perrone, "Values and Occupational Preferences of Junior High School Girls", The Personnel and Guidance Journal, 3 (44):254-257, November, 1965.

๖

Warren D. Gribbons and Paul R. Lohnos, "Shift in Adolescents' Vocational Values", The Personnel and Guidance Journal, 3(44):248-252, November, 1965.

๑. เด็กนักเรียนจากชุมชนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจต่ำ เลือกกำนิบทางการเงิน การควบคุมงาน และเกียรติยศของงาน สูงกว่านักเรียนที่มาจาก ชุมชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่า ซึ่งพวกหลังนี้จะมีกำนิบสูงในด้านการรู้จักตนเอง ในเรื่องงาน

๒. เด็กเกรด ๕ มีกำนิบสูงในด้าน ความเห็นอกเห็นใจ และเกียรติ ของงาน มากกว่าเด็ก เกรด ๗ และ เกรด ๘

๓. ความแตกต่างในกำนิบทางอาชีพระหว่าง เด็กชายและ เด็กหญิงจะลด น้อยลง เมื่อพิจารณาภายในแต่ละชุมชน และภายในแต่ละ เกรด อาจจะเป็นเพราะขนาด ของกลุ่มน้อยกว่า เมื่อเปรียบเทียบ เด็กชายและ เด็กหญิงที่รวมจำนวนทั้งหมดเข้าด้วยกัน

๔. การ เลือกอาชีพของ เด็กสะท้อนให้เห็นกำนิบทางอาชีพ เด็กที่เลือกอาชีพ ชั้นสูงมีกำนิบทางความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และการรู้จักตนเองมากกว่าคนที่ไม่ได้เลือก อาชีพชั้นสูง

แฮวี่เกอร์ส และ เลวิส (Havighurst and Lewis) สรุปผลการวิจัยของเขา พบว่าความต้องการของ เด็กหญิงแตกต่างจากเด็กชาย เพราะแนวทางที่จะไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ แตกต่างกัน และจุดสนใจในความสำเร็จก็แตกต่างกันด้วย

สำหรับ เอกสารและงานวิจัยในประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับ การ เลือกอาชีพและการศึกษาต่อ มีผู้สนใจ ศึกษาและวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ กล่าวไว้ในเรื่องการศึกษาไทยปัจจุบันว่า ลักษณะเด่น ของสังคมไทยปัจจุบันที่เห็นได้จากการศึกษาที่ก่อรวบรวมนำไปนิยมส่งบุตรหลานของตนให้ ได้ เค้าเรียนในชั้นสูง ๆ ใ้มากที่สุด เท่าที่กำลังทรัพย์ของตนจะอำนวย บางคนถึงกับกู้หนี้ยืมสิน มาเพื่อการนี้โดยเฉพาะ บางคนก็สำเร็จตามความตั้งใจไปด้วยดี แต่บางคนก็ได้รับความ ลำบากยากแค้น เพราะไม่ประสบความสำเร็จ ลักษณะนี้เองที่บ่งชี้ให้เห็นถึงความเข้าใจที่

๓

Reece Chanay "Vocational Values of Children as They Relate to Economic Community, Grade Level, Sex and Parental Occupational level", Dissertation Abstracts A, 69:2957-2959, March-April, 1969.

แบบแผนของคนส่วนมากอยู่ข้อหนึ่งคือ การที่เฝ้ากับการได้เข้าเรียนในโรงเรียน ในวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย คนที่มีการเฝ้ากับการเฝ้าที่เรียนสำเร็จจากโรงเรียน วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย เท่านั้น

ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ บุญถึง นานนา ได้เฝ้าการเฝ้าเปรียบเทียบการเลือกอาชีพกับโอกาสทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ ๓ และปีที่ ๖ บางกลุ่มในจังหวัดชลบุรีใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูล ผลปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมปีที่ ๓ และปีที่ ๖ สนใจอาชีพการทหาร ทหาร ตำรวจ แมวอาชีพดังกล่าวจะได้รับเงินเดือนไม่กดยจะสูงนักก็ตาม แต่ก็เป็นอาชีพที่มีเกียรติสูงในประเทศไทย นักเรียนหญิงเกือบทั้งหมดสนใจวิชาชีพชั้นสูง โดยเฉพาะพยาบาล และครู ซึ่งมีมากกว่าอาชีพอื่น มีนักเรียนเพียงส่วนน้อยเลือกเรียนแพทย์ และวิศวกรรม และ ๑ ใน ๓ ของนักเรียนพวกนี้ เลือกเรียนวิชาดังกล่าวทั้งที่ตอบว่าตนไม่ชอบวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์โดย ผลของการศึกษาที่น่าสังเกตคือ อาชีพที่นักเรียนเลือกเป็นอันดับสอง จะตรงตามความเป็นจริงมากกว่าอาชีพที่เลือกเป็นอันดับแรกอยู่เล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบสถิติแรงงานของชาติและของจังหวัดชลบุรี การที่นักเรียนเลือกอาชีพไม่ตรงตามความเป็นจริงนั้น อาจจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมาจากกรอบรั้วที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงก็เป็นได้

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เพียงใจ พึ่งพระเกียรติ ได้สำรวจความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สรุปผลได้ดังนี้ นักเรียนทั้งชายและหญิงสนใจแพทย์มากที่สุด รองลงมาคือ ทหาร วิศวกรรม ครู พยาบาล เกษตร เลขาธุการ นอกจากนั้นยังพบว่าเด็กผู้ชายยังไม่มีความรู้ในเรื่องอาชีพที่พอ บางคนยังไม่ทราบว่า วิศวกรเขาทำอะไรบ้าง และต้องการเป็นแพทย์ตามความนิยมของคนทั่วไป ความกึกกั่นและความสนใจต่ออาชีพใดอาชีพหนึ่งของบิดามารดาที่บ้าน มีอิทธิพลมากพอที่จะโน้มน้าวความสนใจของเด็กให้เห็นความสำคัญ และ เกิดความ

“ไพฑูรย์ สีนารัตน์ "การเฝ้ากับสังคมไทยในปัจจุบัน" วิทยาลัยการอาชีพกบินชา

๔ (๓๐) : ๑ เมษายน ๒๕๑๒.

Boonthung Nannar, "Occupational Choices Compared with Occupational Opportunities of Selected Students from Choburi", Master thesis, 1957.

สนใจศึกษาเล่าเรียน เพื่อไปประกอบอาชีพนั้น ๆ ^{๑๐}

๔๕๕ ทักขิณีย์ สุทนต์ ใ้ศึกษาวิจัยทัศนคติและความสนใจของนิสิตนักศึกษาที่มีต่ออาชีพ โดยสำรวจจากนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนักศึกษาแพทยศาสตร์บางส่วน จำนวน ๑๘๕ คน ใ้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูล ผลปรากฏว่าอาชีพที่นิสิตนักศึกษาพอใจในนั้น จะก่องเป็นงานที่มีความมั่นคง ปลอดภัย อิสระ เป็นงานที่มีเกียรติ และเปิดโอกาสใ้ใช้ความสามารถพิเศษด้วย ^{๑๑}

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ยุพรรณีย์ กุศลสมบัติ ใ้ศึกษาวิจัยถึงกานิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดพระนคร ธนบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิง จำนวน ๓๐๐ คน ใ้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูล ผลปรากฏว่านักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูงมีเกณฑ์ในการเลือกอาชีพดังนี้คือ มีผู้บังคับบัญชาเป็นนักบริหารที่ดี เป็นอาชีพที่สุจริต มีความสบายใจในการทำงาน และมีอิสระในการทำงาน ส่วนนักเรียนที่มีสติปัญญาต่ำไม่เห็นความสำคัญของ เกณฑ์ นอกจากนั้นผลจากการวิจัยพบว่ามีความแตกต่างระหว่าง เพศในการเลือกถาณิยมทางอาชีพ ของนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ผลการวิจัยอีกประการหนึ่งก็มีความสัมพันธ์ระหว่างระดับ อาชีพของบิดามารคากับกานิยมทางอาชีพของนักเรียนเพียงบางข้อไ้แก่ การมีอิสระในการทำงาน การช่วยเหลือผู้อื่น การมีโอกาสดีกษาต่อ ส่วนใ้ดูว่าสัมพันธ์กับระดับระหว่างระดับอาชีพ ของบิดามารคากับกานิยมทางอาชีพของนักเรียน เป็นไปในทางลบ แสดงแนวโน้มว่าน่าจะมี ความแตกต่างของการเลือกถาณิยมทางอาชีพระหว่างบิดามารคาระดับอาชีพกัน ^{๑๒}

ปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ธวัชชัย ชัยจิรธนาภกุล ศึกษากองประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการ

^{๑๐} เพียงใจ พึ่งพระเกียรติ "การสำรวจความสนใจของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย" เพื่อรับปริญญาตรีเกตุศาสตร์ ๒๕๐๐.

^{๑๑} ทักขิณีย์ สุทนต์ "ทัศนคติและความสนใจของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพ" เพื่อรับปริญญาตรีเกตุศาสตร์ ๒๕๐๕.

^{๑๒} ยุพรรณีย์ กุศลสมบัติ "กานิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดพระนคร ธนบุรี" เพื่อรับปริญญาโทเกตุศาสตร์ ๒๕๑๐.

เลือกเรียนวิชาสายสามัญ และสายอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ก.๓ ในโรงเรียนมัธยมแบบ ประสม ผลจากการวิจัยพอจะสรุปได้ดังต่อไปนี้ สายสามัญส่วนใหญ่มีเกียรติยศ ลักษณะงาน และความก้าวหน้า ความถนัด ความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว เงิน เป็นแรงจูงใจตาม ลำดับ มีเพียงส่วนน้อยที่เลือกเรียน เนื่องจากแรงจูงใจด้านความจำเป็นและบุคคล สายอาชีพ มีเกียรติยศหรือเสี่ยง ลักษณะของงานและความก้าวหน้า เงิน ความถนัด ความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว เป็นแรงจูงใจตามลำดับ มีเพียงส่วนน้อยที่เข้าเรียนเนื่องจากแรงจูงใจ ทางด้านความจำเป็นและบุคคล

✓ นักเรียนสายสามัญส่วนใหญ่ได้ให้เหตุผลของการไม่เลือกเรียนสายอาชีพไว้ว่า ไม่มี ความถนัด และไม่มีความสามารถพอที่จะเรียนสายนี้ ไม่ชอบและไม่สนใจที่จะเรียน บิคมารคา หรือผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้เรียน ต้องการจะศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย และสถาบันชั้นสูง และ เหตุผลอื่น ๆ อีกซึ่งถือว่าไม่สำคัญมากนัก นักเรียนสายอาชีพส่วนใหญ่ได้ให้เหตุผลของการ ไม่เลือกเรียนสายสามัญไว้ว่า กลัวจะสอบตกเพราะสติปัญญาไม่สูงพอ ไม่ชอบและไม่สนใจ ที่จะเรียนสายสามัญ มีทุนน้อยไม่สามารถจะศึกษาต่อในชั้นสูงได้ ใ้คะแนนต่ำอยู่ในระดับ . ที่ไม่สามารถจะเรียนสายสามัญได้ ไม่มีความถนัดที่จะเรียนทางด้านวิชาการ และเหตุผลอื่น ๆ อีกซึ่งไม่ถ้อยสำคัญมากนัก

นักเรียนสายอาชีพ เลือกเรียนได้เหมาะสมตรงตามความเป็นจริง มากกว่านักเรียน สายสามัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ^{๑๓}

ในข้อเท็จจริงพื้นฐานเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ เราพบว่าเด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิง อายุระหว่าง ๑๒ - ๑๕ ปี มีความกระตือรือร้นในเรื่องอาชีพแล้ว นอกจากนั้นยังทราบต่อไปว่า ในวัยที่มีอายุระหว่าง ๑๕ - ๑๖ ปี ถ้ามีมจะมีมีความสำคัญต่อการเลือกอาชีพ เด็กจะมีกานิยม ตามเป้าประสงค์หรือเกณฑ์ที่วางไว้เพื่อตนเอง ดังนั้นจึงกล่าวกลุ่มตัวอย่างระหว่างอายุ

๑๓

ธวัชรชัย ธวัชจิรฉายาภา "การเลือกอาชีพประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือก เรียนวิชาสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม" เพื่อรับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๒.

๑๓ - ๑๔ ปี ที่นำมาวิจัยในครั้งนี้ ก็ยังมีความสนใจในอาชีพ และใ้วางแผนอาชีพของตน
ในอนาคตไว้แล้ว

อาจกล่าวได้ว่า การเลือกอาชีพเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของนักเรียนโรงเรียนมัธยมแบบประสม
เพราะจะต้องเลือกอาชีพเสียก่อนว่าตนต้องการจะประกอบอาชีพใดเมื่อออกจากโรงเรียนไปแล้ว
ส่วนจะเป็นอาชีพในระดับต่ำกว่าระดับมหาวิทยาลัย หรืออาชีพชั้นสูงในระดับมหาวิทยาลัย
ก็ตาม จะต้องมีการตกลงใจเสียแต่เนิ่น ๆ เพื่อจะเรียนวิชาทาง ๆ และเตรียมตัวสำหรับ
อาชีพนั้น การตกลงใจของนักเรียนนั้น มิใช่เป็นการตกลงใจอย่างรวดเร็ว และอย่างง่าย ๆ
เพราะจะทำให้ผิดพลาดได้ ถ้าหากไม่มีความเข้าใจในตนเอง ไม่มีความเข้าใจใน
ลักษณะและความต้องการของอาชีพต่าง ๆ เพียงพอแล้ว นักเรียนก็จะเลือกอาชีพโดยคำนึง
ถึงลักษณะ และความรุ่งโรจน์ของอาชีพเป็นสิ่งสำคัญ หากคิดถึงถึงความสนใจ ความสามารถ
และความเหมาะสมของตนต่ออาชีพนั้น ๆ ไม่ แต่เนื่องจากโรงเรียนมัธยมแบบประสมมีบริการ
แนะแนวที่จะให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับอาชีพ ให้ความรู้และรายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับเรื่อง
อาชีพแก่นักเรียน ตั้งแต่แรกนักเรียนเข้าเรียนในชั้น ม.ศ.๑ นอกจากนั้นยังมีวิชากิจกรรมสำรวจ
ซึ่งเป็นวิชาบังคับ เป็นวิชาที่จะช่วยอธิบายถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ ทั่วมาให้แก่นักเรียนได้มีโอกาส
รู้จักตนเองมากขึ้นตามลำดับ ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง นักเรียนได้มีโอกาสศึกษา และตัดสินใจ
เลือกวิชาเรียนมาแล้วตั้งแต่ต้น มีโอกาสได้เรียนวิชาสามัญและมีโอกาสฝึกวิชาที่ตามสาขา
ที่ตนเลือกเรียน ทั้งผู้ปกครองก็มีส่วนร่วมรับรู้ในการตัดสินใจเลือกเรียนของนักเรียนตลอดมา
เห็นว่านักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสมมีประสบการณ์และมีโอกาสในการตัดสินใจดีกว่า
นักเรียนในโรงเรียนมัธยมสามัญทั่วไป ถ้าบริการแนะแนวในโรงเรียนดำเนินงานได้อย่าง
สัมฤทธิ์ผล และให้ความรู้ในเรื่องอาชีพแก่นักเรียนอย่างเพียงพอ ก็น่าจะเป็นการโน้มน้าวให้
นักเรียนได้มองเห็นความสำคัญของอาชีพแตกต่างกัน หรือกล่าวโดยทั่วไปกว่า น่าจะเปิดฝืน
ความนิยมบางอย่างของนักเรียนให้เหมาะสมกับตนเอง หรือกับสายวิชาที่ตนเลือกเรียน

เหตุผลเบื้องต้นที่จะสมมติฐานของการวิจัย

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวแล้ว พิจารณาร่วมกับสภาพเหตุการณ์ทั่วไปของ
สังคมไทยในปัจจุบัน พอนำมาสรุปไว้เพื่อเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานของการวิจัย

ดังต่อไปนี้

๑. พิจารณาการณ์ทางความมั่นคงปลอดภัย ตามเพศ สายการ เรือใบ รายได้
ของผู้ปกครอง และอาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน

เราทราบผลการวิจัยของ แอวี่เกอร์ส และ เลวิส มาแล้วว่า ความต้องการของ เด็กชายแตกต่างจากเด็กหญิงอย่างมีนัยสำคัญ เพราะแนวทางที่จะไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่แตกต่างกัน และจุดเน้นในความสำเร็จก็ต่างกันด้วย พิจารณาโดยทั่วไปแล้วธรรมชาติของผู้หญิงอ่อนแอกว่าผู้ชาย มีความรู้สึกเกรงกลัวต่อภัยอันตราย กลัวต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ มากกว่าเพศชาย ไม่กล้าเสี่ยงอันตรายเหมือนเพศชาย จึงน่าจะมีก่านิยมทางความมั่นคงปลอดภัยสูงกว่าเพศชาย

คนไทยมีความเรื่อนานมาแล้วว่า ถ้าบุคคลใดคิดสละการงาน ก็ควรจะศึกษาต่อสายอาชีพ เพื่อความมั่นคงปลอดภัยทางอาชีพในอนาคต จากข้อเท็จจริงและจากการวิจัยของ ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล กล่าวว่า นักเรียนที่เรียนสายอาชีพไม่เลือกเรียนสายสามัญ เพราะมีทุนน้อย ไม่สามารถจะเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาได้ ใ้กะแฉกอยู่ในระดับที่ไม่สามารถจะเรียนสายสามัญได้ นักเรียนสายอาชีพเลือกเรียนได้เหมาะสมตามความเป็นจริงมากกว่านักเรียนสายสามัญ^{๑๔} แสดงว่านักเรียนสายอาชีพคำนึงถึงความมั่นคงปลอดภัยทางอาชีพในอนาคต ดังนั้น นักเรียนสายอาชีพจึงน่าจะมีก่านิยมทางความมั่นคงปลอดภัยสูงกว่านักเรียนสายสามัญ

จากการวิจัยของ เชนเตอร์ส พบว่าพวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีค่านิยมทางความมั่นคงปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพวกอื่น ๆ พิจารณาจากสภาพทั่วไปแล้วมักจะพบว่า พวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มักต้องการความคุ้มครองจากทุก ๆ ด้านมากกว่าพวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงกว่า เพื่อความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ดังนั้นนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อย น่าจะมีก่านิยมทางความมั่นคงปลอดภัยสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ปานกลาง และสูง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามอาชีพแล้ว อาชีพครู เป็นอาชีพที่ต้องทำงานหนัก ผู้ที่รักจะเป็นครูจะต้องมีความอดทน มีความละเอียดรอบคอบ รักการถ่ายทอดความรู้ และอื่น ๆ แม้จะเป็นอาชีพที่กินใจความนับถือ แต่ก็ไม่มีเกียรติยศชื่อเสียง หรือความก้าวหน้าเหมือนอาชีพแพทย์หรืออาชีพทหาร ดังคำพังเพยที่มีมานานแล้วว่า "อาชีพครูเปรียบเสมือนเรือจ้าง" เป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่สูง แต่เป็นอาชีพที่ไม่โลภโลน ไม่เสี่ยงต่ออันตราย ดังนั้นนักเรียนที่สนใจอาชีพครู น่าจะมีกานิยมทางความมั่นคงปลอดภัยสูงกว่านักเรียนที่สนใจอาชีพราชการอื่น ๆ อาชีพแพทย์ - พยาบาล อาชีพทหาร ตำรวจ และอาชีพอิสระ ตามลำดับ

๒. พิจารณากานิยมทางความรายได้ ตามเพศ สายการ เรียน รายได้ของผูปกครอง และอาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน

เนื่องจากในวัฒนธรรมไทยถือว่าราย เป็นหัวหน้าของครอบครัว มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการหารายได้มาใช้จ่าย เพื่อความสุขของสมาชิกในครอบครัว ความรู้สึกเหล่านี้ อาจได้รับการถ่ายทอดสืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน จึงน่าจะทำการกานิยมทางรายได้ของนักเรียนชาย สูงกว่านักเรียนหญิง

การกั้นรณศึกษาในชั้นสูง ๆ ขึ้นไป ก็เพื่อจะได้มีโอกาสประกบอาชีพที่มีรายได้สูง ดังนั้นผู้วิจัยจึงกิดความที่เรียนที่เรียนในสายสามัญ น่าจะได้รับอิทธิพลนี้ และเป็นเหตุให้กานิยมทางความรายได้สูงกานักเรียนสายอาชีพ

เด็กมักจะเลือกอาชีพเจริญรอยตามบิดามารดา หรือใกล้เคียงกับบิดามารดา ถ้าบิดามารดาประกอบอาชีพชั้นสูง มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มักจะผลักดันให้บุตรประกบอาชีพชั้นสูง เพื่อให้มีรายได้สูง เช่นกัน ดังนั้นนักเรียนที่มาจกครอบครัวที่ผู้ปกครองมีรายได้สูง จึงน่าจะมีกานิยมทางความรายได้สูงกานักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามอาชีพแล้ว อาชีพอิสระแม้จะเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่มั่นคงแน่นอน แต่ก็มีโอกาสจะร่ำรวยไกองายกว่าอาชีพอื่น ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจังหวะ โอกาส และโชคจะอำนวย เช่น อาชีพธุรกิจใหญ่ ๆ เป็นต้น ผู้ที่รักอาชีพอิสระมักจะ เป็นผู้ที่ชอบไขว่คว้าพบพลิกแพลงหาทางเพิ่มพูนรายได้โดยอยู่เสมอ ดังนั้นนักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระ จึงน่าจะมี

คำนิยมทางค่านายได้สูงกว่านักเรียนที่สนใจอาชีพแพทย์ - พยาบาล รับราชการอื่น ๆ

ทหาร - ตำรวจ และครู ตามลำดับ

๓. พิจารณาความนิยมทางค่านายได้เป็นผู้นำ ตามเพศ สายการเรียน รายได้ของ
ผู้ปกครอง และอาชีพที่สนใจต่างกัน

เนื่องจากลักษณะของสังคมไทยให้ความสำคัญใหญ่ในครอบครัว หรือในวงงาน
แคบมากกว่าหญิง ดังนั้นผู้วิจัยจึงคิดว่านักเรียนชายน่าจะมีค่านิยมทางค่านายได้เป็นผู้นำสูงกว่า
นักเรียนหญิง

นักเรียนที่เรียนในสายสามัญย่อมได้มีงานอาชีพนั้นสูงที่ก้าวหน้าที่ทำให้คนมีโอกาส
ได้เป็นหัวหน้าหรือผู้นำ จึงน่าจะมีค่านิยมทางค่านายได้เป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนสายอาชีพ

ในทำนองเดียวกัน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจสูง น่าจะมีค่านิยมทางค่านายได้เป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะปานกลางและต่ำตามลำดับ

ตามธรรมชาติที่รักอาชีพอิสระมักจะชอบ เป็นผู้วางแผนและ เปลี่ยนแปลงนโยบาย
การทำงานด้วยตนเอง ต้องรับผิดชอบ และพัฒนาอุปสรรคด้วยตนเอง ลักษณะดังกล่าว เป็น
ลักษณะของผู้นำ ดังนั้นนักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระ น่าจะมีค่านิยมทางค่านายได้เป็นผู้นำสูงกว่า
นักเรียนที่สนใจอาชีพแพทย์ - พยาบาล ทหาร - ตำรวจ รับราชการอื่น ๆ และครู ตามลำดับ

๔. พิจารณาความนิยมทางค่านายได้เป็นอิสระ ตามเพศ สายการเรียน รายได้
ของผู้ปกครอง และอาชีพที่สนใจต่างกัน

ลักษณะสังคมไทย เลี้ยงดูอบรมให้เด็กชายเป็นอิสระ เสรีมากกว่าเด็กหญิง เพราะ
ธรรมชาติของ เด็กชายรักการผจญภัย รักการเที่ยวเตร่ รักความเป็นอิสระ ผู้ใหญ่มักจะไม
ต้องคุมกรอดดูแลอย่างใกล้ชิดเหมือนเด็กหญิง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคิดว่านักเรียนชายน่าจะมีค่านิยม
ทางค่านายได้เป็นอิสระสูงกว่านักเรียนหญิง

นักเรียนที่เรียนในสายสามัญ มักจะเข้าใจว่าถ้าได้เรียนสูงขึ้นไป อาจจะได้
ตำแหน่งการงานสูง ที่เป็นหัวหน้า หรือผู้นำ มีโอกาสที่จะเป็นอิสระ หรือจากการวิจัยของ
ทัศนีย์ สุวทวิ ที่ศึกษาวิจัยนิสิตนักศึกษาคณะพยาบาลนิสิตนักศึกษามีค่านิยมทางค่านายได้เป็นอิสระสูง
ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคิดว่านักเรียนที่เรียนในสายสามัญน่าจะมีค่านิยมทางค่านายได้เป็นอิสระสูงกว่า

นักเรียนสายอาชีพ

จากการวิจัยของวิลสัน พบว่าพวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง มีก่านิยมสูงทางด้านการมีโอกาสตัดสินใจและออกคำสั่ง มีความรับผิดชอบ มีโอกาสได้แสดงความรู้สึกของตนเอง ส่วนพวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำต้องการความปลอดภัย เพราะความเป็นอิสระอาจจะทำให้เกิดอันตรายแก่ตนได้ ดังนั้นนักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจสูง น่าจะมีก่านิยมทางด้านการเป็นอิสระสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ

ผู้ที่สนใจอาชีพอิสระก็คาดหมายที่จะรักความเป็นอิสระ เช่นไม่ชอบงานจำพวกจำเจ ชอบมีโอกาสแต่งตัวได้ตามสบาย ไม่ชอบอยู่ใต้อำนาจใคร ดังนั้นนักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระ น่าจะมีก่านิยมทางด้านการเป็นอิสระสูงกว่าอาชีพแพทย์ - พยาบาล รัฐบาล การอื่น ๆ

ทหาร - ตำรวจ และครู ตามลำดับ

๕. พิจารณาก่านิยมทางด้านการเกียรติยศ ชื่อเสียง ความก้าวหน้า ตามเพศ สายการเรียน รายได้ของผู้ปกครอง และอาชีพที่สนใจต่างกัน

ตามธรรมชาติของนักเรียนชายมักจะชอบประสบการณ์ที่น่าตื่นเต้น ชอบทำงานประเภทเสี่ยงอันตราย ชอบกิจกรรมท้าทาย ชอบไต่ต้นไม้ ไม่ชอบการหยุดนิ่ง การทำงานเสี่ยงอันตรายก็คือ ความสนใจในกิจกรรมที่โลดโผนตื่นเต้นก็คือ ความเสียสละก็คือ ผลที่ได้รับตามมา ก็คือ ชื่อเสียง เกียรติยศ ความก้าวหน้า ดังนั้นนักเรียนชายน่าจะมีก่านิยมทางด้านการสูงขึ้นสูงกว่านักเรียนหญิง

ปัญหาที่รัฐแก้ไม่ได้ก็คือ ปัญหาที่นักเรียนส่วนมากรู้สึกจะเกิดมาต่อในระดับมหาวิทยาลัย เพราะสังคมไทยยังให้เกียรติแก่คนที่เรียนในระดับมหาวิทยาลัยว่าเป็นคนที่มีเกียรติ มีชื่อเสียง และมีความก้าวหน้า ดังนั้นนักเรียนสายสามัญจึงส่วนใหญ่ไม่ต้องการที่จะเกิดมาต่อในระดับมหาวิทยาลัย จึงน่าจะมีก่านิยมทางด้านการสูงขึ้นสูงกว่านักเรียนสายอาชีพ

ผลจากการวิจัยของ กอลลาโซ (Collazo) วิจัยการวางแผนอาชีพของ เด็กหนุ่มสาวชาวเปอร์โตริโก จำนวน ๕๐๕ คน พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง หรือรับราชการ มักจะเลือกอาชีพชั้นสูง และถือว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความก้าวหน้า

สังคมเชื่อดังกล่าว ส่วนนักเรียนที่อยู่ในชนบทหรือทำงานหนัก บิดามารดาอาชีพทำนา เป็นกรรมกร หรือรับจ้าง มักจะเลือกอาชีพในระดับต่ำเป็นส่วนมาก^{๑๕} สำหรับสภาพทั่วไปของไทยก็น่าจะเป็นเช่นนั้น เพราะคนที่มีความรู้ทางเศรษฐกิจดีกว่าย่อมมีโอกาสส่งเสริมความก้าวหน้าของตนเองมากกว่าคนที่มีความรู้ทางเศรษฐกิจน้อยกว่า ดังนั้นนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้สูงน่าจะมีกานิยมทางศึกษานี้สูงกว่านักเรียนที่มีรายได้ปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามอาชีพที่สนใจต่างกันแล้ว จากการวิจัยของ มะเคือ เสมา พบว่า นักเรียนให้เหตุผลสำคัญที่สุดในการเลือกอาชีพทหารว่า เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าและความเสียสละ^{๑๖} และ สุทธิใจ เหลาสุณทร กล่าวว่า นักเรียนมักจะให้เหตุผลในการเลือกอาชีพทหารว่า นายทหารย่อมมีเกียรติยศ และชื่อเสียง เป็นที่รู้จักแก่ประชาชนดีกว่าเป็นครู หรือเป็นข้าราชการพลเรือนธรรมดา^{๑๗} ตามสภาพทั่วไปในปัจจุบัน คนส่วนใหญ่ก็ยังให้เกียรติแก่อาชีพทหาร — ตำรวจ ว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีการเสียสละ ดังนั้นนักเรียนที่สนใจอาชีพทหาร — ตำรวจ น่าจะมีกานิยมทางศึกษานี้สูงกว่านักเรียนที่สนใจอาชีพแพทย์ — พยาบาล ครู รับราชการอื่น ๆ และอาชีพอิสระ ตามลำดับ

๖. พิจารณาการเลือกทางศึกษานี้ตามเพศ สายการเรียน รายได้ของผู้ปกครอง และอาชีพที่สนใจต่างกัน

อาจจะกล่าวได้ว่าผู้หญิงเรียนงานบริการสังคม ชอบติดต่อกับคนในสังคม มักจะแสดงความเห็นใจช่วยเหลือผู้อื่น ใจอ่อน สงสารคนง่าย รักการอบรมสั่งสอน ชอบกิจกรรม

^{๑๕} Jenaro Collazo Collazo, Occupational Plans of Puerto Rican Youth, " Dissertation Abstracts, 28(4):1534-1535, October, 1967.

^{๑๖} มะเคือ เสมา "เหตุผลของนักเรียนชั้น ม.ก.๓ และ ม.ก.๕ เกี่ยวกับการเลือกและไม่เลือกเรียนครู ในจังหวัดพระนคร — ชนบุรี" เพื่อรับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๐๓.

^{๑๗} สุทธิใจ เหลาสุณทร จุลสารสมาคมการศึกษาฉบับที่ ๗ หน้า ๑๐๒.

ทางค่านิยมสงเคราะห์ จากการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้แสดงให้เห็นว่า
หญิงมีค่านิยมทางการบริการสังคมสูง ผู้วิจัยจึงคิดว่านักเรียนหญิงน่าจะมีค่านิยมทางด้านการบริการ
สังคมสูงกว่านักเรียนชาย

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่านักเรียนที่เรียนในสายสามัญ มักจะสนใจประกอบอาชีพ
รับราชการที่เกี่ยวกับการติดต่อหรือบริการบุคคล ไม่เหมือนกับนักเรียนสายอาชีพ ซึ่งแม้จะ
รับราชการ แต่ส่วนใหญ่มักต้องทำงานกับวัตถุ ใดก็ตามงานประเภทต่าง ๆ ตามที่ได้ฝึกฝนมา
ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า นักเรียนสายสามัญน่าจะมีค่านิยมทางด้านการบริการสังคม
มากกว่านักเรียนสายอาชีพ

จากสภาพสังคมไทยในปัจจุบันจะพบว่า กิจกรรมทางด้านการสังคมสงเคราะห์เจริญ
ก้าวหน้าไปมาก รายได้ของสมาคมมักจะได้รับความอนุเคราะห์มาจากบุคคลที่มีฐานะทาง
เศรษฐกิจสูง เป็นส่วนมาก เพราะผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง ย่อมมีกำลังทรัพย์ที่จะช่วยเหลือ
ความทุกข์ในด้านการช่วยเหลือและบริการสังคมน่าจะเป็นผลตามมา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความคิดว่า
นักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจสูง น่าจะมีค่านิยมทางด้านการบริการสังคมสูงกว่า
นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า อาชีพพการณ เป็นอาชีพเกี่ยวกับการบริการสังคม
พัฒนาสังคม อบรมจิตใจ และถ่ายทอดความรู้ความคติให้แก่มวลชนมากกว่าอาชีพอื่น ๆ
อาชีพพการณ เป็นอาชีพที่เหนื่อย เพราะมีกิจกรรมเพื่อสังคมมาก ภารกิจวิจัยของ มะเคื้อ เสมา
ก็พบว่า เหตุผลสำคัญที่สุดในการเลือกอาชีพพการณ ก็คือครู เป็นอาชีพที่มีส่วนช่วยพัฒนาสังคม ผู้วิจัย
จึงเห็นว่านักเรียนที่สนใจอาชีพพการณน่าจะมีค่านิยมด้านการบริการสังคมสูงกว่านักเรียนที่สนใจอาชีพ
แพทย์ - พยาบาล ทหาร - ตำรวจ รับราชการอื่น ๆ และอิสระ ตามลำดับ

๗. พิจารณาค่านิยมทางด้านการพอใจในการทำงานกับธรรมชาติตามเพศ

สายการ เรียน รายได้ และอาชีพที่สนใจต่างกัน

ดังกล่าวนำมาแล้วว่า หญิงชอบทำงานเกี่ยวกับสังคม และเมื่อพิจารณาทาง
ฝ่ายชาย มักจะพบว่าชายชอบทำงานเกี่ยวกับกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ เครื่องยนต์กลไก
ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่า นักเรียนชายน่าจะมีค่านิยมทางด้านนี้สูงกว่านักเรียนหญิง

อีกประการหนึ่งนักเรียนที่เรียนในสายอาชีพ มักจะต้องทำงานประเภทต่าง ๆ เป็นส่วนมาก ส่วนนักเรียนสายสามัญน่าจะสนใจเกี่ยวกับงานด้านบริการติดต่อกับสังคมเป็นส่วนใหญ่ ผู้วิจัยจึงเห็นว่านักเรียนสายอาชีพน่าจะมีค่านิยมทางค่านี้นสูงกว่านักเรียนสายสามัญ

ในทำนองเดียวกันกับเหตุผลที่กล่าวมาแล้วว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงน่าจะพอใจในการทำงานในกับสังคม ส่วนนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ อาจจะต้องการงานเพื่อตนเองมากกว่า ความรู้สึกที่อยู่ในฐานะของตนเองอาจจะไม่ต้องการติดต่อกับสังคมมากนัก ความรู้สึกไม่ติดเทียมกับบุคคลอื่น ๆ น่าจะเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เห็นทางจากสังคม พิจารณาสภาพการเข้ามาหากินของคนไทยโดยทั่วไป จะเห็นว่าคนที่ตำแหน่งการงานสูงมีฐานะก็ มักจะเป็นที่รู้จักแพร่หลายในสังคม ส่วนพวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มักจะทำงานกับธรรมชาติ กับวัตถุ ไม่ค่อยได้ติดต่อกับบุคคล เช่น พวกชาวนาชาวสวน หรือพวกกรรมกร เป็นต้น ดังนั้นนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ น่าจะมีค่านิยมทางค่านี้นสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และสูง ตามลำดับ

ทางด้านการสนใจในอาชีพ จะพบว่าผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระทั้งหลายก็ชอบที่รักความเป็นอิสระ และโดยทั่วไปเมื่อพิจารณาตามอาชีพของไทยเราแล้ว มักจะพบว่าผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระส่วนใหญ่จะทำงานกับวัตถุ หรือธรรมชาติ เช่น พวกช่าง พวกชาวนาชาวสวน กังคาว ไม่ค่อยได้ติดต่อกับสังคม เมื่อมองอาชีพครู หรืออาชีพราชการอื่น ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่า นักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระน่าจะมีความนิยมทางค่านี้นสูงพอใจในการทำงานกับธรรมชาติหรือวัตถุสูงกว่านักเรียนที่สนใจอาชีพราชการอื่น ๆ ทหาร — ตำรวจ แพทย์ — พยาบาล และครู ตามลำดับ

จากเหตุผล เบื้องหลังดังกล่าวมาแล้วทั้งหมด ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังต่อไปนี้

๑. พิจารณาทางคาม เพศ, สายการเรียน, รายได้ของบุคคล

๑.๑ ค่านิยมทางค่านี้นสูง น่าจะต่างกันตามเพศ, สายการเรียน, รายได้ของบุคคลที่ต่างกัน (และนักเรียนหญิง, นักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่มีรายได้นต่ำ น่าจะมีค่านิยมทางค่านี้นสูงกว่านักเรียนชาย, นักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่มีรายได้นปานกลาง และสูง ตามลำดับ

๑.๒ กำนัณยทางคานร่ายไค่ น่าจะต่างกันตามเพศ, สายการเรียน, รายไค่ของผูปลกรองที่ต่างกัน และนักเรียนชาย, นักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่มีรายไค่สูง น่าจะมีกำนัณยทางคานนี้สูงกว่านักเรียนหญิง, นักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่มีรายไค่ปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ

๑.๓ กำนัณยทางคานผู้นำ น่าจะต่างกันตามเพศ, สายการ เรียน, รายไค่ของผูปลกรองที่ต่างกัน และนักเรียนชาย, นักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่มีรายไค่สูง น่าจะมีกำนัณยทางคานนี้สูงกว่านักเรียนหญิง, นักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่มีรายไค่ปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ

๑.๔ กำนัณยทางคานความเป็นอิสระ น่าจะต่างกันตามเพศ, สายการ เรียน, รายไค่ของผูปลกรองที่ต่างกัน และนักเรียนชาย, นักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่มีรายไค่สูง น่าจะมีกำนัณยทางคานนี้สูงกว่านักเรียนหญิง, นักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่มีรายไค่ ปานกลางและต่ำ ตามลำดับ

๑.๕ กำนัณยทางคานเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้า น่าจะต่าง กันตามเพศ, สายการเรียน, รายไค่ของผูปลกรองที่ต่างกัน และนักเรียนชาย, นักเรียนสาย สามัญ, นักเรียนที่มีรายไค่สูงน่าจะมีกำนัณยทางคานนี้สูงกว่านักเรียนหญิง, นักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่มีรายไค่ปานกลางและต่ำ ตามลำดับ

๑.๖ กำนัณยทางคานการบริการสังคม น่าจะต่างกันตามเพศ, สาย การเรียน, รายไค่ของผูปลกรองที่ต่างกัน และนักเรียนหญิง, นักเรียนสายสามัญ, นักเรียน ที่มีรายไค่สูง น่าจะมีกำนัณยทางคานนี้ สูงกว่านักเรียนชาย, นักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่มี รายไค่ปานกลางและต่ำ ตามลำดับ

๑.๗ กำนัณยทางคานความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติน่าจะต่างกัน ตามเพศ, สายการ เรียน, รายไค่ของผูปลกรองที่ต่างกัน - และนักเรียนชาย, นักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่มีรายไค่ต่ำ น่าจะมีกำนัณยทางคานนี้สูงกว่านักเรียนหญิง, นักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่มีรายไค่ปานกลางและสูง ตามลำดับ

๒. พิจารณาทางคัน สายการ เรือน, อาชีพที่สนใจ

๒.๑ กำนันมทางคันความมั่นคงปลอดภัย น่าจะต่างกันตามสายการ เรือน, อาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่สนใจอาชีพ น่าจะมีกำนันมทางคันนี้ สูงกว่านักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่สนใจอาชีพรับราชการอื่น ๆ อาชีพแพทย์ — พยาบาล อาชีพทหาร — ตำรวจ และอาชีพอิสระ ตามลำดับ

๒.๒ กำนันมทางคันรายได้ น่าจะต่างกันตามสายการ เรือน, อาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระ น่าจะมีกำนันมทางคันนี้สูงกว่านักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่สนใจอาชีพแพทย์ — พยาบาล รับราชการอื่น ๆ ทหาร — ตำรวจ และครู ตามลำดับ

๒.๓ กำนันมทางคันความเป็นผู้นำ น่าจะต่างกันตามสายการ เรือน, อาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระ น่าจะมีกำนันมทางคันนี้ สูงกว่านักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่สนใจอาชีพแพทย์ — พยาบาล ทหาร — ตำรวจ รับราชการอื่น ๆ และครู ตามลำดับ

๒.๔ กำนันมทางคันความเป็นอิสระ น่าจะต่างกันตามสายการ เรือน, อาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระ น่าจะมีกำนันมทางคันนี้สูงกว่านักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่สนใจอาชีพ แพทย์ — พยาบาล รับราชการอื่น ๆ ทหาร — ตำรวจ และครู ตามลำดับ

๒.๕ กำนันมทางคันเกียรติยศ ชื่อเสียง ความก้าวหน้า น่าจะต่างกันตามสายการ เรือน, อาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่สนใจอาชีพ ทหาร — ตำรวจ น่าจะมีกำนันมทางคันนี้ สูงกว่านักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่สนใจอาชีพ แพทย์ — พยาบาล ครู รับราชการอื่น ๆ และอาชีพอิสระ ตามลำดับ

๒.๖ กำนันมทางคันการบริการสังคม น่าจะต่างกันตามสายการ เรือน, อาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่สนใจอาชีพครู น่าจะมีกำนันมทางคันนี้สูงกว่านักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่สนใจอาชีพ แพทย์ — พยาบาล ทหาร — ตำรวจ รับราชการอื่น ๆ และอิสระ ตามลำดับ

๒.๗ กำนียมทางค่านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ น่าจะ
ต่างกันตามสายการเรียน, อาชีพที่สนใจต่างกัน และนักเรียนสายอาชีพ นักเรียนที่สนใจ
อาชีพอิสระ น่าจะมีกำนีนมทางค่านนี้ สูงกว่านักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่สนใจอาชีพ
รับราชการอื่น ๆ ทหาร - ตำรวจ, แพทย์ - พยาบาล และครู กามล่ำคัย

เพื่อสะดวกในการวิจัย จึงตั้งสมมติฐานเป็นกลาง (Null-Hypothesis)
ไว้ดังต่อไปนี้

๑.๑ นักเรียนชายหญิง, สายการเรียนต่างกัน, รายได้ของผู้ปกครอง
ต่างกัน จะมีกำนีนมทางค่านความมั่นคงปลอดภัยไม่แตกต่างกัน

๑.๒ นักเรียนชายหญิง, สายการเรียนต่างกัน, รายได้ของผู้ปกครอง
ต่างกัน จะมีกำนีนมทางค่านรายได้ ไม่แตกต่างกัน

๑.๓ นักเรียนชายหญิง, สายการเรียนต่างกัน, รายได้ของผู้ปกครอง
ต่างกัน จะมีกำนีนมทางค่านความเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

๑.๔ นักเรียนชายหญิง, สายการเรียนต่างกัน, รายได้ของผู้ปกครอง
ต่างกัน จะมีกำนีนมทางค่านความเป็นอิสระ ไม่แตกต่างกัน

๑.๕ นักเรียนชายหญิง, สายการเรียนต่างกัน, รายได้ของผู้ปกครอง
ต่างกัน จะมีกำนีนมทางค่านเกียรติยศ ชื่อเสียง และกามัก้าวหน้า ไม่แตกต่างกัน

๑.๖ นักเรียนชายหญิง, สายการเรียนต่างกัน, รายได้ของผู้ปกครอง
ต่างกัน จะมีกำนีนมทางค่านการบริการสังคม ไม่แตกต่างกัน

๑.๗ นักเรียนชายหญิง, สายการเรียนต่างกัน, รายได้ของผู้ปกครอง
ต่างกัน จะมีกำนีนมทางค่านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ ไม่แตกต่างกัน

๒.๑ นักเรียนที่อยู่ในสายการเรียนต่างกัน, มีความสนใจอาชีพต่างกัน
จะมีกำนีนมทางค่านความมั่นคงปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน

๒.๒ นักเรียนที่อยู่ในสายการเรียนต่างกัน, มีความสนใจอาชีพต่างกัน
จะมีกำนีนมทางค่านรายได้ ไม่แตกต่างกัน

๒.๓ นักเรียนที่อยู่ในสายการ เรียนต่างกัน, สนใจอาชีพต่างกัน
จะมีกานิยมทางด้านความเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

๒.๔ นักเรียนที่อยู่ในสายการ เรียนต่างกัน, สนใจอาชีพต่างกัน
จะมีกานิยมทางด้านความเป็นอิสระ ไม่แตกต่างกัน

๒.๕ นักเรียนที่อยู่ในสายการ เรียนต่างกัน, สนใจอาชีพต่างกัน
จะมีกานิยมทางด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง และความก้าวหน้า ไม่แตกต่างกัน

๒.๖ นักเรียนที่อยู่ในสายการ เรียนต่างกัน, สนใจอาชีพต่างกัน
จะมีกานิยมทางด้านการบริการสังคมไม่แตกต่างกัน

๒.๗ นักเรียนที่อยู่ในสายการ เรียนต่างกัน, สนใจอาชีพต่างกัน
จะมีกานิยมทางด้านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ ไม่แตกต่างกัน.

วิธีดำเนินการ

ที่มาและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้น มศ. ๓ ของโรงเรียนมัธยมแบบประสม ในภาคศึกษา ๑๑ เหตุผลที่เลือกศึกษาเฉพาะชั้น มศ. ๓ ก็เพราะหลักสูตรของโรงเรียนมัธยมแบบประสม เป็นหลักสูตรที่จัดขึ้นอย่างกว้างขวาง มีวิชาเลือกหลายวิชาเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนได้ตามความเหมาะสมกับความสนใจ ความถนัด และความสามารถของตน นักเรียนที่เรียนในชั้น มศ. ๓ มีประสบการณ์ในด้านการตัดสินใจเลือกวิชาเรียนมาแล้ว ในระดับชั้น มศ. ๑ และ มศ. ๒ เมื่อนักเรียน กำลังเรียนอยู่ในชั้น มศ. ๓ อันเป็นปีสุดท้ายของประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งจะต้องมีการตัดสินใจครั้งใหญ่อีกครั้งหนึ่ง จึงน่าจะมีการวิจัยเพื่อไถ่ถามแนวทางหรือเกณฑ์ในการเลือกอาชีพในอนาคตของนักเรียน เหตุผลที่เลือกศึกษาเฉพาะโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย (โรงเรียนมัธยมแบบประสมชาย) และโรงเรียนสุนารีวิทยา (โรงเรียนมัธยมแบบประสมหญิง) เพราะประการที่หนึ่ง เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่ดำเนินการสอนตามหลักสูตรของโรงเรียนมัธยมแบบประสมเพียงสองโรงเรียนเท่านั้น ในภาคศึกษา ๑๑ แต่นักเรียนในจังหวัดอื่น ๆ ในภาคนี้มาศึกษาเป็นจำนวนมาก ประการที่สอง ผู้วิจัยเห็นว่าทางราชการกำลังสนใจปรับปรุงการศึกษาในภาคนี้ อยู่มาก เนื่องจากเป็นภาคที่มีจำนวนประชากรมาก การเร่งปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในภาคนี้ เป็นการสักระยะให้ประชาชนหลังไหลเข้าสู่ส่วนกลางอันทำให้เกิดเป็นปัญหาแออัดโดยเฉพาะใน จังหวัดพระนคร ประการที่สาม ผู้วิจัยทำงานเกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่างที่วิจัยในครั้งนี้ ทำให้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล การที่กลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามอย่างเต็มใจ จะทำให้ผลที่ได้มีความเชื่อมั่นสูง และประการสุดท้าย ผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการปรับปรุงบริการการแนะแนวในโรงเรียนอย่างมาก ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยถือเกณฑ์ดังนี้

๑. เป็นนักเรียนชั้น มศ. ๓ ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมภาคศึกษา ๑๑
๒. มีเพศชายและเพศหญิงจำนวนใกล้เคียงกัน

๓. เป็นนักเรียนชายหญิงที่สุ่มมาจากนักเรียนทุกสายวิชา และทุกแผนกวิชาที่เปิดสอนในโรงเรียน

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน ๔๕๐ คน สุ่มมาจากนักเรียนชั้น มศ. ๓ ของโรงเรียนมัธยมแบบประสม ภาคศึกษา ๑๑ ดังนี้คือ

๑. โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย (โรงเรียนมัธยมแบบประสมชาย) เป็นนักเรียนสายสามัญ จำนวน ๑๓๕ คน สายอาชีพ จำนวน ๘๔ คน รวมนักเรียนทั้งหมด ๒๑๙ คน

๒. โรงเรียนสุรนารีวิทยา (โรงเรียนมัธยมแบบประสมหญิง) เป็นนักเรียนสายสามัญ จำนวน ๑๓๑ คน สายอาชีพ จำนวน ๑๐๐ คน รวมนักเรียนทั้งหมด ๒๓๑ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยสร้างขึ้นตามแนวทางที่ผู้วิจัยได้ศึกษาจากปริญญานิพนธ์ จากเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการสร้างแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) สอบถามนักเรียนชั้น มศ. ๓ ในโรงเรียนทั้งสอง เพื่อให้ นักเรียนบอกเกณฑ์ หรือแนวทางการเลือกอาชีพ แล้วสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ไปลองทดสอบกับนักเรียนในโรงเรียนทั้งสอง จำนวน ๑๐๐ คน นำผลที่ได้จากการทดสอบมาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทุกข้อ เลือกข้อที่ใช้ได้พร้อมกับปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสม และนำไปสอบถามนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

ในการลองทดสอบกับนักเรียนนั้น ผู้วิจัยเป็นผู้ควบคุมให้นักเรียนตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่ออธิบายรายละเอียดต่าง ๆ และชี้แจงปัญหาและข้อสงสัยไปในแนวเดียวกัน เพื่อให้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายอันแท้จริงของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยชี้แจงการตอบแบบสอบถามให้นักเรียนฟังทีละข้อพร้อมกัน และนักเรียนตอบแบบสอบถามไปพร้อม ๆ กัน (ผู้วิจัยชี้แจงการตอบแบบสอบถามในภาคผนวกประกอบ) การกระทำเช่นนี้ผู้วิจัยเชื่อว่าจะเป็นการจูงใจให้นักเรียนทำด้วยความตั้งใจ เป็นผลให้ได้รับคำตอบที่ถูกต้องและเชื่อถือได้มากขึ้น

ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน มีเพศ อายุ อาชีพและรายได้

ของนิคมการหาหรือผู้ปกครอง อาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุด เช่นตัวอย่าง

รายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียน

๑. โรงเรียน _ _ _ _ _

๒. เพศ _ _ _ _ _

ตอนที่ ๒ แบ่งเป็น ๒ ภาค ภาคแรกเป็นคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามอย่างละเอียด เพื่ออ่านให้นักเรียนเข้าใจก่อนลงมือทำ ภาคหลังเป็นแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เกี่ยวกับค่านิยมทางอาชีพ รวม ๔๒ ข้อ เช่นตัวอย่าง

๑. ข้าพเจ้าชอบงานที่ได้รับเงินเป็นประจำ ถึงแม้ว่าจะไม่มาก

๒. ข้าพเจ้าชอบงานอาชีพสุจริต แม้จะมีรายได้ต่ำ

(ดูจากตาราง ๑ - ๗)

แบบสอบถามที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล จำแนกตามคุณลักษณะทางอาชีพ และค่า น * ของ
ข้อความแต่ละข้อ

ตาราง ๑. ค่านิยมทางอาชีพ ด้านความมั่นคงปลอดภัย

ข้อ	ลักษณะทางความมั่นคงปลอดภัย	ค่า n
๑	ข้าพเจ้าชอบงานที่ได้รับเงินเป็นประจำถึงแม้ว่าจะไม่มาก	๑.๗๗๓
๒	ข้าพเจ้าชอบงานอาชีพสุจริตถึงแม้ว่าจะมีรายได้ต่ำ	๓.๕๐๐
๓	ข้าพเจ้าสนใจงานที่ให้ผลตอบแทนตามความสามารถและเวลาที่ทำงานอย่างสม่ำเสมอ	๒.๓๓๑
๔	ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีหลักประกันความมั่นคง มีกฎหมายคุ้มครองการทำงาน แม้ว่าจะเป็นงานหนัก	๒.๕๕๔

* ค่า n แสดงอำนาจจำแนกของแต่ละข้อ ที่สามารถแบ่งกลุ่มสูงออกจากกลุ่มต่ำได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ .๐๕

ตาราง ๑. (ต่อ)

ข้อ	ลักษณะทางความมั่นคงปลอดภัย	ค่า t
๕	ข้าพเจ้านิงานที่มีลักษณะเป็นงานประจำ เป็นงานถาวร เปลี่ยนแปลง ไต่ยาก	๒.๘๘๘
๖	ข้าพเจ้านิงานที่มีสภาพการทำงานมั่นคงก็ ถึงแม้ว่าจะมีรายได้ไม่มาก	๓.๖๘๕
๗	ข้าพเจ้านิงานที่อาชีพที่ไม่เสี่ยงต่ออันตราย ถึงแม้ว่าจะได้รับผลประโยชน์น้อย	๒.๖๘๔
๘	ข้าพเจ้านิงานที่มีผู้รับผิดชอบ และให้ความปลอดภัย แม้จะมีรายได้น้อย	๓.๘๐๘
๙	ข้าพเจ้านิงานที่อาชีพที่มีรายได้พอเลี้ยงตัวเองและครอบครัว	๑.๘๗๕
๑๐	ข้าพเจ้านิงานที่อาชีพที่มีการปฏิบัติงานแบบทางราชการ แม้จะขาดและไม่สะดวก	๒.๘๑๓
๑๑	ข้าพเจ้านิงานที่อาชีพที่มีสัญญาหรือข้อตกลงในการทำงาน	๓.๕๓๓
๑๒	ข้าพเจ้านิงานที่อาชีพที่เพิ่มรายได้โดยเสมอ ๆ ถึงแม้ว่าจะเพิ่มปีละน้อย ๆ	๔.๑๓๔
๑๓	ข้าพเจ้านิงานที่อาชีพที่มีกำหนดเวลาทำงานแน่นอน รายได้มั่นคง ได้พักผ่อน มาก ถึงแม้ว่าจะไปคอยเฝ้าของทางทหารรายได้พิเศษ	๓.๕๐๕
๑๔	ข้าพเจ้านิงานที่อาชีพที่มีสวัสดิการช่วยเหลือ เช่นให้การรักษายาพยาบาล ให้ บ้านพัก ถึงแม้ว่าจะมีรายได้ต่ำ	๔.๒๐๑

ตาราง ๒. คำนวณทางอาชีพด้านรายได้

ข้อ	ลักษณะทางรายได้	ค่า t
๑	ข้าพเจ้านิงานที่ใครรับเงินมาก ถึงแม้จะต้องใช้ฝีมือและความประณีตใน การดำ	๑.๕๓๓
๒	ข้าพเจ้านิงานที่มีรายได้ดี ถึงแม้ว่าสภาพการทำงานจะหนักและเหนื่อย	๒.๐๒๒

ตาราง ๒. (ต่อ)

ข้อ	ลักษณะทางด้านการรายได้	ค่า t
๓	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่มีรายได้สูง ถึงแม้จะไม่มีเกียรติ	๒.๘๔๘
๔	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่หาเงินได้ง่าย ไ้ก่ล่ง ถึงแม้จะไ้ส่มา่เสมอไป เพราะต้องไ้กับควาพยายามและโอกาส	๒.๑๐๓
๕	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่ตองไ้ความกล่งแกลว ไ้ไ้หวพริบพลิกแพลงเพื่อหา ทางเฟ้นพนรายได้ไ้ยเสมอ	๓.๕๓๕

ตาราง ๓. ค่านิยมทางด้านการเป็นผู้นำ

ข้อ	ลักษณะทางด้านการเป็นผู้นำ	ค่า t
๑	ข้าพเจ้าสนใจงานประเภทที่ตนเองเป็นผู้นำวางแผนงาน และเปลี่ยนแปลง นโยบายการทำงาน	๓.๘๘๘
๒	ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีโอกาสไ้ไ้เป็นหัวหน้างาน ถึงแม้ว่าจะตองผ่านอุปสรรค นานาประการ	๒.๕๖๘
๓	ข้าพเจ้าสนใจงานที่ตองรับผิดชอบผลงานทั้งหมกควยตนเอง	๒.๖๖๓

ตาราง ๔. กานิยมทางความเป็นอิสระ

ข้อ	ลักษณะทางความเป็นอิสระ	ค่า t
๑	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่มีโอกาสแ่งตัวไคตามสบาย	๒.๖๐๕
๒	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่มีอิสระ จะทำเมื่อใดก็ไค จะทำมากหรือน้อยก็ไค	๒.๐๓๔
๓	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่มีลักษณะการทำงานไมไคซ้ำจ่ำเจ เมื่อเกิดเมือหนาย ก็สำมารถเปลี่ยนหนายที่ไคง่าย	๔.๓๐๓
๔	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่สำมารถเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานไคง่าย สะดวก รวกเร็ว ไคยไปตองมีพิธีร็รองนากนัค	๒.๑๔๖

ตาราง ๕. กานิยมค่านิเกียรติยศ ชื่อเสียง ความกาวหนา

ข้อ	ลักษณะทางเกียรติยศ ชื่อเสียง ความกาวหนา	ค่า t
๑	ข้าพเจ้านิใจงานที่คนทัวไปรู้จักและให้ความเชื่อถือ	๑.๙๙๒
๒	ข้าพเจ้านิใจงานที่ต้องใช้ความพยายามความสำมารถสูง เพื่อเป็นลู่ทางช่วย เหลือญาติพี่น้อง	๒.๔๘๔
๓	ข้าพเจ้านิใจงานที่ทัวใหม่ชื่อเสียงและกาวหนา ไคยการใช้ความสำมารถ ทางสติปัญญา	๑.๙๐๘
๔	ข้าพเจ้านิใจงานที่มีสถานที่ทำงานโอไค	๑.๙๙๑
๕	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่ช่วยเติคชวงคักระกุลให้สูงขึ้น	๒.๒๒๔
๖	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่มีโอกาสไคศึกษาเพิ่มเติบแมจะไมไครับเงินเติบใน ระหว่างที่ศึกษาเพิ่มเติบนั้น	๔.๓๓๔

ตาราง ๕. (ต่อ)

ข้อ	ลักษณะทางเกียรติยศ ชื่อเสียง ความก้าวหน้า	ค่า t
๓	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่ท้าทายการแข่งขันเพื่อตำแหน่ง	๒.๐๘๑
๔	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่ประเทศชาติกำลังต้องการ ถึงแม้ว่าจะต้องเสี่ยงอันตรายถึงแก่ชีวิต	๓.๕๐๓

ตาราง ๖. ค่านิยมทางด้านการบริการสังคม

ข้อ	ลักษณะทางด้านการบริการสังคม	ค่า t
๑	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่เกี่ยวกับการสร้างความเจริญให้ท้องถิ่นถึงแม้จะเป็นงานหนัก	๔.๒๒๖
๒	ข้าพเจ้าสนใจงานที่เกี่ยวกับการรักษาวินัยธรรมชาตประเพณีอันดีงาม ให้คงสภาพต่อไป	๒.๕๔๖
๓	ข้าพเจ้าสนใจงานที่ไปช่วยอบรมหรือช่วยสร้างความเจริญทางจิตใจให้บุคคลในสังคม	๒.๔๓๖
๔	ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีโอกาสได้ถ่ายทอดความรู้ ความรักให้บุคคลอื่น ๆ	๑.๘๐๔
๕	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่ต้องติดต่อกับบุคคลทุกประเภทอยู่เสมอ เพื่อธุรกิจการงานของตนเอง	๒.๔๓๔
๖	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่มีรายได้เหลือ เพื่อบริจาคช่วยเหลือบุคคลอื่น ๆ ทั่ว	๑.๓๓๕
๗	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพประเภทช่วยสร้างความสัมพันธ์ ให้บุคคลใกล้ชิด และติดต่อกัน	๕.๓๕๖

ตาราง ๘. กานิยมทางกานความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ

ข้อ	ลักษณะทางกานความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ	ค่า t
๑	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่ทำงานกับวัตถุ หรือทำงานกับธรรมชาติ ไปตลอดชีวิต กับคนมากนัก	๒.๑๐๔

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้ควบคุมให้นักเรียนตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และดำเนินการทดสอบเหมือน
ทดลองทดสอบทุกประการ รวบรวมแบบสอบถามได้ทั้งหมด ๔๖๑ ฉบับ จากการตรวจแบบสอบถาม
ทั้งหมดแล้ว ปรากฏว่า มีฉบับที่สมบูรณ์ ๔๕๐ ฉบับ ที่เหลืออีก ๑๑ ฉบับ เป็นฉบับที่นักเรียนตอบไม่
สมบูรณ์จึงไม่นำมาวิจัย

วิธีจัดกระทำข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามได้ครบแล้วจึงดำเนินการกับข้อมูลดังต่อไปนี้

๑. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วมาแยกตามเพศ ตามรายไคของผู้ปกครอง ตามสายการ
เรียน และตามอาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุด

หมายเหตุ

๑.๑ การแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามรายไคของผู้ปกครอง พิจารณาจาก ๓๐ เปอร์เซนต์
ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ผู้ปกครองมีรายไคสูง และ ๓๐ เปอร์เซนต์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่
ผู้ปกครองมีรายไคต่ำ ส่วนอีก ๔๐ เปอร์เซนต์เป็นกลุ่มที่ผู้ปกครองมีรายไคปานกลาง

๑.๒ ในการวิจัยครั้งนี้การแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามอาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุดตาม
ที่นักเรียนตอบในแบบสอบถาม จัดได้เป็น ๕ กลุ่มอาชีพ คือ กลุ่มที่ ๑ ไคแก่กลุ่มอาชีพครู
กลุ่มที่ ๒ ไคแก่กลุ่มอาชีพทหาร - ตำรวจ กลุ่มที่ ๓ ไคแก่กลุ่มอาชีพแพทย์ - พยาบาล กลุ่มที่ ๔

ได้แก่กลุ่มอาชีพรับราชการอื่น ๆ กลุ่มที่ ๕ ได้แก่กลุ่มอาชีพอิสระ
จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามตารางต่อไปนี้

ตาราง ๔. จำแนกกลุ่มตัวอย่างการรายได้ของผู้ปกครอง เพศ และสายการเรียน

รายได้ของผู้ปกครอง (คิดเป็นรายเดือน)	จำนวนนักเรียนแยกตามเพศ และสายการเรียน				รวม
	เพศชาย		เพศหญิง		
	สายสามัญ	สายอาชีพ	สายสามัญ	สายอาชีพ	
รายได้ประมาณ ๒๐๐ - ๑๐๐๐ บาท	๔๕	๓๗	๒๗	๒๖	๑๓๕
รายได้ประมาณ ๑๐๐๐ - ๒๐๐๐ บาท	๖๑	๒๗	๕๔	๓๘	๑๘๐
รายได้ประมาณ ๒๐๐๐ - ๑๐๐๐๐ บาท	๒๕	๒๐	๕๐	๓๖	๑๓๑
รวม	๑๓๑	๘๔	๑๓๑	๑๐๐	๔๔๖

เพื่อง่ายและสะดวกในการวิจัยข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีจับสลากจากกลุ่มตัวอย่าง ให้มีตัวแทน
แต่ละกลุ่มเท่า ๆ กัน จำนวนแต่ละกลุ่มเท่ากับ ๒๐ คน

ตาราง ๕. จำแนกตามสายการเรียนและอาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุด

สายการเรียน	อาชีพที่นักเรียนสนใจ					รวม
	ครู	ทหาร-ตำรวจ	แพทย์-พยาบาล	รับราชการอื่นๆ	อิสระ	
สายสามัญ	๔๗	๕๔	๓๘	๔๕	๔๒	๒๖๖
สายอาชีพ	๔๓	๓๓	๒๑	๕๔	๓๓	๑๘๔
รวม	๙๐	๘๗	๕๙	๙๙	๗๕	๔๕๐

$$ABC_{ijk} = \sum_m X_{ijkm}$$

၈၆၈ $i = 1, 2, \dots, p, \quad j = 1, 2, \dots, q, \quad k = 1, 2, \dots, r, \quad m = 1, 2, \dots, n,$

ဇယား BC

	b_1	b_2	b_3	Total
C_1	BC_{11}	BC_{21}	BC_{31}	C_1
C_2	BC_{12}	BC_{22}	BC_{32}	C_2
Total	B_1	B_2	B_3	G

$$BC_{jk} = \sum_i ABC_{ijk} = \sum_i \sum_m X_{ijkm}$$

ဇယား AB

	b_1	b_2	b_3	Total
a_1	AB_{11}	AB_{12}	AB_{13}	A_1
a_2	AB_{21}	AB_{22}	AB_{23}	A_2
Total	B_1	B_2	B_3	G

$$AB_{ij} = \sum_k ABC_{ijk} = \sum_k \sum_m X_{ijkm}$$

ตาราง AC

	c ₁	c ₂	Total
a ₁	AC ₁₁	AC ₁₂	A ₁
a ₂	AC ₂₁	AC ₂₂	A ₂
Total	C ₁	C ₂	G

$$AC_{jk} = \sum_i ABC_{ijk} = \sum_j \sum_m X_{ijkm}$$

$$A_1 = \sum_j AB_{1j} = \sum_k AC_{1k} = \sum_i \sum_k ABC_{ijk} = \sum_j \sum_k \sum_m X_{ijkm}$$

$$B_j = \sum_i AB_{ij} = \sum_k BC_{jk} = \sum_i \sum_k ABC_{ijk} = \sum_i \sum_k \sum_m X_{ijkm}$$

$$C_k = \sum_i AC_{ik} = \sum_j BC_{jk} = \sum_i \sum_j ABC_{ijk} = \sum_i \sum_j \sum_m X_{ijkm}$$

สูตรคำนวณ

$$(1) = G^2/npr$$

$$(2) = \sum_{ijk} X^2$$

$$(3) = (\sum_i A_i^2)/nqr$$

$$(4) = (\sum_j B_j^2)/npr$$

$$(5) = (\sum_k C_k^2)/npq$$

$$(6) = [\sum_{ij} (AB_{ij})^2]/nr$$

$$(7) = [\sum_{ik} (AC_{ik})^2]/nq$$

$$(8) = [\sum_{jk} (BC_{jk})^2]/np$$

$$(9) = [\sum_{ijk} (ABC_{ijk})^2]/n$$

$$(11) \quad I \quad SS_a = (3) - (1)$$

$$II \quad SS_b = (4) - (1)$$

$$III \quad SS_c = (5) - (1)$$

$$IV \quad SS_{ab} = (6) - (3) - (4) + (1)$$

$$V \quad SS_{ac} = (7) - (3) - (5) + (1)$$

$$VI \quad SS_{bc} = (8) - (4) - (5) + (1)$$

$$VII \quad SS_{abc} = (9) - (6) - (7) - (8) + (3) + (4) + (5) - (1)$$

$$VIII \quad SS_{w. cell} = (2) - (9)$$

$$IX \quad SS_{total} = (2) - (1)$$

Source of Variation	SS	df	MS	F
A	I	p-1	I/(p-1)	$\frac{MS_a}{MS_{w. cell}}$
B	II	q-1	II/(q-1)	$\frac{MS_b}{MS_{w. cell}}$
C	III	r-1	III/(r-1)	$\frac{MS_c}{MS_{w. cell}}$
AB	IV	(p-1)(q-1)	IV/(p-1)(q-1)	$\frac{MS_{ab}}{MS_{w. cell}}$
AC	V	(p-1)(r-1)	V/(p-1)(r-1)	$\frac{MS_{ac}}{MS_{w. cell}}$

ตาราง (ต่อ)

Source of Variation	SS	df	MS	F
BC	VI	$(q-1)(r-1)$	$VI/(q-1)(r-1)$	$\frac{MS_{bc}}{MS_{w.cell}}$
ABC	VII	$(p-1)(q-1)(r-1)$	$VII/(p-1)(q-1)(r-1)$	$\frac{MS_{abc}}{MS_{w.cell}}$
Within cell (Experimental error)	VIII	$pqr(n-1)$	$VIII/pqr(n-1)$	
Total				

๓.๒ ทดสอบความแตกต่างของคะแนนระหว่างกลุ่มโดยใช้ t - test เป็นการทดสอบว่า ความแตกต่างของคะแนนระหว่างสองกลุ่มนั้นมีความสำคัญหรือไม่ โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\sum X_1 - \sum X_2}{\sqrt{\frac{N(\sum X_1^2 + \sum X_2^2) - (\sum X_1)^2 - (\sum X_2)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ N เท่ากัน และ $df = 2N - 2$

๓.๓ หากค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละกลุ่มโดยใช้สูตร $\bar{X} = \frac{\sum X}{K}$

๔. สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานข้อ ๒.๑ - ๒.๗

๔.๑ ทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๒ ที่ว่า ถ้า नियमทางอาธิพคานต่าง ๆ นาคะต่างกัน ตามตัวแปร สายการเวียน และอาธิพคานใจ โดยใช้สูตร $p \times q$ Factorial Experiment Having n Observations per Cell ($p = 2, q = 5$)

อาจารย์ที่สนใจ สายการเรียน	ครู b_1	ทหาร - ตำรวจ b_2	แพทย์ - พยาบาล b_3	ข้าราชการ อื่น ๆ b_4	อิสระ b_5	Total
สามัญ (a_1)	AB_{11}	AB_{12}	AB_{13}	AB_{14}	AB_{15}	A_1
อาชีพ (a_2)	AB_{21}	AB_{22}	AB_{23}	AB_{24}	AB_{25}	A_2
Total	B_1	B_2	B_3	B_4	B_5	G

$$A_1 = \sum_j AB_{1j} = \sum_j \sum_k X_{1jk}$$

$$B_j = \sum_i AB_{ij} = \sum_i \sum_k X_{ijk}$$

สูตรคำนวณ

$$(1) \quad (1) = \frac{G^2}{npq}$$

$$(2) = \sum_{ijk} X^2$$

$$(3) = (\sum_i A_i^2)/nq$$

$$(4) = (\sum_j B_j^2)/np$$

$$(5) = \left[\sum_{1j} (AB_{1j})^2 \right] / n$$

$$(11) \quad I \quad SS_a = (3) - (1)$$

$$IV = SS_{v, cell} = (2) - (5)$$

$$II \quad SS_b = (4) - (1)$$

$$V = SS_{total} = (2) - (1)$$

$$III \quad SS_{ab} = (5) - (3) - (4) + (1)$$

Source of Variation	SS	df	MS	F
A	I	p-1	I/(p-1)	$\frac{MS_a}{MS_{w.cell}}$
B	II	q-1	II/(q-1)	$\frac{MS_b}{MS_{w.cell}}$
AB	III	(p-1)(q-1)	III/(p-1)(q-1)	$\frac{MS_{ab}}{MS_{w.cell}}$
Experimental error (within cell)	IV	pq(n-1)	IV/pq(n-1)	
Total	V			

๔.๒ ทดสอบความแตกต่าง ของคะแนนระหว่างกลุ่ม โดยใช้ t - test เป็น
การทดสอบความแตกต่าง ของคะแนนระหว่างสองกลุ่มนั้นมีความสำคัญหรือไม่ โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\sum X_1 - \sum X_2}{\sqrt{\frac{N(\sum X_1^2 + \sum X_2^2) - (\sum X_1)^2 - (\sum X_2)^2}{N(N-2)}}$$

เมื่อ N เท่ากัน และ $df = 2N - 2$

๔.๓ หากเฉลี่ยของคะแนนแต่ละกลุ่มโดยใช้สูตร $\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$

ผลการวิจัย

สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

- $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยหรือมัธยฐานเลขคณิต
 SS = ผลบวกกำลังสอง (Sum of Square)
 MS = รายเฉลี่ยกำลังสอง (Mean Square)
 df = จำนวนเงื่อนไข (degree of freedom)
 F = ค่าของ F หรือค่าของความแปรปรวน

การแปลผล

ทดสอบสมมติฐานข้อ ๑.๑ ที่ว่า ค่านิยมทางความมั่นคงปลอดภัย น่าจะต่างกันตามเพศ, สายการเรียน, รายได้ของอุปกรณ์ที่ต่างกัน และนักเรียนหญิง, นักเรียนสายอาชีพ, รายได้ต่ำ น่าจะมีค่านิยมทางความมั่นคงปลอดภัยน้อยกว่านักเรียนชาย, นักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่มีรายได้ปานกลาง และสูง ตามลำดับ

ตาราง ๑๐. แสดงค่านิยมทางอาชีพและความมั่นคงปลอดภัย

แหล่งของความแปรปรวน (Source of Variation)	SS	df	MS	F
ระหว่างเพศ (A)	๓๓.๙๕๐	๑	๓๓.๙๕๐	๐.๖๗๐
ระหว่างรายได้ของอุปกรณ์ (B)	๕๒.๙๕๘	๒	๒๖.๔๗๙	๐.๕๒๓
ระหว่างสายการเรียน (C)	๔๘.๖๐๐	๑	๔๘.๖๐๐	๐.๙๖๕
interaction AB	๙๒.๓๒๕	๒	๔๖.๑๖๓	๐.๙๑๑
interaction AC	๐.๐๖๖	๑	๐๐.๐๖๖	๐.๐๐๑๓
interaction BC	๓๓.๓๒๕	๒	๑๖.๖๖๓	๓.๓๐๙*
interaction- ABC	๒๔.๕๕๙	๒	๑๒.๒๘๐	๐.๒๔๓
within cell	๑๑๔๘.๘๐๐	๒๒๘	๕๐.๓๖๓	
Total	๑๒๐๖๙.๑๘๓	๒๓๑		

ผลจากการวิจัยแสดงว่าค่านิยมทางอาชีพกำหนดความมั่นคงปลอดภัยของนักเรียนชายหญิง
สายการเรียนต่างกัน และรายได้ของผู้ปกครองต่างกัน จะไม่แตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานที่เป็น
กลาง และปฏิเสธสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้

ผลที่รับจากการวิจัยต่อไปคือ interaction ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับสายการเรียนต่างกัน
จะมีค่านิยมทางค่านี้นี้ต่างกัน เพื่อจะหาทางให้ทราบต่อไปว่ากลุ่มใดบางที่มีค่านิยมทางค่านี้นี้แตกต่าง
กัน จึงหาค่า t เพื่อทดสอบความแตกต่างภายในแต่ละกลุ่มนั้นได้รับผลดังนี้

ตาราง ๑๑. แสดงค่า t

สายการเรียน-รายได้	สายสามัญ รายได้สูง	สายสามัญ รายได้ ปานกลาง	สายสามัญ รายได้ต่ำ	สายอาชีพ รายได้สูง	สายอาชีพ รายได้ ปานกลาง	สายอาชีพ รายได้ต่ำ	ค่า t
สายสามัญรายได้สูง	**		**				๑๕.๑๘๕
สายสามัญรายได้ ปานกลาง			**				๑๐.๔๘๙
สายสามัญรายได้ต่ำ						**	๓.๖๐๐
สายอาชีพรายได้สูง	**						๕.๓๐๓
สายอาชีพรายได้							๑๖.๖๘๓
สายอาชีพรายได้ ปานกลาง				**			๖.๔๐๕
สายอาชีพรายได้ต่ำ				**			๖.๗๕๒

** มีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๑

จากตารางแสดงให้เห็นว่ากลุ่มนักเรียนต่อไปนี้ มีค่านิยมทางอาชีพกำหนดความมั่นคงปลอดภัย
แตกต่างกัน

๑. กลุ่มนักเรียนสายสามัญรายไก่อปานกลางแตกต่างจากนักเรียนสายสามัญรายไก่อสูง และสายสามัญรายไก่อต่ำ

๒. กลุ่มนักเรียนสายสามัญรายไก่อสูงแตกต่างจากกลุ่มสามัญรายไก่อต่ำ

๓. กลุ่มนักเรียนสายสามัญรายไก่อต่ำแตกต่างจากสายอาชีพรายไก่อต่ำ

๔. กลุ่มนักเรียนสายสามัญรายไก่อสูงแตกต่างจากกลุ่มสายอาชีพรายไก่อสูง

๕. กลุ่มนักเรียนสายอาชีพรายไก่อสูงแตกต่างจากกลุ่มนักเรียนสายอาชีพรายไก่อปานกลาง

๖. กลุ่มนักเรียนสายอาชีพรายไก่อสูงแตกต่างจากกลุ่มนักเรียนสายอาชีพรายไก่อต่ำ

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๑.๒ ทำได้ การนิยามทางความหมายใดน่าจะต่างกันตามเพศ สายการเรียน รายได้ของผู้ปกครองที่ต่างกัน และนักเรียนชาย นักเรียนสายสามัญ รายไก่อสูง น่าจะมีกานิยมทางคานนี้สูงกว่านักเรียนหญิง นักเรียนสายอาชีพ รายไก่อปานกลางและต่ำ ตามลำดับ

ตาราง ๑๒. แสดงกานิยมคานรายไก่อ

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างเพศ (A)	๘๒.๘๓๓	๑	๘๒.๘๓๓	๓.๑๖๕**
ระหว่างรายไก่อของผู้ปกครอง (B)	๓๕.๓๒๕	๒	๑๗.๖๖๓	๑.๕๔๕
ระหว่างสายการเรียน (C)	๒๒.๒๐๔	๑	๒๒.๒๐๔	๑.๘๒๑
interaction AB	๑๕.๗๒๔	๒	๗.๖๖๓	๐.๖๖๓
interaction AC	๒.๖๐	๑	๒.๖๐๔	๐.๒๒๕
interaction BC	๕.๐๕๔	๒	๒.๕๒๗	๐.๓๕๑
interaction ABC	๒๐.๖๕๕	๒	๑๐.๓๒๗	๐.๘๕๓
Within cell	๒๖๓๖.๐๕๐	๒๒๘	๑๑.๕๖๑	
Total	๒๘๒๔.๖๖๒	๒๓๑		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๑

ผลปรากฏว่านักเรียนชายมีค่านิยมทางค่านายโคแตกต่างจากนักเรียนหญิงตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยแล้วปรากฏว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๑๖.๓๒๕ และ ๑๕.๑๕๐ ตามลำดับ แสดงว่านักเรียนชายมีค่านิยมทางค่านายโคสูงกว่านักเรียนหญิงตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เช่นกัน

ส่วนสายการเรียนที่ต่างกัน และรายได้ของผู้ปกครองที่ต่างกันจะไม่ส่งผลต่อค่านิยมทางค่านายโคที่แตกต่างกัน จึงไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๑.๓ ที่ว่า ค่านิยมทางค่านายโค น่าจะต่างกันตามเพศ สายการเรียน รายได้ของผู้ปกครองที่ต่างกัน และนักเรียนชาย นักเรียนสายสามัญ รายได้สูง น่าจะมีค่านิยมทางค่านายโคสูงกว่า นักเรียนหญิง นักเรียนสายอาชีพ รายได้ปานกลางและต่ำ ตามลำดับ

ตาราง ๑๓. แสดงค่านิยมค่านายโค

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างเพศ (A)	๓๒.๒๒๗	๑	๓๒.๒๒๗	๓.๕๑๕*
ระหว่างรายได้ของผู้ปกครอง (B)	๐.๕๓๔	๒	๐.๒๖๗	๐.๐๒๖
ระหว่างสายการเรียน (C)	๓.๒๒๗	๑	๓.๒๒๗	๐.๓๕๗
interaction AB	๑๑.๖๓๓	๒	๕.๘๑๗	๐.๖๐๗
interaction AC	๐.๖๐๐	๑	๐.๖๐๐	๐.๐๖๓
interaction BC	๒๑.๖๓๓	๒	๑๐.๘๑๗	๑.๓๑๕
interaction ABC	๑๕.๘๐๐	๒	๗.๙๐๐	๐.๘๕๕
Within cell	๑๘๗.๒๐๐	๒๒๘	๘.๒๓๓	
Total	๑๕๖๑.๕๓๔	๒๓๑		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕

จากผลการวิจัยแสดงว่า ค่านิยมทางความเป็นผู้ใหญ่ จะแตกต่างกันระหว่างนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแล้ว บิค่าเท่ากับ ๑๐.๘๘๔ และ ๑๐.๑๕๐ ตามลำดับ แสดงว่านักเรียนชาย มีค่านิยมทางความเป็นผู้ใหญ่มากกว่านักเรียนหญิง เป็นจริงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

แต่ค่านิยมทางความเป็นผู้ใหญ่นี้จะแตกต่างกันในระหว่างนักเรียนที่เรียนต่างสาย และในระหว่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน จึงไม่ตรงตามสมมติฐาน

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๑.๔ ที่ว่า ค่านิยมทางความเป็นผู้ใหญ่ น่าจะต่างกันตามเพศ สายการเรียน รายได้ของผู้ปกครองที่ต่างกัน และนักเรียนชาย สายสามัญ รายได้สูง น่าจะมีค่านิยมทางความเป็นผู้ใหญ่มากกว่านักเรียนหญิง สายอาชีพ รายได้ปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ

ตาราง ๑๔. แสดงค่านิยมทางความเป็นผู้ใหญ่

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างเพศ (A)	๒.๕๐๐	๑	๒.๕๐๐	๐.๑๘๓
ระหว่างรายได้ของผู้ปกครอง (B)	๒๓.๑๕๘	๒	๑๑.๕๗๙	๒.๕๕๘
ระหว่างสายการเรียน (C)	๒.๕๐๐	๑	๒.๕๐๐	๐.๑๘๓
interaction AB	๕.๕๗๕	๒	๒.๗๘๘	๐.๑๗๕
interaction AC	๒๕.๐๖๖	๑	๒๕.๐๖๖	๑.๘๓๓
interaction BC	๑๕.๑๗๕	๒	๗.๕๘๘	๐.๕๗๘
interaction ABC	๒.๐๕๕	๒	๑.๐๒๗	๐.๐๗๘
within cell	๒๕๖๖.๕๐๐	๒๖๘	๑๓.๓๐๗	
Total	๓๐๘๕.๗๓๓	๒๗๑		

แสดงผลว่า เพศ สายการเรียน รายได้ของผู้ปกครองที่ต่างกัน จะไม่มีผลให้ค่านิยมทางความเป็นผู้ใหญ่ของนักเรียนต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่เป็นกลาง และปฏิเสธสมมติฐาน

ของการวิจัยในครั้งนี้

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๑.๕ ที่ว่า ค่ามัธยฐานทางด้านการเกียรติยศ ชื่อเสียง และความก้าวหน้าจะต่างกันตามเพศ สายการเรียน รายได้ของผู้ปกครองที่ต่างกัน และนักเรียนชาย สายสามัญ รายได้สูง น่าจะมีค่ามัธยฐานทางด้านการนี้สูงกว่า นักเรียนหญิง สายอาชีพ รายได้ปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ

ตาราง ๑๕. แสดงค่ามัธยฐานทางด้านการเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างเพศ (A)	๓๓.๓๐๔	๑	๓๓.๓๐๔	๕.๓๕๕*
ระหว่างรายได้ของผู้ปกครอง (B)	๑๑.๖๕๘	๒	๕.๘๒๙	๐.๔๑๔
ระหว่างสายการเรียน (C)	๕.๑๐๕	๑	๕.๑๐๕	๐.๓๕๕
interaction AB	๖๔.๓๕๙	๒	๓๒.๓๘๐	๒.๗๒๘
interaction AC	๒.๖๐๔	๑	๒.๖๐๔	๐.๑๘๘
interaction BC	๓๔.๖๐๘	๒	๑๗.๓๐๔	๑.๒๔๔
interaction ABC	๒.๙๐๘	๒	๑.๔๕๔	๐.๑๐๕
Within cell	๓๑๓๑.๐๕๐	๒๒๘	๑๓.๙๐๘	
Total	๓๓๖๖.๓๙๖	๒๓๙		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕

นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีค่ามัธยฐานทางอาชีพการงานด้านการเกียรติยศ ชื่อเสียง และความก้าวหน้าต่างกัน ตรงตามสมมติฐานของการวิจัยในตอนแรก แต่จากสมมติฐานในตอนหลังที่ว่า นักเรียนชายน่าจะมีค่ามัธยฐานนี้สูงกว่านักเรียนหญิงนั้น ผลจากการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงเท่ากับ ๓๒.๒๑๓ และ ๓๓.๓๒๕ แสดงว่านักเรียนชายมีค่ามัธยฐานทางด้านการนี้ต่ำกว่านักเรียนหญิง

ผลที่ได้จึงไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สำหรับค่านิยมทางค่านี้นี้จะไม่ต่างกันระหว่างสายการเรียน และรายได้ของผู้ปกครอง ที่ต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้จึงไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๑.๖ ที่ว่า ค่านิยมทางด้านการบริการสังคม น่าจะต่างกันตาม เพศ สายการเรียน รายได้ของผู้ปกครองที่ต่างกัน และนักเรียนหญิง สายสามัญ รายได้สูง น่าจะมีค่านิยมทางค่านี้นี้ สูงกว่า นักเรียนชาย สายอาชีพ รายได้ปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ

ตาราง ๑๖. แสดงค่านิยมทางอาชีพด้านบริการสังคม

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างเพศ (A)	๔๑๒.๖๐๐	๑	๔๑๒.๖๐๐	๕๖.๓๙๒**
ระหว่างรายได้ของผู้ปกครอง (B)	๒๔.๔๒๕	๒	๑๒.๒๑๓	๐.๕๒๔
ระหว่างสายการเรียน (C)	๐.๒๒๗	๑	๐.๒๒๗	๐.๐๑๖
interaction AB	๒๑.๘๒๕	๒	๑๐.๙๑๓	๐.๖๗๔
interaction AC	๑.๓๕๐	๑	๑.๓๕๐	๐.๐๔๓
interaction BC	๖.๐๐๘	๒	๓.๐๐๔	๐.๑๔๕
interaction ABC	๒๐.๔๓๕	๒	๑๐.๒๑๗	๐.๖๗๒
Within cell	๓๖๔๐.๒๐๐	๒๒๔	๑๖.๑๘๔	
Total	๔๖๘๓.๖๕๐	๒๒๕		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑

แสดงผลว่านักเรียนชายมีค่านิยมทางด้านการบริการสังคมแตกต่างจากนักเรียนหญิง ตรงตามสมมติฐานที่ไว้ไว้ จากการคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง มีค่าเท่ากับ ๒๕.๔๓๕ และ ๒๔.๘๘๕ ตามลำดับ แสดงว่านักเรียนหญิงมีค่านิยมทางค่านี้นี้สูงกว่า

นักเรียนชายจริงตามสมมติฐาน

แต่นักเรียนที่อยู่คนละสายวิชา และมาจากครอบครัวมีรายได้ต่างกัน จะมีค่านิยมทางค่านี้นี้ไม่ต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานของการวิจัย

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๑.๗ ที่ว่า ค่านิยมทางค่านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติจะต่างกันตาม เพศ สายการเรียน รายได้ของผู้ปกครองที่ต่างกัน และนักเรียนชาย นักเรียนสายอาชีพ รายได้ของผู้ปกครองต่ำ น่าจะมีค่านิยมทางค่านนี้สูงกว่านักเรียนหญิง นักเรียนสายสามัญ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ปานกลาง และสูง ตามลำดับ

ตาราง ๑๗. แสดงค่านิยมค่านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างเพศ (A)	๐.๗๐๔	๑	๐.๗๐๔	๐.๓๑๓
ระหว่างรายได้ของผู้ปกครอง (B)	๐.๕๕๘	๒	๐.๒๘๐	๐.๑๒๔
ระหว่างสายการเรียน (C)	๓.๐๓๗	๑	๓.๐๓๗	๑.๓๔๓
interaction AB	๑๑.๕๕๘	๒	๕.๗๗๙	๒.๕๖๓
interaction AC	๐.๑๐๕	๑	๐.๑๐๕	๐.๐๔๓
interaction BC	๘.๘๖๕	๒	๔.๔๓๓	๑.๘๖๕
interaction ABC	๐.๕๕๘	๒	๐.๒๗๙	๐.๑๒๔
Within cell	๕๑๓.๙๕๐	๒๒๘	๒.๒๕๔	
Total	๕๓๘.๘๖๖	๒๓๑		

ผลจากการวิจัยแสดงว่า เพศ สายการเรียน รายได้ของผู้ปกครองที่ต่างกัน มีค่านิยมทางค่านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติไม่ต่างกัน จึงไม่ผลไปตรงกับสมมติฐานของการวิจัย

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๒.๑ ที่ว่า ค่านิยมทางความมั่นคงปลอดภัยจะต่างกันตามสายการเรียน อาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายอาชีพ สนใจอาชีพการนำจะมีค่านิยมทางงานนี้ สูงกว่านักเรียนสายสามัญ สนใจอาชีพรับราชการอื่น ๆ อาชีพแพทย์ - พยาบาล อาชีพทหาร - ตำรวจ และอาชีพอิสระ ตามลำดับ

ตาราง ๑๔. แสดงถาปนยมด้านความมั่นคงปลอดภัย

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างสายการเรียน (A)	๓.๔๓๑	๑	๓.๔๓๑	๐.๐๓๐
ระหว่างอาชีพที่สนใจ (B)	๔๔๔.๑๔๐	๔	๑๑๑.๕๔๔	๒.๕๑๖*
interaction AB	๖๑.๒๑๔	๔	๑๕.๓๐๔	๐.๓๐๔
Within cell	๔๔๐๒.๑๔๓	๒๐๐	๔๔.๕๑๑	
Total	๑๐๔๖๔.๘๒๘	๒๐๕		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕

ผลปรากฏว่าสายการเรียนต่างกัน ถาปนยมทางงานความมั่นคงปลอดภัย จะไม่ต่างกันจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

แต่ถาปนยมที่สนใจอาชีพต่างกันจะมีค่านิยมทางงานนี้ต่างกัน จึงตรงกับสมมติฐาน เพื่อจะพิสูจน์ให้เห็นว่ากลุ่มนักเรียนที่สนใจอาชีพใดบ้าง มีค่านิยมทางงานนี้ต่างกัน จึงหาค่า t ทดสอบดูความแตกต่าง ปรากฏผลดังนี้

ตาราง ๑๕. แสดงค่า t

อาชีพที่สนใจ	ครู	ทหาร - ตำรวจ	แพทย์ - พยาบาล	รับราชการอื่นๆ	อิสระ
ครู		๓.๕๓๘	** ๓.๕๒๓	** ๓.๕๓๓	** ๓.๕๔๕
ทหาร - ตำรวจ			* ๓.๕๔๕		** ๓.๕๓๓
แพทย์ - พยาบาล				* ๓.๕๓๓	** ๓.๕๔๕
รับราชการอื่นๆ					** ๓.๕๓๓
อิสระ					

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑

ผลจากตารางแสดงว่าค่านิยมทางอาชีพ ทางด้านความมั่นคงปลอดภัยของกลุ่มนักเรียนที่สนใจอาชีพต่างกันจะต่างกันทุกอาชีพนอกจากนักเรียนที่สนใจอาชีพทหาร - ตำรวจ จะมีค่านิยมทางงานนี้ ไม่ต่างจากนักเรียนที่สนใจอาชีพรับราชการอื่นๆ

เพื่อเป็นการพิสูจน์สมมติฐานที่ว่า นักเรียนที่สนใจอาชีพครู น่าจะมีค่านิยมทางงานนี้สูงกว่านักเรียนที่สนใจอาชีพรับราชการอื่นๆ อาชีพแพทย์ - พยาบาล อาชีพทหาร - ตำรวจ และอาชีพอิสระ ตามลำดับ หรือไม่ จึงหาภาคเฉลี่ยแต่ละกลุ่มปรากฏว่านักเรียนที่สนใจอาชีพต่าง ๆ คืออาชีพครู อาชีพทหาร - ตำรวจ อาชีพแพทย์ - พยาบาล รับราชการอื่นๆ และอาชีพอิสระ บิเคแนนเฉลี่ย ๔๕.๐๔๕, ๔๗.๕๓๖, ๔๕.๕๓๘, ๔๗.๕๓๔, ๔๕.๕๓๘ ตามลำดับ ถ้าเรียงตามลำดับอาชีพที่มีค่านิยมจากสูงไปต่ำแล้วจะได้อันดับนี้ แพทย์ - พยาบาล ครู รับราชการอื่นๆ ทหาร - ตำรวจ อิสระ ดังนั้นผลที่ได้รับจึงใกล้เคียงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๒.๒ ที่ว่า ค่านิยมทางค่านายได้ น่าจะต่างกันตามสายการเรียน อาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายสามัญ สนใจอาชีพอิสระ น่าจะมีค่านิยมทางค่านายได้ สูงกว่านักเรียนสายอาชีพ สนใจอาชีพแพทย์ - พยาบาล รับราชการอื่น ๆ ทหาร - ตำรวจ และครู ตามลำดับ

ตาราง ๒๐. แสดงค่านิยมค่านายได้

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างสายการเรียน (A)	๐.๖๘๖	๑	๐.๖๘๖	๐.๐๖๐
ระหว่างอาชีพที่สนใจ (B)	๑๖๖.๔๔๓	๔	๔๑.๖๑๒	๓.๕๖๘*
interaction AB	๔๔.๖๔๘	๔	๑๑.๑๖๒	๑.๐๕๐
Within cell	๒๖๓๖.๔๓๖	๒๐๐	๑๑.๓๘๓	
Total	๒๘๔๘.๖๕๓	๒๐๕		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕

ผลปรากฏว่านักเรียนที่อยู่สายการเรียนต่างกัน จะมีค่านิยมทางค่านายได้ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานของการวิจัย

แต่นักเรียนที่สนใจอาชีพต่างกัน จะมีค่านิยมทางค่านายได้ต่างกันจริงดังสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ เพื่อจะพิสูจน์ว่ากลุ่มนักเรียนที่สนใจอาชีพใดบ้างที่มีค่านิยมทางค่านายได้ต่างกัน จึงหาค่า t ผลดังตาราง ๒๑.

ผลจากตารางแสดงว่า ค่านิยมในกลุ่มที่ต่างกันคือ นักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระจะมีค่านิยมทางค่านายได้ ต่างจากนักเรียนที่สนใจอาชีพครู และอาชีพแพทย์ - พยาบาล นักเรียนที่สนใจอาชีพครูจะมีค่านิยมทางค่านายได้ต่างจากนักเรียนที่สนใจอาชีพรับราชการอื่น ๆ นักเรียนที่สนใจอาชีพ

ตาราง ๒๑. แส้ดงค้ะ t

อ้ะช้ีพ้ีสน้ใจ	ครู	ทห้ะร - ค้ะร่วจ	แพท้ะย - พย้ะบ้ะด	ร้ีบร้ะชการอ้ื่นๆ	อ้ีสร้ะ
ครู				t ๒.๐๕๖	* t ๓.๕๐๑
ทห้ะร - ค้ะร่วจ					
แพท้ะย - พย้ะบ้ะด					* t ๒.๓๐๑
ร้ีบร้ะชการอ้ื่น ๆ					
อ้ีสร้ะ					

* ม้ีน้ัยส้ะค้ัญท้ะงสถ้ีค้ีที่ .๐๕

นอ้กเห้ือจ้ะกท้ีกค้ะล้ะว้ะม้ะน้ี จ้ะม้ีก้ะน้ียบ้ะไ้ต้ะงก้ันเลย

เพ้ือจ้ะพ้ีสจ้ะน้ะว้ะน้ักเร้ียนท้ีสน้ใจอ้ะช้ีพ้ีอ้ีสร้ะ ม้ีค้ะน้ียบ้ะท้ะงค้ะน้ีสูงกว้ะน้ักเร้ียนท้ีสน้ใจอ้ะช้ีพ
แพท้ะย - พย้ะบ้ะด ร้ีบร้ะชการอ้ื่น ๆ ทห้ะร - ค้ะร่วจ และครู ท้ะมค้ะล้ะก้ะบ้ะหรือม้ี จ้ะงห้ะค้ะ
ค้ะน้ะนเ ฉ้ียในกลุ่บท้ีม้ีก้ะน้ียบ้ะต้ะกต้ะงก้ันอ้ะย้ะงม้ีน้ัยส้ะค้ัญค้ะน้ีลเร้ียงท้ะมค้ะล้ะก้ะบ้ะค้ะน้ียบ้ะสูงไปค้ะล้ะจ้ะกอ้ะช้ีพ
อ้ีสร้ะ ร้ีบร้ะชการอ้ื่น ๆ แพท้ะย - พย้ะบ้ะด ครู ก้ังน้ีค้ือ ๑๓.๒๑๔, ๑๖.๑๔๓, ๑๕.๓๔๑,
และ ๑๔.๘๓๑ ค้ะมค้ะล้ะก้ะบ้ะ ผลท้ีค้ะร้ีบจ้ะงค้ะล้ะก้ะบ้ะค้ะน้ียบ้ะท้ีตั้งไว้

ทห้ะสอ้บส้ะมค้ะฐ้ะน้ะชอ้ที่ ๒.๓ ท้ีว้ะ ค้ะน้ียบ้ะท้ะงค้ะน้ียบ้ะท้ะงค้ะน้ียบ้ะท้ะงค้ะน้ียบ้ะท้ะงค้ะน้ียบ้ะท้ะงค้ะน้ียบ้ะ
เร้ียน อ้ะช้ีพ้ีท้ีน้ักเร้ียนสน้ใจต้ะงก้ัน และน้ักเร้ียนส้ะยส้ะม้ีย สน้ใจอ้ะช้ีพ้ีอ้ีสร้ะ น้ะจ้ะม้ีก้ะน้ียบ้ะ
ท้ะงค้ะน้ียบ้ะท้ะงค้ะน้ียบ้ะท้ะงค้ะน้ียบ้ะท้ะงค้ะน้ียบ้ะท้ะงค้ะน้ียบ้ะท้ะงค้ะน้ียบ้ะท้ะงค้ะน้ียบ้ะ
อ้ื่น ๆ และอ้ะช้ีพ้ีครู-ค้ะมค้ะล้ะก้ะบ้ะ

ตาราง ๒๒. แสดงค่านิยมทางค่านิยมเป็นผู้นำ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างสายการเรียน (A)	๐.๒๓๓	๑	๐.๒๓๓	๐.๐๒๙
ระหว่างอาชีพที่สนใจ (B)	๔๖.๓๓๓	๔	๑๑.๖๘๓	๑.๓๙๑
interaction AB	๘๑.๖๘๘	๔	๒๐.๔๑๒	๒.๓๙๕
Within cell	๑๙๐๔.๖๖๗	๒๐๐	๘.๕๒๓	
Total	๑๘๓๓.๒๘๑	๒๐๕		

ผลจากการวิจัยแสดงว่า สายการเรียนต่างกัน และนักเรียนที่สนใจอาชีพต่างกัน จะมีค่านิยมทางค่านิยมเป็นผู้นำไม่ต่างกัน ผลการวิจัยนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๒.๔ ที่ว่า ค่านิยมทางค่านิยมเป็นอิสระน่าจะต่างกันตามสายการเรียน อาชีพที่นักเรียนสนใจ และนักเรียนสายสามัญ สนใจอาชีพอิสระ น่าจะมีค่านิยมทางค่านิยมสูงกว่านักเรียนสายอาชีพ สนใจอาชีพแพทย์ - พยาบาล รับราชการอื่น ๆ ทหาร - ตำรวจ และครูตามลำดับ

ตาราง ๒๓. แสดงค่านิยมทางค่านิยมอิสระ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างสาขาวิชา (A)	๐.๐๐๕	๑	.๐๐๕	๐.๐๐๐๓๕
ระหว่างอาชีพที่สนใจ (B)	๓๔.๑๕๐	๔	๘.๕๔๘	๐.๖๓๔
interaction AB	๔๘.๔๐๑	๔	๑๒.๑๐๑	๐.๘๙๗
Within cell	๒๖๑๓.๓๓๓	๒๐๐	๑๓.๐๖๖	
Total	๒๖๙๕.๘๙๔	๒๐๕		

แสดงว่าค่านิยมความเป็นอิสระของนักเรียนที่อยู่สายการเรียนต่างกัน และสนใจอาชีพต่างกัน จะไม่ต่างกัน ผลการวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานที่เป็นกลาง และไม่ไปเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๒.๕ ที่ว่า ค่านิยมทางค่านิยมเกียรติยศ ชื่อเสียง และความก้าวหน้า จะต่างกันตามสายการเรียน อาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายสามัญ สนใจอาชีพทหาร - ตำรวจ น่าจะมีค่านิยมทางค่านิยม สูงกว่านักเรียนสายอาชีพ สนใจอาชีพแพทย์ - พยาบาล ครู วิศวกรอื่น ๆ และอิสระตามลำดับ

ตาราง ๒๔. แสดงค่านิยมทางค่านิยมเกียรติยศ ชื่อเสียง ความก้าวหน้า

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างสาขาวิชา (A)	๖๑.๘๘๕	๑	๖๑.๘๘๕	๔.๐๓๕*
ระหว่างอาชีพที่สนใจ (B)	๓๓.๓๑๔	๔	๘.๓๒๘	๑.๒๑๔
interaction AB	๘๗.๒๕๘	๔	๒๑.๘๑๕	๑.๓๗๑
Within cell	๓๐๓๖.๘๕๗	๒๐๐	๑๕.๑๘๔	
Total	๓๒๕๕.๓๑๔	๒๐๕		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕

ค่านิยมทางค่านิยมเกียรติยศ ชื่อเสียง ความก้าวหน้า ของนักเรียนที่อยู่สายการเรียนต่างกัน จะต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพื่อจะพิสูจน์ว่านักเรียนสายสามัญมีค่านิยมทางค่านิยมสูงกว่านักเรียนสายอาชีพหรือไม่ จึงทำการเฉลี่ยของคะแนนระหว่างสายสามัญ และสายอาชีพ โดยเฉลี่ยเท่ากับ ๓๒.๖๐๐ และ ๓๓.๖๔๕ ตามลำดับ แสดงว่านักเรียนสายสามัญมีค่านิยมค่านิยมต่ำกว่านักเรียนสายอาชีพ จึงไม่ไปเป็นไปตามสมมติฐาน

ส่วนนักเรียนที่สนใจอาชีพต่างกันจะมีค่านิยมทางค่านี้นี้ไม่ต่างกัน จึงได้ผลไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๒.๖ ที่ว่าค่านิยมทางการบริการสังคม น่าจะต่างกันตามสายการเรียน อาชีพที่สนใจต่างกัน และนักเรียนสายสามัญ สนใจอาชีพครู น่าจะมีค่านิยมทางค่านี้นี้สูงกว่านักเรียนสายอาชีพ สนใจอาชีพแพทย์ - พยาบาล ทหาร - ตำรวจ รับราชการอื่น ๆ และอิสระ ตามลำดับ

ตาราง ๒๕. แสดงค่านิยมด้านการบริการสังคม

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างสายการเรียน (A)	๔๒.๐๗๖	๑	๔๒.๐๗๖	๒.๓๓๗
ระหว่างอาชีพที่สนใจ (B)	๑๓๑.๖๔๗	๔	๓๒.๙๑๖	๒.๓๘๓
interaction AB	๔๐.๓๕๓	๔	๑๐.๐๐๘	๐.๕๕๖
within cell	๓๖๐๐.๓๘๑	๒๐๐	๑๘.๐๐๒	
Total	๓๘๕๔.๐๕๗	๒๐๕		

แสดงผลว่านักเรียนในสายการเรียนที่ต่างกัน และสนใจอาชีพต่างกัน จะมีค่านิยมทางด้านการบริการสังคมไม่ต่างกัน ผลการวิจัยจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๒.๗ ที่ว่าค่านิยมทางความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ น่าจะต่างกันตามสายการเรียน อาชีพที่สนใจต่างกัน และนักเรียนสายอาชีพ สนใจอาชีพอิสระ น่าจะมีค่านิยมทางค่านี้นี้สูงกว่านักเรียนสายสามัญ สนใจอาชีพรับราชการอื่น ๆ ทหาร - ตำรวจ แพทย์ - พยาบาล และครู ตามลำดับ

ตาราง ๒๖. แสดงค่านิยมทางค่านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างสายการเรียน (A)	๒.๕๓๕	๑	๒.๕๓๕	๑.๔๑๒
ระหว่างอาชีพที่สนใจ (B)	๒๐.๑๑๔	๔	๕.๐๒๘	๒.๓๘๓
interaction AB	๑๐.๔๓๓	๔	๒.๖๐๘	๑.๒๔๒
Within cell	๕๒๑.๔๒๘	๒๐๐	๒.๖๐๘	
Total	๕๕๔.๕๕๕	๒๐๕		

แสดงผลว่านักเรียนที่อยู่ในสายการเรียนต่างกัน สนใจอาชีพต่างกัน จะมีค่านิยมทางค่านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติไม่ต่างกัน ผลการวิจัยจึงไปเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง ๒๗. แสดงค่าเฉลี่ยของค่านิยมทางอาชีพแต่ละค่าน

ลักษณะของค่านิยมทางอาชีพ	$\bar{X}$	อันดับ
ทางค่านความก้าวหน้า เกียรติยศ ชื่อเสียง	๔.๑๔๒	๑
ทางค่านการบริการสังคม	๔.๐๐๓	๒
ทางค่านความเป็นผู้นำ	๓.๕๔๑	๓
ทางค่านความเป็นอิสระ	๓.๔๔๓	๔
ทางค่านความมั่นคงและปลอดภัย	๓.๔๖๒	๕
ทางค่านรายได้	๓.๑๓๘	๖
ทางค่านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ	๓.๐๓๓	๗

๕
๔
๓
๒
๑

สนใจมากที่สุด สนใจบ้างแต่ไม่มากที่สุด เกือบกลาง ไม่สนใจเพียงเล็กน้อย ไม่สนใจมากที่สุด

สเกลแสดงความหมายของคะแนน

ตาราง ๒๘. แสดงการเฉลี่ยของกานนิยมแต่ละ ข้อทั้งสายสามัญและสายอาชีพ

ข้อที่	ลักษณะ ของค่านิยมทางอาชีพ	$\bar{X}$ สายสามัญ	$\bar{X}$ สายอาชีพ
๑	ข้าพเจ้าชอบงานที่ได้รับเงินเป็นประจำถึงแม้ว่าจะไม่มาก	๓.๕๓๔	๓.๑๐๔
๒	ข้าพเจ้าชอบงานอาชีพสุจริตถึงแม้ว่าจะมีรายได้ต่ำ	๓.๑๓๔	๓.๔๖๒
๓	ข้าพเจ้าสนใจงานที่ให้อาตอบแทนความสามารถและเวลาที่ทำอย่างสม่ำเสมอ	๔.๖๐๔	๔.๕๘๖
๔	ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีหลักประกันความมั่นคง มีกฎหมายคุ้มครองการทำงาน ถึงแม้ว่าจะเป็นงานหนัก	๓.๖๖๔	๓.๔๔๕
๕	ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีลักษณะเป็นงานประจำ เป็นงานถาวรเปลี่ยนแปลงได้ยาก	๔.๑๔๕	๔.๑๖๓
๖	ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีสภาพการทำงานที่หนักดี ถึงแม้จะรายได้ไม่มาก	๓.๔๖๖	๓.๔๔๐
๗	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่ไม่เสี่ยงต่ออันตราย ถึงแม้จะได้รับผลประโยชน์น้อย	๒.๙๔๑	๒.๘๖๔
๘	ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีผู้รับผิดชอบและให้ความปลอดภัยถึงแม้จะรายได้น้อย	๒.๙๐๖	๓.๓๓๓

ตาราง ๒๘. (ต่อ)

ข้อที่	ลักษณะของค่านิยมทางอาชีพ	$\bar{X}$ สายสามัญ	$\bar{X}$ สายอาชีพ
๕	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่มีรายได้พอเลี้ยงตัวเองและครอบครัว	๓.๒๒๕	๓.๓๑๕
๑๐	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่มีการปฏิบัติงานแบบทางราชการ แม้จะสาและ ไม่สะดวก	๓.๓๕๓	๓.๒๐๘
๑๑	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่มีสัญญาหรือข้อตกลงในการทำงาน	๒.๕๓๘	๓.๒๒๘
๑๒	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่เพิ่มรายได้อยู่เสมอ ๆ ถึงแม้ว่าจะเพิ่มปีละ น้อย ๆ	๓.๖๓๖	๓.๓๘๓
๑๓	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่มีกำหนดเวลาทำงานแน่นอน รายได้มั่นคง ได้พักผ่อนมาก ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยสะดวกทางหารรายได้พิเศษ	๓.๕๓๑	๓.๓๘๕
๑๔	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่มีสวัสดิการช่วยเหลือ เช่นให้การรักษาพยาบาล โอบนพัก ถึงแม้จะมีรายได้ต่ำ	๓.๒๑๘	๓.๒๘๘
๑๕	ข้าพเจ้านิใจงานที่ไ้รับเงินมาก แม้จะต้องไ้เฝ้าและรับผิดชอบ ในการทำ	๓.๘๘๘	๔.๑๓๐
๑๖	ข้าพเจ้านิใจงานที่มีรายได้ดี ถึงแม้ว่าสภาพการทำงานหนักและ เหนื่อย	๒.๓๒๔	๒.๘๑๘
๑๗	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่มีรายได้สูง ถึงแม้ว่าจะไ้เบ้เกียรติ	๒.๘๓๒	๒.๖๕๕
๑๘	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่หาเงินไ้ง่าย ไ้คล่อง ถึงแม้ว่าจะไ้ สม่ำเสมอไปเพราะต้องขึ้นอยู่กับความพยายามและโอกาส	๒.๓๘๘	๒.๓๖๐
๑๙	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่ต้องไ้ความคล่องแคล่ว ไ้ไหวพริบพลิกแพลง เพื่อหาทางเพิ่มพูนรายได้อยู่เสมอ	๓.๖๖๘	๓.๖๓๘

ตาราง ๒๘. (ต่อ)

ข้อที่	ลักษณะของค่านิยมทางอาชีพ	$\bar{X}$ สายสามัญ	$\bar{X}$ สายอาชีพ
๒๐	ข้าพเจ้าสนใจงานประเภทที่ตนเองเป็นผู้วางแผนงานและเปลี่ยนแปลงนโยบายการทำงาน	๓.๘๕๔	๓.๕๖๕
๒๑	ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีโอกาสได้เป็นหัวหน้างาน แม้จะท้อถอย	๓.๗๖๗	๓.๖๔๗
๒๒	ข้าพเจ้าสนใจงานที่ต้องรับผิดชอบผลงานทั้งหมดด้วยตนเอง	๓.๓๔๕	๓.๒๓๙
๒๓	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่มีโอกาสแถมตัวได้ตามสบาย	๓.๖๖๑	๓.๗๔๕
๒๔	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่มีอิสระ จะทำเมื่อใดก็ได้ จะทำมากหรือน้อยก็ได้	๓.๐๘๓	๓.๐๕๒
๒๕	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่มีลักษณะการทำงานไม่ซ้ำซากจำเจ เพื่อเกิดเบื่อหน่ายก็สามารถเปลี่ยนหน้าที่ได้ง่าย	๓.๕๒๖	๓.๕๕๒
๒๖	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่สามารถเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว โดยไม่ต้องมีพิธีกรรมมากนัก	๓.๕๓๕	๓.๕๘๑
๒๗	ข้าพเจ้าสนใจงานที่กินทั่วไปรู้จัก และให้ความเชื่อถือ	๔.๗๖๗	๔.๗๖๓
๒๘	ข้าพเจ้าสนใจงานที่ต้องใช้ความพยายาม ความสามารถสูง เพื่อเป็นช่องทางช่วยเหลือญาติพี่น้อง	๔.๑๐๕	๔.๒๘๒
๒๙	ข้าพเจ้าสนใจงานที่ทำใหม่หรือเสี่ยงและก้าวหน้า โดยการใช้ความสามารถทางสติปัญญา	๔.๕๘๗	๔.๗๑๗
๓๐	ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีสถานที่ทำงานโอเอียง	๓.๗๓๓	๓.๗๕๐
๓๑	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่ช่วยเชิดชูวงศ์ตระกูลให้สูงขึ้น	๔.๗๑๘	๔.๗๕๐

(ต่อ)

ตาราง ๒๘.

ข้อที่	ลักษณะของกานิยมทางอาชีพ	$\bar{X}$ สายสามัญ	$\bar{X}$ สายอาชีพ
๓๒	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่มีโอกาสได้ศึกษาเพิ่มเติม แม้จะไม่ได้รับ เงินเดือนในระหว่างที่ศึกษาเพิ่มเติม	๓.๓๑๕	๓.๓๖๐
๓๓	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่มีการสอบแข่งขันเพื่อตำแหน่ง	๓.๓๕๓	๓.๓๓๕
๓๔	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่ประเทศชาติกำลังต้องการ ถึงแม้ว่าจะต้อง เสี่ยงอันตรายถึงแก่ชีวิต	๓.๔๓๕	๓.๕๕๕
๓๕	ข้าพเจ้านิใจงานที่เกี่ยวกับการสร้างความเจริญให้ท้องถิ่น แม้ จะเป็นงานหนัก	๓.๖๖๔	๓.๐๕๘
๓๖	ข้าพเจ้านิใจงานที่เกี่ยวกับการรักษาวินัยบรรณชนบประเพณีอันดี งามในทางสภาพต่อไป	๔.๓๖๔	๔.๓๘๐
๓๗	ข้าพเจ้านิใจงานที่ใคร่ช่วยอบรม หรือช่วยสร้างความเจริญทาง จิตใจให้บุคคลในสังคม	๔.๔๑๓	๔.๓๘๐
๓๘	ข้าพเจ้านิใจงานที่มีโอกาสได้ถ่ายทอดความรู้ ความคิดใหญ่บุคคล อื่น ๆ	๔.๓๕๘	๔.๔๑๓
๓๙	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่ต้องติดต่อกับบุคคลทุกประเภทอยู่เสมอ เพื่อ ธุรกิจการงานของตนเอง	๓.๖๔๖	๓.๔๑๕
๔๐	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่มีรายได้เหลือ เพื่อบริจาคช่วยเหลือบุคคล อื่น ๆ	๔.๐๘๓	๔.๑๕๐
๔๑	ข้าพเจ้านิใจอาชีพประเภทช่วยสร้างความสัมพันธ์ให้บุคคลใกล้ชิด และติดต่อกัน	๓.๓๘๓	๓.๕๕๕
๔๒	ข้าพเจ้านิใจอาชีพที่ทำงานกับวัตถุหรือทำงานกับธรรมชาติ ไม่ ต้องติดต่อกับคนมากนัก	๓.๑๐๖	๓.๐๓๖

บทที่ ๕

อภิปรายผลของการวิจัย

ในการวิจัย เปรียบเทียบกานียมทางอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ โรงเรียนมัธยมแบบประสม ในภาคศึกษา ๑๑ มีผลการวิจัยดังจะได้นำเสนอต่อไป แต่เพื่อจะให้เกิดความเข้าใจชัดเจน จึงขอนำเสนอสมมติฐานของการวิจัยมาแสดงไว้ด้วยดังนี้

๑. พิจารณากานียมทางคาน เพศ สายการ เรียน รายได้ของผูปกครอง

๑.๑ กานียมทางคานความมั่นคง น่าจะต่างกันตามเพศ, สายการ เรียน, รายได้ของผูปกครองที่ต่างกัน และนักเรียนหญิง, นักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่มีรายได้ต่ำน่าจะมีกานียมทางคานนี้ สูงกว่านักเรียนชาย, นักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่มีรายได้ปานกลางและสูง ตามลำดับ

๑.๒ กานียมทางคานรายได้ น่าจะต่างกันตามเพศ, สายการ เรียน, รายได้ของผูปกครองที่ต่างกัน และนักเรียนชาย, นักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่มีรายได้สูงน่าจะมีกานียมทางคานนี้ สูงกว่านักเรียนหญิง, นักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่มีรายได้ปานกลางและต่ำ ตามลำดับ

๑.๓ กานียมทางคานผู้นำ น่าจะต่างกันตามเพศ, สายการ เรียน, รายได้ของผูปกครองที่ต่างกัน และนักเรียนชาย, นักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่มีรายได้สูงน่าจะมีกานียมทางคานนี้ สูงกว่านักเรียนหญิง, นักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่มีรายได้ปานกลางและต่ำ ตามลำดับ

๑.๔ กานียมทางคานความเป็นอิสระ น่าจะต่างกันตามเพศ, สายการ เรียน, รายได้ของผูปกครองที่ต่างกัน และนักเรียนชาย, นักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่มีรายได้สูงน่าจะมีกานียมทางคานนี้ สูงกว่านักเรียนหญิง, นักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่มีรายได้ปานกลางและต่ำ ตามลำดับ

๑.๕ กานียมทางคานเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้า น่าจะต่างกันตามเพศ,

สายการเรือน, รายไคของผู้ปกครองที่ต่างกัน และนักเรียนชาย, นักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่มีรายไคสูง น่าจะมีกานิยมทางคานนี้สูงกว่า นักเรียนหญิง, นักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่มีรายไคปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ

๑.๖ กานิยมทางคานการบริการสังคม น่าจะต่างกันตามเพศ, สายการเรือน, รายไคของผู้ปกครองที่ต่างกัน และนักเรียนหญิง, นักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่มีรายไคสูง น่าจะมีกานิยมทางคานนี้ สูงกว่านักเรียนชาย, นักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่มีรายไคปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ

๑.๗ กานิยมทางคานความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ น่าจะต่างกันตามเพศ, สายการเรือน, รายไคของผู้ปกครองที่ต่างกัน และนักเรียนชาย, นักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่มีรายไคต่ำ น่าจะมีกานิยมทางคานนี้ สูงกว่านักเรียนหญิง, นักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่มีรายไคปานกลางและสูง ตามลำดับ

๒. พิจารณากานิยมทางคานสายการ เรือน อาชีพที่นักเรียนสนใจ

๒.๑ กานิยมทางคานความมั่นคงปลอดภัย น่าจะต่างกันตามสายการ เรือน, อาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่สนใจอาชีพครู น่าจะมีกานิยมทางคานนี้ สูงกว่านักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่สนใจอาชีพรับราชการอื่น ๆ, อาชีพแพทย์ - พยาบาล อาชีพทหาร - ตำรวจ และอาชีพอิสระ ตามลำดับ

๒.๒ กานิยมทางคานรายไค น่าจะต่างกันตามสายการ เรือน, อาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระ น่าจะมีกานิยมทางคานนี้สูงกว่านักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่สนใจอาชีพแพทย์ - พยาบาล รับราชการอื่น ๆ ทหาร - ตำรวจ และครู ตามลำดับ

๒.๓ กานิยมทางคานความเป็นผู้นำ น่าจะต่างกันตามสายการ เรือน, อาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระ น่าจะมีกานิยมทางคานนี้ สูงกว่านักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่สนใจอาชีพแพทย์ - พยาบาล ทหาร - ตำรวจ รับราชการอื่น ๆ และครู ตามลำดับ

๒.๔ กำนัยทางคานความเป็นอิสระ น่าจะต่างกันตามสายการเรียน, อาชีพ ที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระ น่าจะมีกำนัยทางคานนี้ สูงกว่านักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่สนใจอาชีพแพทย์ - พยาบาล รับราชการ อื่น ๆ ทหาร - ตำรวจ และครู ตามลำดับ

๒.๕ กำนัยทางคานเก็บรคิพ ซื่อเลียง ความกาวหนา น่าจะต่างกันตามสายการเรียน, อาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่สนใจอาชีพทหาร - ตำรวจ น่าจะมีกำนัยทางคานนี้ สูงกว่านักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่สนใจอาชีพแพทย์ - พยาบาล ครู รับราชการอื่น ๆ และอาชีพอิสระ ตามลำดับ

๒.๖ กำนัยทางคานการบริการสังคม น่าจะต่างกันตามสายการเรียน, อาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่สนใจอาชีพครู น่าจะมีกำนัยทางคานนี้ สูงกว่านักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่สนใจอาชีพแพทย์ - พยาบาล ทหาร - ตำรวจ รับราชการอื่น ๆ และอิสระ ตามลำดับ

๒.๗ กำนัยทางคานความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ น่าจะต่างกันตามสายการเรียน, อาชีพที่นักเรียนสนใจต่างกัน และนักเรียนสายอาชีพ, นักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระ น่าจะมีกำนัยทางคานนี้ สูงกว่านักเรียนสายสามัญ, นักเรียนที่สนใจอาชีพ รับราชการ อื่น ๆ ทหาร - ตำรวจ แพทย์ - พยาบาล และครู ตามลำดับ

ผู้วิจัยจะอธิบายผลของกำนัยทางอาชีพทุกคานไปพร้อม ๆ กัน แยกพิจารณาตามเพศสายการเรียน รายไคของผู้ปกครอง และอาชีพที่สนใจต่างกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ กระชั้น

✓ พิจารณาทางคานเพศ ผลการวิจัยตรงตามสมมติฐานเป็นบางคอบ ทางคานที่ตรงกับสมมติฐานคือ นักเรียนชายมีกำนัยทางคานรายไค และทางคานความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนหญิงจริง การวิจัยกำนัยทางคานรายไคนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ กริบบอนส์ และ โดเนส และทางคานความเป็นผู้นำก็สอดคล้องกับการวิจัยของ บิงเกอร์ และ สเตฟเฟลอร์ ผู้วิจัยเชื่อว่าถ้าไคทดสอบกำนัยทั้งสองคานนี้กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่น ก็น่าจะได้ผลเหมือนกัน เป็นที่น่าสังเกตว่า กำนัยของคานรายไคและความเป็นผู้นำของชายมีสูงกว่าหญิง เหมือนกัน

ทั้งในวัฒนธรรมไทยและในวัฒนธรรมต่างประเทศ ทั้งนี้อาจจะ เป็น เพราะธรรมชาติของผู้ชาย ที่ต่างจากผู้หญิงนั่นเอง โดยเฉพาะ เมื่อพิจารณาในสังคมไทย ผู้วิจัย เชื่อว่าแม่สภาพสังคม เศรษฐกิจจะ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่น หญิงไทยสมัยใหม่ออกทำงานนอกบ้าน เพื่อหาเงิน ช่วยลดการยอมรับเหมือนชายไทย ไม่เก็บตัวอยู่กับบ้านเหมือนผู้หญิงสมัยโบราณ แต่อย่างไร ก็ตาม สังคมก็ยังยอมรับในฝ่ายชาย เป็นหัวหน้าครอบครัว รับผิดชอบครอบครัวมากกว่าหญิง กานิยมทางค่านายได้และความ เป็นผู้นำจึงยังงมีสูงกว่า ผลการวิจัยที่ตรงสมมติฐานอีกข้อหนึ่ง ก็คือนักเรียนหญิงมีกานิยมทางค่านายได้สูงกว่านักเรียนชาย หลักฐานที่จะนำมาสนับสนุนผล การวิจัยตอนนี้มีอยู่มาก เช่น ตรงกับการวิจัยของกริบบอนส์ และ โดเนส ตรงกับการวิจัย ของชิง เกอร์ และ สเตฟเฟลอร์ สำหรับการวิจัยของไทยแม้จะไม่มี การวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับ ทางค่านายได้โดยตรง แต่ก็มี เกกว่าอาชีพส่วนใหญ่ที่ผู้หญิงสนใจคือ อาชีพครู พยาบาล และนักสังคมสงเคราะห์ ซึ่งอาชีพเหล่านี้ล้วน เป็นอาชีพเกี่ยวกับการบริการสังคมทั้งสิ้น

ผลการวิจัยที่ไม่เน้นไปตามสมมติฐานทางค่านายได้คือ กานิยมเกี่ยวกับความมั่นคง ปลอดภัย กานิยมเกี่ยวกับความเป็นอิสระ กานิยมเกี่ยวกับเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้า และกานิยมเกี่ยวกับความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ ถึงแม้ว่าคานิยมทางค่านายได้ เกี่ยวข้องกับชื่อเสียง และความก้าวหน้า จะต่างกันจริงระหว่างชายกับหญิง แต่ก็ไม่ตรง กับสมมติฐานที่ว่า นักเรียนชายน่าจะมีกานิยมทางค่านายได้สูงกว่านักเรียนหญิง ผลที่ได้รับจากการวิจัยกลับปรากฏว่า นักเรียนหญิงมีกานิยมทางค่านายได้สูงกว่านักเรียนชาย ทั้งนี้ อาจจะ เป็น เพราะผู้วิจัยไม่ได้แบ่ง กลุ่มลักษณะทางค่านายได้เกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้าออกจากกัน หรืออาจจะ เป็น เพราะ กลุ่มตัวอย่างน้อยเกินไป หรืออาจจะ เป็น เพราะกานิยมทางค่านายได้ของบุคคลมีสูงมากในทุกเพศ ทุกฐานะ จึงปรากฏในผลการวิจัยของผู้อื่น และจากเอกสารที่มีผู้เขียนไว้มาก และผลจาก การวิจัยในครั้งนี้ก็ปรากฏว่าคานิยมที่นักเรียนยึดถืออยู่ และมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ก็คือ เกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้า สำหรับกานิยมทางค่านายได้ความเป็นอิสระที่ไม่ตรงตาม สมมติฐานนั้น อาจจะ เป็น เพราะสภาพของสังคมที่เปลี่ยนไป เพราะการยอมรับเลี้ยงดูเด็ก ชายหญิงในปัจจุบันแตกต่างจากสมัยโบราณ เด็กผู้หญิงในปัจจุบันมีเสรีภาพมากกว่าสมัยก่อน และรักความเป็นอิสระมากขึ้น จึงอาจจะ เป็น เหตุให้กานิยมทางค่านายได้ไม่ต่างกัน และด้วยเหตุผลนี้

อาจจะไม่มีอิทธิพล! กำนานิยมทางค่านความมั่นคงปลอดภัยของ เด็กหญิงไม่แตกต่างจากเด็กชายด้วย เพราะ เมื่อต้องการ เป็นอิสระภาพแล้ว ความต้องการค่านความมั่นคงปลอดภัย ก็อาจจะเหมือนกัน สำคัญไป สำหรับกำนิยมทางค่านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติของ เด็กหญิง เด็กชาย ไม่แตกต่างกัน จึงไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยก็คิดว่าอาจจะ เป็นเพราะลักษณะอาชีพ ที่มีอยู่มากมายในปัจจุบัน เปิดโอกาสให้ประกอบได้อย่างกว้างขวาง ทำให้หาว่างสนใจ กระจายทั่วไปทุกอาชีพ ผู้หญิงอาจจะพอใจทำงานประเภท เกษตรกรรม ปลูกผัก ผู้ชายอาจจะสนใจ ทำงานประเภทบริการ เป็นต้น กำนานิยมทางค่านนี้จึงไม่ต่างกัน

พิจารณาทางค่านสายการ เรียน ปรากฏว่าจากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างตามสมมติฐาน ข้อที่ ๒.๕ นักเรียนสายอาชีพมีกำนิยมทางค่าน เกียรติยศ ชื่อเสียง และความก้าวหน้า สูงกว่า นักเรียนสายสามัญ จึงไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยยังมีความคิดเห็นว่า นักเรียนสายสามัญน่าจะมีความนิยมนำค่านนี้สูงกว่านักเรียนสายอาชีพ เพราะความมุ่งหวังของนักเรียนสายสามัญทางด้านการ เรียนก็คือ โอกาสที่จะได้ศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ที่สังคมยังยอมรับว่า ผู้ที่เรียนจบระดับมหาวิทยาลัย เป็นผู้ที่มีเกียรติยศชื่อเสียง และก้าวหน้ากว่าการเรียนในระดับอื่น ๆ จากการเก็บประวัติของ รัชชชัย ชัยจิรฉายากุล ก็ปรากฏว่านักเรียนสายอาชีพมีแรงจูงใจด้าน เกียรติยศชื่อเสียง มาเป็นอันดับหนึ่ง เหนือนักเรียนสายสามัญ จึงเป็นเรื่องที่น่าจะคิดได้ว่า ทั้งนักเรียนสายสามัญ และสายอาชีพ ถือว่าความมีเกียรติ มีชื่อเสียง ยังเป็นกำนิยมอันดับหนึ่ง แต่อาจจะไ้มาโดยการดำเนินอาชีพแตกต่างกัน โดยนักเรียนสายสามัญ เข้าใจว่าการ เรียนต่อในมหาวิทยาลัย และการรับราชการย่อมนำมาซึ่ง เกียรติยศ ชื่อเสียง แต่นักเรียนสายอาชีพอาจจะแสวงหา เกียรติยศชื่อเสียง โดยการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรมแผนใหม่ หรืออาชีพอิสระอื่น ๆ ได้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจจะชี้ให้เห็นแนวโน้มของการ เปลี่ยนแปลงในการประกอบอาชีพของคนไทยในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ โดยยังยึดถือค่านิยมนับถือเดิมอยู่ได้

สำหรับกำนิยมทางค่านอื่น เมื่อพิจารณาตามสายการ เรียนที่ต่างกัน ปรากฏว่า ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เลย สิ่งที่น่าจะต่างกันยิ่งก็คือลักษณะความ เป็นผู้นำที่นักเรียนสายสามัญน่าจะมีความสูงกวา เพราะความมุ่งหวังและความก้าวหน้าในอนาคตที่ต่างกัน สาเหตุที่

ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีน้อยเกินไป จึงน่าจะมีการวิจัยในกลุ่มตัวอย่างที่มากขึ้น หรืออาจจะ เป็นเพราะสภาพของสังคมที่เปลี่ยนไปดังกล่าวแล้ว นักเรียนอาจจะสนใจการทำงานอิสระที่ต้องอาศัยความรับผิดชอบ หรือวางนโยบายการทำงานด้วยตนเอง อันเป็นลักษณะของความเป็นผู้นำ กำนियทางคานนี้จึงไม่ต่างกัน ส่วนทางคานความมั่นคงปลอดภัยไม่แตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะสภาพสังคมปัจจุบันให้ความอิสระ ให้เสรีภาพทั่วถึงกัน มีวิธีการหารายได้แบบทาง ๆ กัน ความเกรงกลัวต่อความมั่นคงปลอดภัยมีน้อยลงไป นักเรียนทั้งสองสายจึงมีคานियทางคานนี้ไม่ต่างกัน และผลจากการส่งเสริมอาชีพทุกอาชีพ เปิดโอกาสให้ทุกคนทำงานได้เท่าเทียมกันดังกล่าวแล้ว อาจจะทำให้คานियทางคานความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติของนักเรียนทั้งสองสายไม่ต่างกันด้วย

พิจารณาทางคานรายได้ของผู้ปกครองที่ต่างกัน ปรากฏว่าคานियทุกคานทั้งทางคานความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน, ทางคานรายได้ ทางคานความเป็นผู้นำ ทางคานเกียรติยศ ชื่อเสียง และความก้าวหน้า ทางคานอิสระ ทางคานสังคม และทางคานความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เลย นักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน จะมีคานियทุกคานดังกล่าวแล้วไม่ต่างกัน ทั้งนี้ อาจจะ เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีน้อยเกินไป หรืออาจจะ เป็นเพราะคานियที่เปลี่ยนไป คนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี แต่มีสติปัญญาดี รัฐบาลให้ทุนสนับสนุนการเรียน ก็จะเห็นได้ในปัจจุบันว่า มีทุนอุดหนุนนักเรียนเรียนดี แต่ยากจน เป็นจำนวนมาก อาจจะเป็นการกระตุ้นให้คนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจต่างกัน มีคานियทางคานรายได้ ทางคานผู้นำ ทางคานเกียรติ ไม่ต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม อาจจะ มีนักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจไม่ดีอยู่ เป็นจำนวนมาก และนักเรียนพวกนี้อาจมีผลการ เรียนไม่ดีกว่า เมื่อคานियทางคานความเป็นผู้นำ คานรายได้ คานเกียรติยศ ชื่อเสียง ความก้าวหน้า สูงแล้ว ก็อาจจะแสดงถึงความไม่เข้าใจตนเอง และอาจจะ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเองได้ในอนาคต สำหรับคานियทางคานความเป็นผู้อิสระ และทางคานความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติไม่แตกต่างกัน อาจจะ เป็นเพราะ สภาพสังคมปัจจุบัน-และสภาพการทำงาน ที่เปิดโอกาสให้อย่างกว้างขวางนั่นเอง

พิจารณาตามอาชีพที่นักเรียนสนใจ ปรากฏว่านักเรียนมีคานियทางคานความมั่นคง

ปลอดภัยแตกต่างกันตามอาชีพที่สนใจต่างกัน และใกล้เคียงสมมติฐานที่ตั้งไว้ นักเรียนที่สนใจ
 อาชีพแพทย์ - พยาบาล มีก่านิยมด้านความมั่นคงปลอดภัยสูงกว่าอาชีพอื่น รองลงไปคืออาชีพ
 รับราชการ อื่น ๆ ครู ทหาร - ตำรวจ และอิสระ ซึ่งก็ใกล้เคียงกันระหว่างอาชีพที่สนใจกับ
 ก่านิยมทางค่านี้นักเรียน ที่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน เพราะอาชีพประจำ รับราชการ
 มีความมั่นคงปลอดภัยมากกว่าอาชีพอิสระ สำหรับก่านิยมที่ใกล้เคียงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้อีก
 ด้านหนึ่ง คือ ก่านิยมทางค่านายได้ นักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระจะมีก่านิยมทางค่านายได้
 สูงกว่านักเรียนที่สนใจอาชีพอื่น ๆ นักเรียนที่สนใจอาชีพครูมีก่านิยมทางค่านี้น้อยกว่านักเรียนที่
 สนใจอาชีพอื่น ๆ ซึ่งเมื่อพิจารณาตามข้อเท็จจริงแล้ว ก็น่าจะเป็นเช่นนั้น เพราะอาชีพอิสระ
 เป็นอาชีพที่มีโอกาสหาเงินได้ง่าย ใกล้เคียง ถึงปรากฏว่าพวกที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจดีในปัจจุบัน
 มักจะเป็นผู้ดำเนินงานธุรกิจส่วนตัว ส่วนพวกครูนั้นว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้พอเลี้ยงตัวเอง
 ไม่มีโอกาสร่ำรวยเท่าพวกที่ประกอบอาชีพอิสระ ผลการวิจัยน่าจะได้ผลแตกต่างทางด้านการ
 บริการสังคม เรนกันที่สนใจอาชีพครูน่าจะเป็นเพราะก่านิยมทางด้านการบริการสังคมสูงกว่า
 พวกที่สนใจอาชีพอิสระ หรือพวกที่สนใจอาชีพอิสระตามความจริงแล้วน่าจะมีก่านิยมทางค่าน
 ความเป็นอิสระสูงกว่าพวกอื่น แต่ปรากฏว่าก่านิยมค่านความเป็นอิสระนี้ไม่ต่างกันเลย เพราะ
 ทุกคนรักความเป็นอิสระ แต่ตามความจริงแล้วอาชีพรับราชการไม่ว่าจะเป็นครู หรือเป็น
 ข้าราชการอื่น ๆ ย่อมไม่มีอิสระเท่าผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ นอกจากนั้นผู้ที่สนใจอาชีพต่างกัน
 ก็มีก่านิยมทางค่านเกียรติยศสูงเหมือนกัน ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะความมีเกียรติยศชื่อเสียงนั้น
 พิจารณากันไปหมดแล้ว เรนพวกที่สนใจอาชีพประจำ รับราชการอาจจะต้องการความมี
 เกียรติยศชื่อเสียง จากตำแหน่งหน้าที่ทางราชการ ซึ่งเห็นความรู้สึกที่มีมานาน ส่วนคนที่สนใจ
 อาชีพอิสระอาจจะพิจารณาเกียรติยศชื่อเสียงจากธุรกิจการงานของตนที่มีโอกาสจะก้าวหน้า
 ขยับขยายกิจการได้ใหญ่โตต่อไปในอนาคต ในที่สุดชื่อเสียง เกียรติยศ ก็จะตามมาดังปรากฏ
 ตามข้อเท็จจริงในสังคมปัจจุบัน เมื่อพิจารณาลักษณะทั่ว ๆ ไปของอาชีพอิสระแล้ว ไม่น่า
 จะมั่นคงปลอดภัยเท่าอาชีพครู และอาชีพรับราชการอื่น ๆ จึงนับว่าความสนใจในอาชีพกับ
 ก่านิยมทางค่าน ยังไม่สอดคล้องกัน สำหรับนักเรียนที่สนใจอาชีพต่างกันมีก่านิยมทางค่านความ
 พอใจในการทำงานกับธรรมชาติ ไม่ต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะลักษณะอาชีพที่มีอยู่มากมาย

ในปัจจุบัน เปิดโอกาสให้คนสนใจอย่างกว้างขวางดังกล่าวนั้นมาแล้ว

สรุปผลการวิจัยได้ว่า กานินิยมทางค่านของนักเรียนสอดคล้องกับสภาพแท้จริงของสังคมปัจจุบัน แต่บางค่านก็ยังไม่สอดคล้องดังกล่าวนั้นแล้ว เมื่อพิจารณาแนวโน้มโดยทั่วไปในกานินิยมทางอาชีพที่นักเรียนยึดถืออยู่ และมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งและอันดับรองลงไป ได้แก่ กานินิยมทางค่านเกียรติยศชื่อเสียงความก้าวหน้า ทางค่านบริการสังคมทางค่านความเป็นผู้นำค่านความเป็นอิสระ ค่านความมั่นคงปลอดภัย ค่านรายได้ ค่านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาอย่างละเอียดเป็นรายข้อและเปรียบเทียบระหว่างสายสามัญกับสายอาชีพแล้ว ปรากฏว่ามีกานินิยมใกล้เคียงกันแทบทุกข้อ และมีแนวโน้มว่านักเรียนสายอาชีพจะมีกานินิยมทางค่านรายได้ก่อนข้างสูงกว่านักเรียนสายสามัญ ส่วนนักเรียนสายสามัญมีแนวโน้มว่ามีกานินิยมทางค่านความเป็นผู้นำก่อนข้างสูงกว่านักเรียนสายอาชีพ (ดูตาราง ๒) - ๕ ประกอบ) จึงน่าจะทำการวิจัยในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ต่อไปว่า กานินิยมทั้งสองค่านนี้จะเป็นอย่างไร น่าจะเป็นกานินิยมที่แตกต่างกันจริงระหว่างนักเรียนทั้งสองสายหรือไม่.

บทที่ ๒

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

๑. เพื่อทราบ เกณฑ์หรือแนวทางในการพิจารณาคุณลักษณะทางอาชีพโดยทั่วไปของนักเรียน
๒. เพื่อเปรียบเทียบก่านิยมทางอาชีพของนักเรียนตามตัวแปร ๓ แบบ คือ เพศ สายการ เรียน และรายได้ของผู้ปกครอง
๓. เพื่อเปรียบเทียบก่านิยมทางอาชีพ ตามตัวแปร ๒ แบบคือ สายการ เรียน และอาชีพที่นักเรียนสนใจ

สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยจะกล่าวไว้อย่างสรุปดังต่อไปนี้

๑. เพศต่างกัน ก่านิยมทางอาชีพน่าจะต่างกัน นักเรียนชายน่าจะมีก่านิยมทางคานรายได้ คานผู้นำ คานความเป็นอิสระ คานเกียรติยศชื่อเสียง ความก้าวหน้า และความพอใจในการทำงานกับบรรพชาตีสุงกว่านักเรียนหญิง ส่วนนักเรียนหญิงน่าจะมีก่านิยมทางคานความมั่นคงปลอดภัย คานบริการสังคม สูงกว่านักเรียนชาย
๒. สายการ เรียนต่างกัน ก่านิยมทางอาชีพน่าจะต่างกัน นักเรียนสายสามัญน่าจะมีก่านิยมทางคาน รายได้ คานผู้นำ คานความเป็นอิสระ คานเกียรติยศชื่อเสียงความก้าวหน้า คานบริการสังคม สูงกว่านักเรียนสายอาชีพ ส่วนนักเรียนสายอาชีพน่าจะมีก่านิยมทางคานความมั่นคงปลอดภัย คานความพอใจในการทำงานกับบรรพชาตีสุงกว่านักเรียนสายสามัญ
๓. รายได้ของผู้ปกครองต่างกัน ก่านิยมทางอาชีพน่าจะต่างกัน นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง น่าจะมีก่านิยมทางคานรายได้ คานผู้นำ คานความเป็นอิสระ คานเกียรติยศ

ค่านบริการสังคม สูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ น่าจะมีค่านิยมทางความมั่นคงปลอดภัย และค่านิยมความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ สูงกว่านักเรียนฐานะปานกลางและสูง ตามลำดับ

๔. นักเรียนที่สนใจอาชีพต่างกัน น่าจะมีค่านิยมต่างกัน นักเรียนที่สนใจอาชีพประเภทรับราชการ น่าจะมีค่านิยมทางความมั่นคงปลอดภัย, ค่านิยมเกียรติยศชื่อเสียงความก้าวหน้า ค่านบริการสังคม สูงกว่านักเรียนที่สนใจอาชีพประเภทอิสระ ส่วนนักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระ น่าจะมีค่านิยมทางความรายได้, ค่านิยมความเป็นผู้นำ ค่านิยมอิสระ ค่านิยมความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ สูงกว่านักเรียนที่สนใจอาชีพประเภทรับราชการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาวิจัยคือ นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ของโรงเรียนมัธยมแบบประสม ในภาคศึกษา ๑๑ ดังนี้

๑. โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย (โรงเรียนมัธยมแบบประสมชาย) จำนวน ๒๑๕ คน แบ่งเป็นสายสามัญ จำนวน ๑๓๕ คน สายอาชีพ จำนวน ๘๐ คน
๒. โรงเรียนสุนารีวิทยา (โรงเรียนมัธยมแบบประสมหญิง) จำนวน ๒๓๑ คน แบ่งเป็นสายสามัญ จำนวน ๑๓๑ คน สายอาชีพ จำนวน ๑๐๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า คัดแปลงมาจากการวิจัยทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ประกอบกับการสร้างแบบสอบถามปลายเปิดไปสอบถามนักเรียน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๒ ตอน

ตอนที่ ๑ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียน

ตอนที่ ๒ มี ๒ ภาค ภาคแรกเป็นคำถามเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถาม ภาคหลังเป็นแบบสอบถามค่านิยมทางอาชีพจำนวน ๔๖ ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๑. วิเคราะห์ความแปรปรวนของสมมติฐานทุกข้อโดยใช้สูตร Factorial Experiment Having n Observations per Cell ของ B.J. Winer
๒. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยใช้ t-test เป็นการทดสอบว่า ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างสองกลุ่มนั้น มีนัยสำคัญหรือไม่ โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\sum x_1 - \sum x_2}{\sqrt{\frac{N(\sum x_1^2 + \sum x_2^2) - (\sum x_1)^2 - (\sum x_2)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ N เท่ากัน และ $df = 2N - 2$

๓. หากากะแนนเฉลี่ยใช้สูตร $\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัย กำนัยทางอาชีพของนักเรียน ม.ร.๓ โรงเรียนมัธยมแบบประสม ภาคศึกษา ๑๑ ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัย สรุปได้ดังนี้

๑. นักเรียนมีกำนัยทางอาชีพ พิจารณาตามลำดับความสำคัญดังนี้คือ ความก้าวหน้า เกียรติยศ ชื่อเสียง, ทางกำนัยบริการสังคม, ทางกำนัยความเป็นผู้นำ, ทางกำนัยความเป็นอิสระ, ทางกำนัยความมั่นคงปลอดภัย ทางกำนัยรายได้ และทางกำนัยความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ

๒. นักเรียนชายมีกำนัยทางกำนัยรายได้ และกำนัยความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักเรียนหญิงมีกำนัยทางกำนัยเกียรติยศ ชื่อเสียง ความก้าวหน้า และทางกำนัยบริการสังคม สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนกำนัยทางอาชีพ

ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความเป็นอิสระ และด้านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ ทั้งเพศหญิงและเพศชายไม่ต่างกันเลย

๓. นักเรียนสายสามัญ และนักเรียนสายอาชีพ มีก่านิยมทางด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านรายได้ ด้านผู้นำ ด้านความเป็นอิสระ ด้านบริการสังคม และทางด้านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ ไม่ต่างกันเลย (สำหรับก่านิยมทางด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง ความก้าวหน้า นั้น จากการทดสอบกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม ได้ผลไม่ตรงกัน จากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามเพศ สายการเรียน และรายได้ของผู้ปกครอง ปรากฏว่าก่านิยมทางด้านนี้ ไม่ต่างกัน แต่จากการทดสอบกับอีกกลุ่มตัวอย่างหนึ่งที่แบ่งตามสายการเรียน และอาชีพที่สนใจ ปรากฏว่า นักเรียนสายอาชีพมีก่านิยมทางด้านนี้สูงกว่านักเรียนสายสามัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ฉะนั้นจึงสรุปได้ว่านักเรียนทั้งสองสายจะมีก่านิยมทางด้านนี้ต่างกันจริง)

๔. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน จะมีก่านิยมทุกด้านไม่เหมือนกันเลย

๕. นักเรียนที่สนใจอาชีพประเภทบริหารการ เช่น อาชีพครู อาชีพแพทย์ พยาบาล พยาบาล - คำรวจ หรืออาชีพบริหารการอื่น ๆ มีก่านิยมทางด้านความมั่นคงปลอดภัยสูงกว่านักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระ นักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระมีก่านิยมทางด้านรายได้สูงกว่านักเรียนที่สนใจอาชีพอื่น ๆ ส่วนนักเรียนที่สนใจอาชีพครูมีก่านิยมทางด้านรายได้ต่ำกว่านักเรียนที่สนใจอาชีพอื่น ๆ แต่นักเรียนที่สนใจอาชีพต่างกันจะมีก่านิยมทางด้านความเป็นผู้นำ ทางด้านความอิสระ ด้านเกียรติยศชื่อเสียง ความก้าวหน้า ด้านบริการสังคม และทางด้านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติไม่ต่างกันเลย

ข้อเสนอแนะบางประการ เพื่อประโยชน์แก่การศึกษาและการวิจัยในครั้งต่อไป

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ทำให้เกิดความเข้าใจในก่านิยมทางอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสมมากขึ้น อันจะเป็นแนวทางไปสู่การปรับปรุงบริการการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนให้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะเป็นที่ยอมรับกันว่าการแนะแนว เป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียนมัธยมแบบประสม ผลจากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบว่าโดยเฉลี่ยนักเรียนมีก่านิยม

ทางอาชีพมีความมีเกียรติ ความมีชื่อเสียง และความก้าวหน้า สูงกว่าที่นิยมทางอื่น ๆ อาจจะ เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการ เลือกว่าชีพของนักเรียนที่มักจะอาชีพ เกียรติและความ รุ่งโรจน์ของงานเป็นสำคัญ โดยมีใ้คำนึงความสามารถ หรือคุณสมบัติทางประการของตนเอง มากนัก และในที่สุดนักเรียนอาจจะพบกับความผิดหวัง ความล้มเหลว ซึ่งตัวอย่างเช่นนี้ มีอยู่มากมายในสังคมปัจจุบัน โรงเรียนมัธยมแบบประสมเป็นโรงเรียนแบบใหม่ที่รัฐพยายาม วัตถุประสงค์มา โดยลงทุนเป็นจำนวนมาก วัตถุประสงค์เพื่อให้ให้นักเรียนได้เลือกเรียนตาม ความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตนเอง นักเรียนที่เข้ามาเรียนในโรงเรียน ประเภทนี้จึงน่าจะรู้จักตนเอง และยอมรับตนเองดีกว่านักเรียนในโรงเรียนสามัญทั่วไป ที่ไม่มี โอกาส และมีประสบการณ์เท่า เมื่อผลจากการวิจัยปรากฏว่านักเรียนส่วนมากมีที่นิยมทาง ด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง สูงกว่าที่นิยมทางอื่น ๆ ซึ่งอาจจะไม่เหมาะสมกับสภาพที่แท้จริง ของตน ตลอดจนมีค่านิยมบางอย่างไม่เหมาะสมสอดคล้องกับอาชีพที่สนใจที่จะใช้เป็นหลักในการ ดำรงชีวิตในอนาคต จึงเป็นเรื่องที่น่าวิตกว่าจะก่อให้เกิดความผิดหวัง ความล้มเหลว ในการ ตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนต่อไป และจะเป็นผลเสียต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ในด้านการใช้จ่ายเงิน บริการแนะแนวของโรงเรียนซึ่งมีส่วนช่วยในการให้ความรู้ใน เรื่องอาชีพแก่นักเรียนอย่างมาก จะต้องช่วยให้นักเรียนเข้าใจถึงความจริงในเรื่องอาชีพ และความสามารถ ความเหมาะสมของตนต่ออาชีพต่าง ๆ โดยจะต้องวางแผนปฏิบัติตั้งแต่ นักเรียนเริ่มเข้าโรงเรียน และปฏิบัติต่อเนื่องตลอดไป จนกว่านักเรียนจะออกจากโรงเรียน สิ่งแรกที่นักเรียนควรจะต้องปฏิบัติในการร่วมมือกับฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนก็คือ การศึกษาเรื่อง อาชีพต่าง ๆ นักเรียนจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมไม่ได้จนกว่าจะรู้เรื่องราวอาชีพนั้น ๆ เป็นอย่างไร จริง ๆ เสียก่อน มิฉะนั้นจะเป็นการเลือกอาชีพตามความรุ่งโรจน์ที่จางแล้ว ฝ่ายแนะแนว ควรจะหาทางช่วยเหลือนักเรียนที่สนใจอาชีพใด ให้นักเรียนได้รับรายละเอียดและ ประสิทธิภาพจากอาชีพนั้นโดยตรง นักเรียนจะต้องได้ทราบถึงลักษณะของอาชีพต่าง ๆ ที่ตน สนใจ ในลักษณะของทุกแง่มุมทั้งข้อดี ข้อเสีย ความก้าวหน้า ความยากลำบาก ค่าจ้าง แรงงาน เวลาปฏิบัติงาน ตลอดจนคุณสมบัติของผู้ที่จะประกอบอาชีพนั้น ๆ เป็นอย่างดี

เนื่องจากเด็กในระยะวัยรุ่นนี้เป็นวัยที่จะต้องสร้างมาตรฐานทางก่านิยมตลอดถึงการวางแผนอาชีพในอนาคต เด็กวัยรุ่นนี้เป็นวัยที่ยากในการศึกษา ทัศนคติ แรงจูงใจ และการรับรู้ของเด็ก เป็นระยะที่เด็กมักจะปัดแข้งขานเรนมากกว่าจะเปิดเผยให้รับรู้ทั่วไป แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ที่เกี่ยวข้องก็จะต้องใช้ความพยายามอย่างยิ่ง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น ความจริงเด็กที่กำลังเรียนในชั้นประถมอยู่ในวัยที่ก่อตัวทางก่านิยมแล้ว จึงควรที่จะเปิดโอกาสอย่างกว้างขวางให้เด็กได้รับรู้ข้อเท็จจริง และรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพ ให้ทำปริญาหรือช่วยเหลือในกานความสนใจ ทัศนคติ เสียแต่ในตอนนี้คิดว่าควรจะให้เด็กไปเรียนในระดับมัธยม ซึ่งอาจจะเป็นเวลาที่เราไปหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงไคยาก ดังนั้นทั้งครูที่สอนในระดับประถมและระดับมัธยมควรจะได้รับรู้เรื่องความแตกต่างในกานิยมทางอาชีพที่เด็กแสดงออก เพราะกานิยมทางอาชีพจะก่อตัวขึ้นเป็นขบวนการต่อเนื่องกันไปในระหว่างที่เด็กเรียนในชั้นประถม และชั้นมัธยม มีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบและเข้าใจกานิยมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของ เด็กทั้งชายและหญิง ควรจะมีการวัดทัศนคติและกานิยมตอนเริ่มเข้าโรงเรียนและจะออกจากโรงเรียนในระยะหนึ่ง ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการแนะแนวและการพัฒนาทัศนคติ ความร่วมมือกันระหว่างครูชั้นประถมกับครูชั้นมัธยม จะเป็นแนวทางให้เข้าใจเด็กมากยิ่งขึ้น

ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไปก็คือ น่าจะมีการวิจัยกานิยมทางอาชีพของ เด็กในชั้นต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับประถมถึงระดับมัธยม เรนศึกษาวิจัยกานิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๕ ประถมปีที่ ๗ มัธยมศึกษาปีที่ ๑ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แล้วนำมาเปรียบเทียบว่ากานิยมทางอาชีพจะเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร และมีทางจะปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

สิ่งที่น่าสนใจและน่าจะทำการวิจัยต่อไปก็คือ หากความสัมพันธ์ระหว่างกานิยมทางอาชีพกับทัศนคติที่มีต่ออาชีพ

หนึ่ง ถ้าจะมีการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องกานิยมทางอาชีพต่อไปอีก ควรจะมีการแบ่งกลุ่มอาชีพให้ละเอียดกว่านี้ และควรที่จะแยกกลุ่มนักเรียนตามผลการเรียนด้วย เพื่อจะให้ศึกษากานิยมไคอย่างชัดเจน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

"โครงการโรงเรียนมัธยมแบบประสม" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ ๓ (๕) : ๕๑ - ๕๖
เมษายน ๒๕๑๖.

ทัศนีย์ สุทธิ ทัศนคติและความสนใจของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพ, วิทยานิพนธ์เพื่อรับปริญญาตรี
การเกษตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๐๕ ๖๓ หน้า.

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล การศึกษารายบุคคล การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการ เลือกรับปริญญาตรีสายสามัญ
และสายอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม
ปีการศึกษา ๒๕๑๒ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร ๒๕๑๓ ๘๐ หน้า.

ธำรง บัวศรี ทฤษฎีหลักสูตร ตอน ๑ กรมการฝึกหัดครู ๑๒๗ หน้า.

เพ็ญใจ พึ่งพระเกียรติ การสำรวจความสนใจของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย
วิทยานิพนธ์เพื่อรับปริญญาตรีการเกษตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๐๐ ๖๓ หน้า.

ไพฑูริย์ สีนารักษ์ "การศึกษากับสังคมไทยในปัจจุบัน" วิทยาลัยครูอาชีวศึกษา
๔ (๓๐) : ๑ เมษายน ๒๕๑๒.

มะเคือ เฒา เหตุผลของนักเรียนชั้น ม.ก.๓ และ ม.ก.๕ เกี่ยวกับการ เลือกรับ
ใบเลือกรับปริญญา ในจังหวัดระนอง - ภูเก็ต วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๓ ๑๓๔ หน้า.

บุพพรดี บุญสมิต กานิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดพระนคร ภูเก็ต
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๐ ๗๑ หน้า.

เรื่อง เวิร์ดชีต "ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดโรงเรียนมัธยมแบบประสม แบบ ๑"
วิทยาราย ๑๐:๑๐ ธันวาคม ๒๕๑๑ หน้า ๒๖ - ๒๗.

ศึกษาธิการ, กระทรวง สำนักงานวางแผนการศึกษา "การศึกษากับการพัฒนาประเทศ"
การวางแผนการศึกษาสาขาต่าง ๆ โดยอาศัยหลักวิชา ฉบับที่ ๔ ๑๒๒ หน้า.

สภาพนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, สำนักงาน แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่สอง พ.ศ. ๒๕๑๐ - ๒๕๑๔ หน้า ๒๖๔.

สุกิจ เฒ่าสุเทร "การแนะแนวอาชีพในโรงเรียนมัธยมแบบประสม" วิชาชีพในโรงเรียน
มัธยมศึกษา วุฒิสารสมาคมการศึกษาฉบับที่ ๗ ๑๒๑ หน้า.

DoonThung Nannar, Occupational Choices Compared with Occupational Opportunities Selected Students from Cholburi, Master thesis Indiana University, 1957, 64 pp.

Chaney, Reece, "Vocational Values of Children As They Relate to Economic Community, Grade level, Sex and Parental Occupational level," Dissertation Abstracts 4, 69:2957-2959, March-April, 1969.

Collazo, Jenaro Collazo, "Occupational Plans of Puerto Rican Youth," Dissertation Abstracts, 28(4):1534-1535, October, 1967.

Ginzberg, Eli, The Development of Human Resources, McGraw-Hill, Inc., 1966, 299 pp.

Gribbons, Warren D., and Paul R. Lohnes, "Shift in Adolescents' Vocational Values," The Personnel and Guidance Journal, 44:248-252, November, 1965.

✕ Kluckhohn, Clyde, "Values and Value-Orientations in the Theory of Action," in Toward a General Theory of Action, by Talcott Parsons and Edward A. Shils, Editors, p. 395. ---

✧ Margenau, Henry, New Knowledge in Human Values, Abraham H. Maslow, Harper & Brother Publishers New York, 1959, 268 pp.

- * Ferrone, Philip M., "Values and Occupational Preferences of Junior High School Girls," The Personnel and Guidance Journal, 44:254-257, November, 1965.
- * Phenix, Philip H., Philosophy of Education, Henry Holt and Company, New York, 1958, 623 pp.
- * Rosenberg, M., 'Occupation and Values' in "Values and Occupation Preferences of Junior High School Girls," by P.E. Perrone, The Personnel and Guidance Journal, 44:3, 253-257 November, 1965.
- Ruch, Floyd Leon, Psychology and Life, Scott Foran and Company, New York, 1948.
- * Scott, William M., Values and Organizations, Rand Mc. Nally & Company, 1965, 290 pp.
- * Singer, S.L. and Stefflre, B. "Sex differences in job values and desire," Personnel and Guidance Journal, 1954, 32, 483-484.
- * Super, Donald, and others, Vocational Development Bureau of Publications, Teacher College, Columbia University, New York, 1957, 142 pp.
- Wagman, Morton, "Sex and Age Differences in Occupational Values," The Personnel and Guidance Journal, 3(44):258-262, November, 1965, (citing Psychology of social class, 1949, by R. Centers)
- Wilson, Cody W., "Value Differences between Public and Private School Graduate," Journal of Educational Psychology, 5(50):213-218, October, 1959.
- Winer, D.J., Statistical Principles in Experimental Design, McGraw-Hill Book Company, 1962, 672 pp.
- Woodruff, Aschil D., "The Role of Value in Human Behavior," Journal of Social Psychology, 36:97, August, 1952.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

โครงการโรงเรียนมัธยมแบบประสมแบบ ๑

โครงการโรงเรียนมัธยมแบบประสมแบบ ๑

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อปรับปรุงคุณภาพทางวิชาการให้สูงขึ้น
๒. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเจริญเติบโตไปตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัดทางธรรมชาติ ของแต่ละบุคคลให้มากที่สุด
๓. เพื่อวางพื้นฐานทางอาชีพให้แก่เด็ก เพื่อยึดไว้เป็นหลักสำหรับประกอบอาชีพ
๔. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีอุปนิสัยอันดีงาม อันเป็นอุปนิสัยและคุณลักษณะที่สำคัญในการส่งเสริมการประกอบอาชีพ
๕. เพื่อสร้างคนให้ตรงกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับชาติและ เศรษฐกิจของประเทศไทย

ในปัจจุบัน

๖. เพื่อส่งเสริมความเจริญทางสังคม อารมณ์ และทางอนามัย

การจัดดำเนินการในโรงเรียน

ทางการศึกษาที่สอน เปิดสอนเป็นสองสายวิชาใหญ่ ๆ คือ

๑. สายวิชาสามัญ ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา พลานามัย ศิลปะศึกษา
๒. สายวิชาอาชีพ ได้แก่อุตสาหกรรมศิลป์ เกษตรกรรมศิลป์ กหกรรมศิลป์ ธุรกิจศิลป์ แต่ละหมวดยังแยกออกเป็นหลายแขนง เช่น หมวดอุตสาหกรรมศิลป์ แยกเป็นงานเขียนแบบ, งานร่างยนต์ งานไฟฟ้า เป็นต้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

๑. ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

- ๑) ช่วยเพิ่มปริมาณนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาขึ้นอีกประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน

- ๒) ลดอัตรานักเรียนนอกกลางกันลง
- ๓) ช่วยเปลี่ยนทัศนคติของผู้ปกครองและนักเรียนต่อวิชาชีพให้เป็นที่ไปในทางที่ดี
- ๔) สนองความต้องการกำลังคนของประเทศ
- ๕) ช่วยให้นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ แล้ว ได้ไปเรียนต่อในสาขาที่จะเป็นประโยชน์แก่ประเทศเพิ่มขึ้น

๖) ช่วยผลิตนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่ไม่เรียนต่อให้สามารถออกไปประกอบอาชีพ หรือให้หางานพอที่จะมีงานอีกเพียงเล็กน้อยได้

๒. ผลประโยชน์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมแบบประสม จะปลูกฝังความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างประชาชน เพราะเป็นโรงเรียนที่นักเรียนจากท้องถิ่นส่วนมาก จะเข้าเรียนได้ เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล และเป็นโรงเรียนที่นักเรียนที่มีภูมิรู้ต่าง ๆ กัน ได้มีโอกาสเรียนด้วยกัน

หากโครงการนี้สามารถดำเนินงานสำเร็จตามโครงการแล้ว ก็จะสนองความต้องการกำลังคนระดับกลางของประเทศไทย โดยเฉพาะช่วงฝีมือไต่มา นอกจากนี้จะช่วยลดจำนวนนักเรียนสอบตกซ้ำชั้น ช่วยให้กลับไปนิยมการประกอบอาชีพอื่น นอกจากการเข้ารับราชการ และจะช่วยลดความนิยมเข้ามหาวิทยาลัยจนลดความต้องการอีกด้วย

โครงการโรงเรียนมัธยมแบบประสม จะช่วยเปลี่ยนทัศนคติของผู้ปกครองและนักเรียนต่อวิชาชีพให้เป็นที่ไปในทางที่ดี ระบบการมัธยมศึกษาปัจจุบัน ซึ่งแบ่งโรงเรียนออกเป็นมัธยมศึกษาสายสามัญ และสายอาชีพ แยกโรงเรียนกันนั้น ไม่สามารถสนองความต้องการทางด้านช่างฝีมือได้ เพราะนักเรียนส่วนใหญ่มุ่งไปเรียนสายสามัญ เพื่อเตรียมไปเรียนต่อในชั้นอุดมศึกษา แต่สถานชั้นอุดมศึกษา ที่สามารถรับได้เพียง ๑ ใน ๔ ของนักเรียนที่สมัคร นักเรียน ๓ ส่วนที่เหลือ ถ้าได้เรียนวิชาชีพในโรงเรียนอาชีวศึกษา ก็จะสามารถประกอบอาชีพได้ นักเรียนส่วนนี้มารู้ตัวว่าไม่เหมาะสมที่จะเรียนทางสายสามัญก็สายเสียแล้ว การที่จะเปิดสายการเรียนกลางกันก็ไม่สะดวกเพราะไม่ใช่โรงเรียนเดียวกัน อีกประการหนึ่งผู้ปกครองและนักเรียนส่วนมากก็รังเกียจวิชาชีพ แต่ถ้าวเป็นโรงเรียนมัธยมแบบประสม ซึ่งเปิดสอนทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ การแนะแนวก็จะช่วยนักเรียนให้เขาใจวิชาชีพขึ้น จะทราบว่าโอกาสก้าวหน้าในการเรียน

วิชาชีพ ก็มีไม่ยอไปกว่าการเรียนวิชาสามัญ นอกจากนั้นการแนะแนวก็จะช่วยให้นักเรียน
 เขาใจตนเองว่าควรจะเรียนวิชาอะไร จึงจะได้ประโยชน์แก่ตนเอง และประเทศชาติมากที่สุด
 อีกประการหนึ่ง การที่โรงเรียนให้ความสำคัญแก่วิชาชีพเท่า ๆ กับวิชาสามัญ ก็จะทำให้
 นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาชีพไม่ม่คอบย"

ภาคการศึกษ

ภาคศึกษา ๑๑ มี ๕ จังหวัด คือ นครราชสีมา ราชบุรี บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ

ภาคผนวก จ.

เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

นักเรียนที่รักยิ่ง

เนื่องด้วยข้าพเจ้ากำลังทำการวิจัยเกี่ยวกับ "การเลือกอาชีพของนักเรียน เพื่อจะนำผลไปประกอบการแนะแนวอาชีพต่อนักเรียนในโอกาสต่อไป ความกึกกั่นของนักเรียนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความร่วมมือจากนักเรียน โปรดแสดง ความกึกกั่นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการเลือกประกอบอาชีพ หวังว่านักเรียนคงจะให้ความร่วมมือ เป็นอย่างดี (แบบสอบถามทั้งหมดจะถือเป็นความลับ ขอให้นักเรียนตอบอย่างจริงใจที่สุด และไม่ต้องเขียนชื่อ)

ขอขอบคุณ

จิตรอารี เนตรหิน

ถ้านักเรียนมีโอกาสเลือกอาชีพด้วยตนเอง นักเรียนจะใช้หลักเกณฑ์หรือเหตุผลอะไร ในการเลือกอาชีพบ้าง (สามารถตอบได้หลายข้อตามความกึกกั่นของนักเรียน)

๑.
๒.
๓.
-

นักเรียนนึกว่าผู้ปกครองจะใช้หลักเกณฑ์หรือเหตุผลของท่านอย่างไรบ้าง เพื่อช่วยเลือก อาชีพให้นักเรียน

๑.
๒.
๓.

.....

ตามที่ได้จริงแล้ว นักเรียนนึกว่าการเลือกอาชีพของนักเรียนนั้น

☐ ผู้ปกครอง เลือกให้	☐ นักเรียนเลือกเอง
☐ ครูแนะแนว เลือกให้	☐ บุคคลอื่นช่วยเลือก เช่น เพื่อน

แบบสอบถามเกณฑ์ในการ เลือกว่าชีพของนักเรียนชั้น ม.ก.๓

แบบสอบถามนี้มี ๒ ตอน ขอให้นักเรียนกรอกข้อความและตอบคำถามของแต่ละตอนตามความเป็นจริง เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นประโยชน์ในการศึกษาและวิจัย ข้อความที่นักเรียนตอบมานี้ จะถือเป็นความลับทั้งสิ้น นักเรียนไม่ต้อง เขียนชื่อลงในแบบสอบถามนี้ ผู้อ่านจะไม่มีทางทราบว่า ถ้าตอบฉบับนี้ผู้ใดเป็นคนตอบ

ตอนที่หนึ่ง

รายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียน

๑. โรงเรียน
๒. เพศ
๓. อายุ ปี เดือน
๔. เมื่ออยู่ชั้น ม.ก.๑ นักเรียนได้เกรดเฉลี่ยเท่าไร (เช่น ๒.๕๕)
๕. เมื่ออยู่ชั้น ม.ก.๒ นักเรียนเรียนได้เกรดเฉลี่ยเท่าไร
๖. ในชั้น ม.ก.๓ นี้ นักเรียนเรียนอยู่ในสายสามัญหรือสายอาชีพ

รายละเอียดเกี่ยวกับบิดามารดาหรือผู้อุปการะ

๑. บิดามารดาหรือผู้อุปการะมีอาชีพอะไร (โปรดระบุอย่างชัดเจน)
๒. บิดามารดาหรือผู้อุปการะยังมีชีวิตอยู่หรือไม่
๓. รายได้ของบิดามารดาหรือผู้อุปการะประมาณเดือนละ
๔. บิดามารดามีบุตรทั้งหมด คน และยังคงอุปการะเลี้ยงดูอีก.....คน

ความสนใจในอาชีพของนักเรียน

เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับสูงสุด ตามที่นักเรียนวางแผนไว้ นักเรียนจะออกไปประกอบอาชีพอะไร ที่เป็นหลักในการดำรงชีวิตของนักเรียน โปรดบอกอาชีพที่นักเรียนชอบและสนใจมาสองอาชีพ และบอกให้ละเอียดกว่า เป็นอาชีพประเภทบริหารการหรือทำงานส่วนตัว

- อาชีพที่ชอบและสนใจอันดับหนึ่ง คือ
- อาชีพที่ชอบและสนใจอันดับสอง คือ

ตอนที่สอง

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

๑. คำถามที่จะถามมีทั้งหมด ๔๒ ข้อ แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด แต่ต้องการทราบความรู้สึก และความจริงใจในการให้เหตุผลต่าง ๆ ช่วยประกอบการเลือกคำตอบของนักเรียน
๒. โปรดอย่าทำคำถามหรือลอกเขียนแบบความถึกเห็นของคนอื่น เพราะทุกคนย่อมแตกต่างกัน
๓. จงทำใจให้รอบคอบ อย่าใดเอนข้อหนึ่งข้อใดไว้
๔. จงอ่านคำถามให้ละเอียดก่อนลงมือทำ ถ้าสงสัยข้อใด จงยกมือถามผู้ควบคุม
๕. คำถามแต่ละข้อมะมีตัวเลขให้เลือก ๔ ตัว คือ

+ 2 + 1 - 1 - 2

ตัวเลขแต่ละตัวมีความหมายดังนี้

- + 2 หมายถึงคำถามข้อนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
- + 1 หมายถึงคำถามข้อนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนบ้างเหมือนกันแต่ไม่มากที่สุด
- 1 หมายถึงคำถามข้อนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนแต่เล็กน้อยไม่ถึงกับมากที่สุด
- 2 หมายถึงคำถามข้อนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

ถ้าข้อไหนนักเรียนเกิดความลังเลใจ ถัดสติใจไม่ได้จริง ๆ ก็เว้นไว้แล้วไปทำข้ออื่น

๖. ตัวอย่างการทำ

ก. นักเรียนสนใจงานที่สบายถึงแม้ว่าจะได้เงินน้อย

+ 2 + 1 - 1 - 2

สมมติคำถามข้อนี้ตรงกับเหตุผลหรือความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด นักเรียนก็วงกลม

ล้อมรอบตัวเลข ดังนี้

(+ 2) + 1 - 1 - 2

ข. นักเรียนสนใจงานที่ผจญภัยและเสี่ยงอันตราย

สมมติคำถามข้อนี้ไม่ตรงกับเกณฑ์ หรือความสนใจของนักเรียนมากที่สุด ก็อ
นักเรียนไม่ชอบทำงานผจญภัยและเสี่ยงอันตรายที่สุด นักเรียนก็วงกลมรอบตัว เลขดังนี้

+ 2 + 1 - 1 (- 2)

ค. นักเรียนสนใจงานที่มีการเดินทางไปในที่ต่าง ๆ

สมมติคำถามข้อนี้ตรงกับกับความสนใจของนักเรียน ก็ชดงานประเภทที่มีการ
เดินทางเหมือนกัน แต่ชอบไม่มาก นักเรียนก็วงกลมรอบตัว เลขดังนี้

+ 2 (+ 1) - 1 - 2

ง. นักเรียนสนใจงานที่มีการกำหนดให้ทำตามคำสั่ง

สมมติคำถามข้อนี้ไม่ตรงกับความสนใจของนักเรียน คือนักเรียนไม่ชอบงาน
ที่คนอื่นมากำหนดให้ทำ แต่ก็ไม่ถึงกับไม่ชอบมากที่สุด นักเรียนก็วงกลมรอบตัว เลขดังนี้

+ 2 + 1 (- 1) - 2

๗. ถ้านักเรียนคนไหนยังสงสัยวิธีการทำ ก็ให้ซักถามให้เข้าใจก่อน

๘. นักเรียนอย่าเสียเวลาให้กับการทำข้อหนึ่งข้อใดโดยเฉพา แต่จงทำตามความถนัดแรกสุด
ที่นักเรียนนึกได้ จงอ่านข้อความให้เข้าใจจริง ๆ

๑. ข้าพเจ้าชอบงานที่ได้รับเงินเป็นประจำ ถึงแม้ว่าจะไม่มาก
 $+ 2 \quad + 1 \quad - 1 \quad - 2$
๒. ข้าพเจ้าสนใจงานประเภทที่ตนเอง เป็นผู้วางแผนงานและ เปลี่ยนแปลงนโยบายการทำงาน
 $+ 2 \quad + 1 \quad - 1 \quad - 2$
๓. ข้าพเจ้าชอบงานอาชีพสุจริต แม้จะมีรายได้ต่ำ
 $+ 2 \quad + 1 \quad - 1 \quad - 2$
๔. ข้าพเจ้าสนใจงานที่เกี่ยวกับการสร้างความเจริญให้ท้องถิ่น ถึงแม้ว่าจะเป็นงานหนัก
 $+ 2 \quad + 1 \quad - 1 \quad - 2$
๕. ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีโอกาสได้เป็นหัวหน้างาน แม้จะต้องผ่านอุปสรรคนานาประการ
 $+ 2 \quad + 1 \quad - 1 \quad - 2$
๖. ข้าพเจ้าสนใจงานที่กินตัวไปรู้จักและให้ความรู้เรื่องอื่น
 $+ 2 \quad + 1 \quad - 1 \quad - 2$
๗. ข้าพเจ้าสนใจงานที่ได้รับเงินมากถึงแม้จะต้องใช้ฝีมือและความประณีตในการทำ
 $+ 2 \quad + 1 \quad - 1 \quad - 2$
๘. ข้าพเจ้าสนใจงานที่เกี่ยวกับการรักษาวินัยธรรม จนประเพณีอันดีงามให้คงสภาพต่อไป
 $+ 2 \quad + 1 \quad - 1 \quad - 2$
๙. ข้าพเจ้าสนใจงานที่ต้องใช้ความพยายาม ความสามารถสูง เพื่อเป็นคู่มือช่วยเหลือญาติพี่น้อง
 $+ 2 \quad + 1 \quad - 1 \quad - 2$
๑๐. ข้าพเจ้าสนใจงานที่ปรึกษาตอบแทนตามความสามารถ และเวลาที่ทำงานอย่างสม่ำเสมอ
 $+ 2 \quad + 1 \quad - 1 \quad - 2$
๑๑. ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีหลักประกันความมั่นคง มีกฎหมายคุ้มครองการทำงาน แม้จะเป็นงานมาก
 $+ 2 \quad + 1 \quad - 1 \quad - 2$
๑๒. ข้าพเจ้าสนใจงานที่ทำให้รู้สึกเสี่ยงและก้าวหน้า โดยการใช้ความสามารถทางสติปัญญา
 $+ 2 \quad + 1 \quad - 1 \quad - 2$

๑๓. ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีลักษณะ เป็นงานประจำ เป็นงานถาวร เปลี่ยนแปลงไต่ยาก

+ 2 + 1 - 1 - 2

๑๔. ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีรายได้นิ่ง ถึงแม้ว่าสภาพการทำงานหนักและ เหนื่อย

+ 2 + 1 - 1 - 2

๑๕. ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีสถานที่ทำงานโอเอใจ

+ 2 + 1 - 1 - 2

๑๖. ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่ช่วย เชื้อวงศ์วงศ์ตระกูลให้สูงขึ้น

+ 2 + 1 - 1 - 2

๑๗. ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีสภาพการทำงานมั่นคงดี แม้จะมีรายได้น้อย

+ 2 + 1 - 1 - 2

๑๘. ข้าพเจ้าสนใจงานที่ใ้ช่วยอบรมหรือใ้ช่วยสร้างความเจริญทางจิตใจ ให้บุคคลในสังคม

+ 2 + 1 - 1 - 2

๑๙. ข้าพเจ้าสนใจงานที่ต้องรับผิดชอบผลงานทั้งหมดด้วยตนเอง

+ 2 + 1 - 1 - 2

๒๐. ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่มีโอกาสใ้ก้าวหน้าเพิ่ม เติม ถึงแม้ว่าจะไม่ใ้รับเงินก้อนในระหว่าง
ที่ก้าวหน้าเพิ่ม เติมนั้น

+ 2 + 1 - 1 - 2

๒๑. ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่ใ้เสี่ยงต่ออันตราย ถึงแม้ว่าจะใ้รับผลประโยชน์น้อย

+ 2 + 1 - 1 - 2

๒๒. ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีโอกาสใ้ถ่ายทอดความรู้ความกึ่ใ้บุคคลอื่น ๆ

+ 2 + 1 - 1 - 2

๒๓. ข้าพเจ้าสนใจงานที่มีผู้รับผิดชอบ และใ้ให้ความปลอดภัย ถึงแม้จะมีรายได้น้อย

+ 2 + 1 - 1 - 2

๒๔. ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่มีรายได้นิ่ง ถึงแม้ว่าจะไม่มีเกียรติ

+ 2 + 1 - 1 - 2

๒๕. ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่มีการสอบแข่งขันเพื่อตำแหน่ง

+ 2 + 1 - 1 - 2

๒๖. ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่มีโอกาสแบ่งตัวใดก็ตามสบาย

+ 2 + 1 - 1 - 2

๒๗. ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่มีรายได้พอเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

+ 2 + 1 - 1 - 2

๒๘. ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่ต้องติดต่อกับบุคคลทุกประเภทอยู่เสมอ เพื่อธุรกิจการงานของตนเอง

+ 2 + 1 - 1 - 2

๒๙. ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่มีการปฏิบัติงานแบบทางราชการ แม้จะช้าและไม่สะดวก

+ 2 + 1 - 1 - 2

๓๐. ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่มีอิสระ จะทำเมื่อใดก็ได้ จะทำมากหรือน้อยก็ได้

+ 2 + 1 - 1 - 2

๓๑. ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่มีสัญญาหรือข้อผูกมัดในการทำงาน

+ 2 + 1 - 1 - 2

๓๒. ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่มีรายได้เหลือเฟือบริจากรายได้เล็กน้อยจากงาน

+ 2 + 1 - 1 - 2

๓๓. ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่มีลักษณะการทำงานไม่จำเพาะเจาะจง เมื่อเกิดเมื่อไหร่ก็สามารถเปลี่ยนหน้าที่ได้

+ 2 + 1 - 1 - 2

๓๔. ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่หาเงินได้สบายใจตลอด แม้จะไม่สม่ำเสมอไปเพราะต้องขึ้นกับความพยายามและโอกาส

+ 2 + 1 - 1 - 2

๓๕. ข้าพเจ้าสนใจอาชีพประเภทช่วยสร้างเสริมความสัมพันธ์กับบุคคลใหญ่ๆ และติดต่อกัน

+ 2 + 1 - 1 - 2

๓๖. ข้าพเจ้านิใจาริพที่ส่าบาร ๓เปลี่ยนวิธิการปฏิบัติงานใคง่าย สะทวก รวกรเร็ว โคยไมคอง มีพริตรองมากนัค

+ 2 + 1 - 1 - 2

๓๗. ข้าพเจ้านิใจาริพที่เพิ่มรายไคอยูเสมอ ๆ ถึงแมจะเพิ่มปีละน้อย ๆ

+ 2 + 1 - 1 - 2

๓๘. ข้าพเจ้านิใจาริพที่คองใคความกลองแกลว ไรไหวพริบพลิกแพลง เพือหาทางเพิ่มพูน รายไคอยูเสมอ

+ 2 + 1 - 1 - 2

๓๙. ข้าพเจ้านิใจาริพที่มีกำหนดเวลาทำงานแนนอน รายไคมั่นคง ใคที่คณมาก ถึงแมไมคองมีช่องทางหารายไคพิเศษ

+ 2 + 1 - 1 - 2

๔๐. ข้าพเจ้านิใจาริพที่ประเทศชาติกำลังคองการ แมจะคองเสี่ยงอันตรายถึงแกชีวิต

+ 2 + 1 - 1 - 2

๔๑. ข้าพเจ้านิใจาริพที่มีส่วสคิการช่วยเหลือ เวน ใการรักษาพยาบาล ไควนพัก ถึงแมจะเพิ่มรายไคคต่ำ

+ 2 + 1 - 1 - 2

๔๒. ข้าพเจ้านิใจาริพที่ทำงานกับวัคณหรือทำงานกับธรรมชาติ ไมคองคิคคองกันมากนัค

+ 2 + 1 - 1 - 2

ภาคผนวก ก.

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การหา Mean

ตัวอย่างการหา mean ขอบยขอสุดท้ายที่ว่า ภาพเจาสใจทำงานกับธรรมชาติ
ของนักเรียนสายสามัญ

ผู้ตอบ สนใจมากที่สุด (+ 2) จำนวน ๕๗ คน ได้คะแนน $๕ \times ๕๗ = ๒๘๕$ คะแนน
 ผู้ตอบ สนใจบ้างเหมือนกัน (+ 1) จำนวน ๔๓ คน ได้คะแนน $๔ \times ๔๓ = ๑๗๒$ คะแนน
 ผู้ที่ล้งเลวใจก็สนใจไม่ไค่ จำนวน ๑ คน ได้คะแนน $๓ \times ๑ = ๓$ คะแนน
 ผู้ตอบไม่สนใจแต่เล็กน้อย (- 1) จำนวน ๔๐ คน ได้คะแนน $๒ \times ๔๐ = ๘๐$ คะแนน
 ผู้ตอบไม่สนใจมากที่สุด (- 2) จำนวน ๔๕ คน ได้คะแนน $๑ \times ๔๕ = ๔๕$ คะแนน

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N} = \frac{๕๘๕}{๒๖๖} = ๓.๑๐๑$$

๒. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (analysis of variance)

แบบ two-way measurement

ตาราง ๒๕. แสดงตัวเลขคะแนนรวมในหมวดความมั่นคงปลอดภัย ที่นำไป

วิเคราะห์ความแปรปรวน เมื่อ $p = 2$, $q = 5$, $n = 21$

อาชีพที่สุจริต สาย	กรู b1	ทหาร b2	แพทย์ b3	ข้าราชการ b4	อิสระ b5	รวม
สามัญ a1	1018	1014	1056	1012	946	5046 11
อาชีพ a2	1044	980	1041	992	962	5019 12
รวม	2062 B1	1994 B2	2097 B3	2004 B4	1908 B5	10065 G

$$\begin{aligned}
 (1) &= G^2/npq = (10065)^2/210 = 482401.071 \\
 (2) &= \sum X_{1jk}^2 = 492866 \\
 (3) &= (\sum A_1^2)/nq = (5046)^2 + (5019)^2/105 = 482404.542 \\
 (4) &= (\sum D_j^2)/np = (2062)^2 + (1994)^2 + (2097)^2 + (2004)^2 + (1908)^2/42 \\
 &= 482899.26 \\
 (5) &= \left[\sum (AB_{1j})^2 \right] / n = (1018)^2 + (1014)^2 + (1056)^2 + (1012)^2 + (946)^2 \\
 &\quad + (1044)^2 + (980)^2 + (1041)^2 + (992)^2 + (962)^2/21 \\
 &= 482963.857
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 SS_a &= (3) - (1) = 3.471 \\
 SS_b &= (4) - (1) = 498.190 \\
 SS_{ab} &= (5) - (3) - (4) + (1) = 61.215 \\
 SS_{error} &= (2) - (5) = 9902.143 \\
 SS_{total} &= (2) - (1) = 10464.929
 \end{aligned}$$

ตาราง ๓๐. การวิเคราะห์ความแปรปรวน

Source of Variation	SS	df	MS	F
สายการเรียง (A)	3.471	1	3.471	0.070
อาชีพที่สนใจ (B)	498.190	4	124.548	2.516
interaction AB	61.215	4	15.304	0.309
error	9902.143	200	49.511	
Total	10464.929	209		

๓. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ three-way measurement

ตาราง ๓๑. แสดงตัวเลขคะแนนรวมในหมวดหมู่ นำ เพื่อนำไปวิเคราะห์ความแปรปรวน

เมื่อ $p = 2, q = 3, r = 2, n = 20$

ตาราง ABC เมื่อ A = เพศ B = รายได้บุคคลกรอง C = สถานการเรือน

	c1			c2			T
	b1	b2	b3	b1	b2	b3	
(a ₁)	222	224	211	228	202	219	1306 A1
(a ₂)	211	211	197	185	201	213	1218 A2
T	433 B1	435 B2	408 B3	413 B1	403 B2	432 B3	2524 G

ตาราง AB

	b1	b2	b3	T
a ₁	450	426	430	1306
a ₂	396	412	410	1218
	846	838	840	2524

ตาราง BC

	b1	b2	b3	T
c1	433	435	408	1276
c2	413	403	432	1248
T	846	838	840	2524

ตาราง AC

	c1	c2	T
a ₁	657	649	1306
a ₂	619	599	1218
T	1276	1248	2524

$$\begin{aligned}
(1) &= G^2/npr = (2524)^2/240 = 26544.066 \\
(2) &= \sum X_{1jkr}^2 = 28506 \\
(3) &= (\sum L_{1r}^2)/nqr = (1306)^2 + (1218)^2/120 = 26576.333 \\
(4) &= (\sum B_j^2)/npr = (846)^2 + (838)^2 + (340)^2/80 = 26544.500 \\
(5) &= (\sum C_k^2)/npq = (1276)^2 + (1248)^2/120 = 26547.333 \\
(6) &= \left[\sum (LB_{1j})^2 \right] /nr = (450)^2 + (426)^2 + (430)^2 + (396)^2 + (412)^2 \\
&\quad + (410)^2/40 = 26588.400 \\
(7) &= \left[\sum (LC_{1k})^2 \right] /nq = (657)^2 + (649)^2 + (619)^2 + (599)^2/60 = 26580.200 \\
(8) &= \left[\sum (C_{jk})^2 \right] /np = (433)^2 + (435)^2 + (408)^2 + (413)^2 + (403)^2 \\
&\quad + (432)^2/40 = 26569.500 \\
(9) &= \left[\sum (LBC_{1jk})^2 \right] /n = (222)^2 + (224)^2 + (211)^2 + (228)^2 + (202)^2 + (219)^2 \\
&\quad + (211)^2 + (211)^2 + (197)^2 + (185)^2 + (201)^2 \\
&\quad + (213)^2/20 = 26628.800
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
SS_a &= (3)-(1) = 32.267 & SS_b &= (4)-(1) = 0.434 \\
SS_c &= (5)-(1) = 3.267 & SS_{ab} &= (6)-(3)-(4)+(1) = 11.633 \\
SS_{ac} &= (7)-(3)-(5)+(1) = 0.600 \\
SS_{bc} &= (8)-(4)-(5)+(1) = 21.733 \\
SS_{abc} &= (9)-(6)-(7)-(8)+(3)+(4)+(5)-(1) = 14.800 \\
Sw.cell &= (2)-(9) = 1877.200 & SS_{total} &= (2)-(1) = 1961.934
\end{aligned}$$

ตาราง ๓๒. การวิเคราะห์ความแปรปรวน

Source of Variation	SS	df	MS	F
A	32.267	1	32.267	3.919
B	0.434	2	0.217	0.026
C	3.267	1	3.267	0.397
AB	11.633	2	5.817	0.707
AC	0.600	1	0.600	0.073
BC	21.733	2	10.867	1.319
ABC	14.800	2	7.400	0.899
Within cell	1877.200	228	8.233	
Total	1961.934	239		

๔. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโดยใช้ t-test

ตัวอย่าง ทดสอบความแตกต่างทางค่าน้ำมันก๊าดระหว่างดาร์โกราฟีกับดาร์ฟิโกราฟี

$$\text{สูตร } t = \frac{\sum X_1 - \sum X_2}{\sqrt{\frac{N(\sum X_1^2 + \sum X_2^2) - (\sum X_1)^2 - (\sum X_2)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ N เท่ากัน และ df = 2N-2

$$\sum X_1 = 2062 \quad \sum X_1^2 = 103600$$

$$\sum X_2 = 1908 \quad \sum X_2^2 = 89282$$

$$N = 42$$

$$t = \frac{2062 - 1908}{\sqrt{\frac{42(103600 + 89282) - (2062)^2 - (1908)^2}{42 \times 41}}}$$

$$= \frac{154}{11.009}$$

$$= 13.989$$